ЧАСОПИС ЗА ПОЕЗИЈУ
ПоезијаСРБ – Број 27.

Крушевац, новембар 2026.

ЧАСОПИС ЗА ПОЕЗИЈУ

ПоезијаСРБ

Број 27.

Крушевац, Новембар 2026.

Издавач: Удружење песника Србије - ПоезијаСРБ, Крушевац
Портал: www.poezijascg.com - www.poezija.rs – поезија.срб
Мејл: pesnik@poezija.rs
poezijasrb@poezija.rs

УМЕСТО УВОДА – Љ. Обрадовић

При писању уводника, обично одаберем, неколико рубрика у часопису и посебно их препоручим читаоцима. Овога пута издвојио сам рубрику МАНИФЕСТАЦИЈЕ (МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК 2026. и ДУША ТРОМОРАВЉА 2026.). Манифестација Моравски цароставник се одржава у Белој Води на скели на сред Велике Мораве и њен домаћин је ове године био Мирослав Ђукић Ђука – председник Удружења песника Србије – ПоезијаСРБ, а камен белутак као прелазни симбол манифестације и знак да је неко домаћин следеће манифестације је предао Љубодрагу Обрадовићу – уреднику овог часописа. Наравно, не могу, а да не поменем и рубрику ДА СЕ НЕ ЗАБОРАВЕ у којој је поезија наших преминулих песника Томислава Милетића, Елеоноре Лутхандер, Далибора Ђокића и бројних познатих и непознатих песника ратника чије је песме забележила Марија Вукићевић. Наравно ту је и рубрика ХУМОР И САТИРА у којој представљамо стваралаштво најпознатијег и најнаграђиванијег писца Драгишу Павловића Расинског.

Али, чињеница је да су и остале рубрике у часопису квалитетне, па Вам све садржаје часописа у овом 27.-ом броју часописа ПоезијаСРБ искрено препоручујем.

Дакле у овом броју имамо рубрике:

- УМЕСТО УВОДА;
- МАНИФЕСТАЦИЈЕ;
- ДА СЕ НЕ ЗАБОРАВЕ;
- ПРОМОЦИЈЕ КЊИГА;
- О УМЕТНОСТИ, ПРИЧЕ, ЕСЕЈИ, РЕПОРТАЖЕ;
- ХУМОР И САТИРА;
- САВРЕМЕНА ПОЕЗИЈА

Зато и опстаје констатација да је овај лист посебан. Ми заувек у Ваша срца уносимо лепоту поезије! Свака песма односно сваки садржај, који у часопису за поезију - ПоезијаСРБ број 27. прочитате (или сте објавили), оплеменићe и челичити Ваше тело и душу!

Поштовани песници, ауторски хонорар за објављивање у часопису нисмо у ситуацији да платимо! Ако сте са тим сагласни, пошаљите нам свој рад за наредне бројеве часописа.

Наш мејл је: poezijasrb@poezija.rs

Добродошли!

ПОЕЗИЈАСРБ

МАНИФЕСТАЦИЈЕ

ДУША ТРОМОРАВЉА 2026.

Ове, 2026. године, поетско-музичка манифестација „ДУША ТРОМОРАВЉА", уместо на месту где се састају Јужна и Западна Морава и чине Велику Мораву, највећу домаћу реку, одржана је по десети, јубиларни пут 15.8.2026. године у прекрасном амбијенту Етно куће „МОРАВСКИ ДО", мало изнад Град Сталаћа поред Јужне Мораве.

Идеју за оснивање манифестације „ДУША ТРОМОРАВЉА, далеке 2017. године дали су Боривоје Бора Видојковић, Борисав Бора Видојковић и Љубодраг Љуба Обрадовић. Прва манифестације је одржана 23.07.2017. године на месту где се састају Јужна и Западна Морава и чине Велику Мораву, највећу домаћу реку. Организатори те године су били, МО СПС-а Сталаћ у сарадњи са ОО СПС-а Ћићевац, Удружењем песника Србије – ПоезијаСРБ са седиштем у Крушевцу и КК Душан Матић из Ћуприје.

Организатор манифестације ове године био је, конкретно Боривоје Бора Видојковић – члан УО Удружења песника Србије – ПоезијаСРБ. У организацији су му помогли и СПС ЋИЋЕВАЦ, МО СПС-а Сталаћ, а традиционално у припреми награда манифестације помогли су и Удружење песника Србије – ПоезијаСРБ са седиштем у Крушевцу и КК Душан Матић из Ћуприје. Програм је осмислио и водио Боривоје Бора Видојковић, а помогали су му Милосав Ђукић Ђука – председник Удружења песника Србије – ПоезијаСРБ са седиштем у Крушевцу и Љубодраг Обрадовић, Члан УО и уредник издавачке делатности Удружења песника СРБИЈЕ – ПоезијаСРБ. Жири у саставу: Љубодраг Обрадовић – председник, Милосав Ђукић Ђука – члан и Боривоје Бора Видојковић – члан доделио је ове године следеће награде:

ПЕСНИК ТРОМОРАВЉА 2026.

Бранко Ћировић Ћиро из Ћићевца

ПЕСНИКИЊА ТРОМОРАВЉА 2026.

Мирјана Јовановић из Крушевца

ПЕСНИКИЊА ТРОМОРАВЉА 2026.

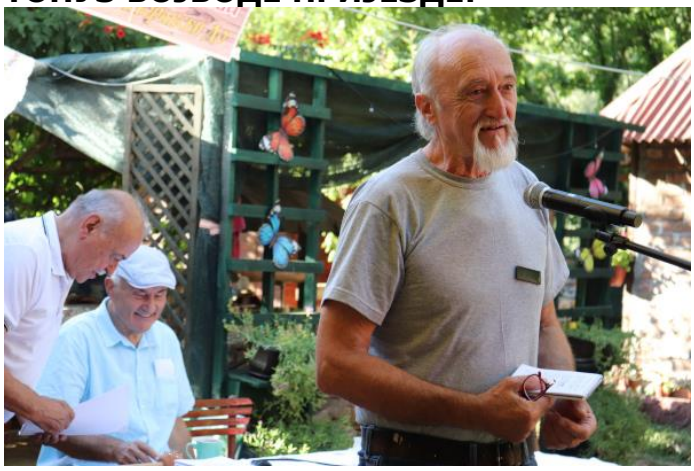
Снежана Милојковић из Ћуприје

КОНДИР ГОСПОЂЕ ЈЕЛИЦЕ:

Даница Гвозденовић из Крушевца

ТОПУЗ ВОЈВОДЕ ПРИЈЕЗДЕ:

Мирослав Кркић Пилот из Ћићевца

Програм су водили, донели одлуку о наградама и награде уручили: Боривоје Видојковић члан УО ПоезијеСРБ, Милосав Ђукић Ђука – председник Удружења песника Србије – ПоезијаСРБ и Љубодраг Обрадовић – уредник сајта **www.poezija.rs** и часописа ПоезијаСРБ и издавачке делатности Удружења песника Србије – ПоезијаСРБ.

Љубодраг Обрадовић Љуба

Милосав Ђукић Ђука

Боривоје Видојковић Бора

Програму је присуствовало око 60 посетилаца. У програму су учествовали:

1. Песници чланови Удружења песника Србије – ПоезијаСРБ: Даница Гвозденовић, Мирјана Јовановић, Вера Шабић, Љиљана Тамбурић, Милосав Ђукић Ђука, Нада Милосављевић Кети, Љубодраг Обрадовић, Драгојло Јовић, Данијела Јевремовић, Ђурђија Обрадовић, Нада Гајић, Марија Чворовић, Горан Минић, Мирослава Смиљанић, Боривоје Бора Видојковић, Бранко Ћировић Ћиро, Мирослав Кркић и Миодраг Миган Глигоријевић;

2. Песник из Београда – Јован Бундало;

3. Песници из Ћуприје – Снежана Милојковић и Гордана Марковић;

4. Песник из Трстеника – Милош Милошевић Шика;

5. Пеници из Ниша – Цвијетин Баја Лобожински и Татијана Павловић.

6. Песници из Багрдана: Здравко Сретеновић, Хаџи Ковиљка Илић, Миљана Николић и Мирослав Митровић.

За добру музику су се побринули "Чарапански Мерак" и то: басаџија Милан Михајловић и хармоникаш Небојша Миладиновић "Толинац"…. Били су присутни и представници СПС-а из Ћићевца, Варварина и Крушевца а присутнима су се обратили: Горан Мацић – председик ОО СПС Ћићевац, као и председник скупштине општине Ћићевац Милош Радосављевић… Слике је снимила Ђурђија Обрадовић, а видео Љубодраг Обрадовић…

Поред љубазних и вредних домаћина, изванредан утисак на све песнике и све присутне оставила је колегиница Боре Видојковића, Јелица Столић, својим осмехом, својом љубазношћу са свима, брзом и тачном услугом. Задивила је све својом брзином пријема и испоруком наруџбина, јер је просто "летела" оним дивним незаборавним простором поред Мораве. Ники од гостију су чак добили праву српску кафу, која протоколом није била предвиђена. Све у свему једно лепо и незаборавно вече!

МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК

Манифестација МОРВСКИ ЦАРОСТАВНИК се одржала 11.10.2026. године по осамнаести пут у Белој Води. Дочек гостију је био у Беловодском музеју клесарства. Поезија у част воде је казивана на Беловодској чесми, где је извршена и промо-предаја функције домаћина манифестације од стране Милосава Ђукића садашњег домаћина Љубодрагу Обрадовићу. Главни поетски ове године уместо на скели на Западној Морави, реализован је у кафеу „TIROL".

Слика учесника испред кафеа „ТИРОЛ" где се манифестација ове године одржала

Слика учесника у музеју у Белој Води

ПОШТОВАНИ ПЕСНИЦИ, ДРАГИ ГОСТИ, Добродошли на манифестацију МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК која се данас 11.10.2026. године одржава по 18 пут… На самом почетку чули смо химну Мораве у извођењу Мирослава Маринковића Којице на хармоници уз певање домаћина овогодишње манифестације Милосава Ђукића Ђуке… Добродошли у Белу Воду, добродошли на вечерашњи поетско музички програм НА СВЕТИМ ВОДАМА МОРАВЕ… Јесте, да се због временски околности одржава у кафеу ТИРОЛ, али то је тако. Оснивач и идејни творац ове манифестације је Др Велибор Лазаревић из Беле Воде…

Овај поетски игроказ песника из Србије догађа се у славу ВОДЕ НАСУШНЕ, а пре свега МОРАВЕ ТРОЈЕРУЧИЦЕ… Кратка историја манифестације. МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК је запловио на свој пут узлета на културно небо Србије и у срца заљубљеника поезије, први пут 31.08.2008. године када је у Белој Води одржана ова јединствена књижевна колонија у организацији КУД-а *Ратко Јовановић*, Месне заједнице и Вукове задужбине у Белој Води. Наредне 2009. године Културни центар Крушевац је у овој манифестацији препознао сав занос који из ње исијава и прикључио се као суорганизатор, а касније су се као суорганизатори прикључили и Удружење песника Србије – ПоезијаСРБ са седиштем у Крушевцу и Друштво српско-руског пријатељства "ПРАВОСЛАВЉЕ" из Крушевца. И тако је оравски Цароставник допловио до овогодишње осамнаесте манифестиције, када је домаћин манифестације Милосав Ђукић Ђука – председник Удружења песника СРБИЈЕ – ПоезијаСРБ са седиштем у Крушевцу. Сада су организатори ове манифестације Вукова задужбина у Белој Води и Удружење песника Србије – ПоезијаСРБ уз подршку МЗ Бела Вода.

А сада реч две о домаћину овогодишње манифестације. Милосав Ђукић Ђука је рођен је 1957. године у селу Здравињу код Крушевца. На раду у „Трауал Корпорацији" провео је 33 године. А радио је и у Градској топлани у Крушевцу, Вино Жупи у Александровцу… Дипломирани је економиста. Сада је председник удружења песника Србије – Поезија СРБ. Пише поезију и прозу. Уметност уопште је његова велика љубав: музика, сликарство, књижевност. Организовао је до сада безброј ликовних колонија у родном Здравињу, као и више песничких сусретања под називом „На Ђукином кладенцу". Живи у Крушевцу, ожењен супругом Аницом, отац сина Ивана и ћерке Иване, деда три прелепе унуке Милице, Магдалене и Дуње и унука Саве. Сада је пензионер.

Из скраћеног синопсиса манифестације сазнаћете ко је све од песника био на манифестацији, и како је манифестација протекла. Уживајте! /Љубодраг Обрадовић/

Магда Ђорђевић – Кнић

Миленка Весић – Крушевац

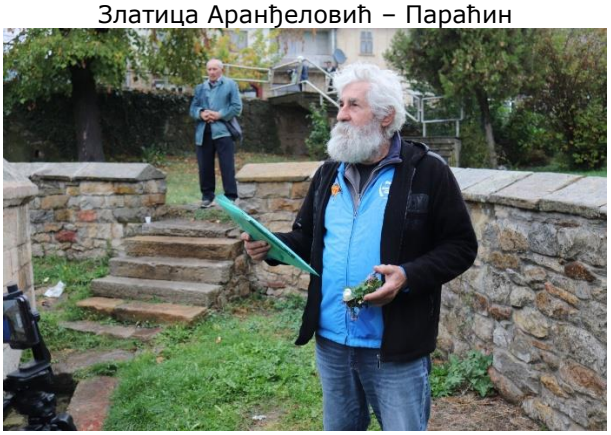
Анита Арсић – Јагодина

Златица Аранђеловић – Параћин

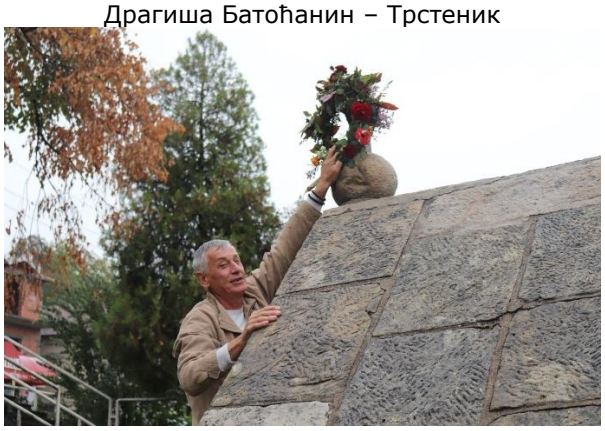
Светлана Милијана Николић – Багрдан

Драгиша Батоћанин – Трстеник

Божидар Новокмет кити крст на Беловодској чесми

Божидар Новокмет кити крст на Беловодској чесми

Садашњи и будући домаћин - Милосав Ђукић и Љубодраг Обрадовић

Испијање чаше вина – Ђука и Љуба

Песници

Песници

Химна Морави – Којица и Ђука

Поздравна реч др Велибора Лазаревића

Поздравна реч председник МЗ – Драган Исаиловић

Примопредаја функције домаћина манифестације

Примопредаја функције домаћина манифестације

Примопредаја функције домаћина манифестације

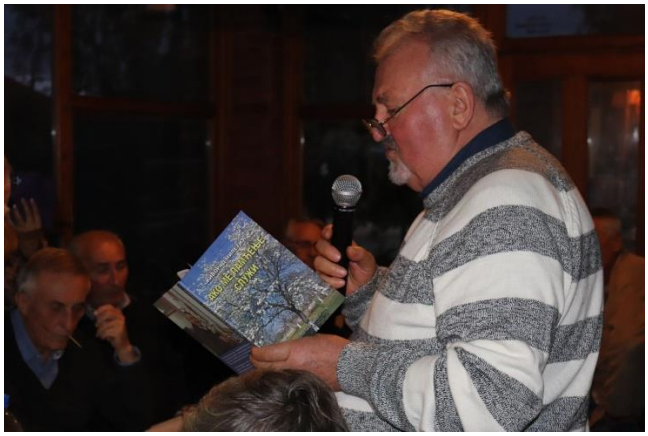

СИНОПСИС – МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК 2026. – Љ. Обрадовић

(ВОДИТЕЉИ: Др Велибор Лазаревић и Љубодраг Обрадовић)

ЉУБА:

НА БЕЛОВОДСКОЈ ЧЕСМИ СТИХОВЕ ГОВОРЕ:

1. Магда Ђорђевић – Кнић
2. Миленка Весић – Крушевац
3. Анита Арсић – Јагодина
4. Златица Аранђеловић – Параћин
5. Светлана Милијана Николић – Багрдан
6. Драгиша Батоћанин – Трстеник

СЦЕНОСЛЕД ЗА МУЗИЧКО ПОЕТСКИ ПРОГРАМ – ПРВИ ДЕО

Мирослав Маринковић Којица и Мирослав Ђукић Ђука – Химна Мораве

ВЕЉА: Поздравна реч и позива Милосава Ђукића Ђуку да преда Беловодски белутак Љубодрагу Обрадовићу, као знак да је изабран за домаћина манифестације МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК за 2027. годину.

ЉУБА: На почетку овог другог дела програма МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК – Есад Попара, Магистар економских наука – једна песма

Есад Попара, Магистар економских наука

Позивам Милосава Ђукића Ђука да нам се обрати својом песмом о Морави…

МИЛОСАВ ЂУКИЋ ЂУКА: Поздравља све присутне и своје госте и песма о води…

ЉУБА: Хвала Ђуки на лепој песми! У име свих суорганизатора ове манифестације и у име МЗ Бела Вода – која од самог почетка увек стоји уз ову манифестацију, поздравиће Вас председник МЗ – Драган Исаиловић.

ЉУБА: Сада, у првом делу овог поетског програма чућемо по једну песму од једног представника из свих Удружења песника и Књижевних клубова, па ћемо после тога прећи на једнако леп песнички ручак.

Дакле слушамо:

· Из Удружења песника Србије – ПоезијаСРБ: Наду Милосављевић Кети,
· Из КК „Петер Хандке" из Беле Воде: Велибора Лазаревића,
· Из Удружења књижевника Србије и КК Багдала: Верољуба Вукашиновића,
· Из КК „Душан Матић" из Ћуприје – Живорада Милетића и
· Из КК „Душан М. Дачић" Здравка Сретеновића.

ЉУБА: Свечани песнички ручак ускоро почиње… Док се ручак поставља слушамо музички тренутак: Ненад Весковић саксофониста из Својнова

ДРУГИ ДЕО

ЉУБА:

Почињемо други део поетског програма. Прво ће наступити песници из Удружења песника Србије – ПоезијаСРБ:

1. Љубодраг Обрадовић,
2. Мирјана Јовановић,
3. Првослав Пендић Пенда,
4. Снежана Поповић,
5. Љубиша Живојиновић,
6. Нада Гајић,
7. Живота Трифуновић,
8. Марија Чворовић,
9. Слободан Милојевић Бокац,
10. Радмила Миљковић,
11. Живојин Манојловић,
12. Марија Чворовић,
13. Вера Шабић,
14. Сандра Јовановић,
15. Милосав Ђукић Ђука

КК „ПЕТЕР ХАНДКЕ" из Беле Воде: Божидар Новокмет

КК Душан М. Дачић из Багрдана:
о Милијана Светлана Николић;
о Хаџи Ковиљка Илић;

о Милосав Митровић;
ЉУБА: Са нама су и наше комшије из Трстеника чланови КК Моравски токови:

· Томислав Димитријевић Томако из Трстеника

ЉУБА: Увек је право време да наставимо са поезијом… Своју поезију говориће нам песници, наши гости из Ћуприје, чланови КК „Душан Матић“:

1. Звездана Милосављевић и
3. Снежана Миладиновић;

ЉУБА: И на крају чујмо песнике који су своју поезију говорили на почетку ове манифестације, прво на Беловодакој чесми:

1. Магда Ђорђевић – Кнић
2. Миленка Весић – Крушевац
3. Анита Арсић – Јагодина
4. Златица Аранђеловић – Параћин
5. Светлана Милијана Николић – Багрдан
6. Драгиша Батоћанин – Трстеник

7. Специјални гост: Радица Поповић из Крагујевца

А за сам крај званичног поетског дела програма „ МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК 2026.“ песници, чију смо поезију чули на почетку овде у кафићу ТИРОЛ:

Дакле слушамо:

Из Удружења песника Србије – ПоезијаСРБ: Наду Милосављевић Кети,
Из КК „Петер Хандке“ из Беле Воде: др Велибора Лазаревића,
Из Удружења књижевника Србије и КК Багдала: Верољуба Вукашиновића,
Из КК „Душан Матић“ из Ћуприје – Живорада Милетића и
Из КК „Душан М. Дачић“ из Багрдана Здравка Сретеновића.
ЉУБА: Овогодишњу манифестацију МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК, завршићемо како смо и започели, песмом. Чућемо песму „ОЈ МОРАВО, МОЈЕ СЕЛО РАВНО“ у извођењу свих певача који су данас певали, а са њима ћемо и сви ми запевати. То је од сада за нас овде присутне ХИМНА МОРАВЕ!

© Синопсис Љубодраг ОБрадовић

ДА СЕ НЕ ЗАБОРАВЕ

Томислав Милетић, Крушевац (1942. – 2021.)

НА КРАЈУ

Полако истиче све наше време,
примиче крају последња ноћ.
Нестају задње поноћне сене
и тихо гасне животна моћ.

Некима ће нови дан да дође,
свануће опет нове зоре,
теби и мени све ће да прође,
нестаће љубав, снови, море.

Је ли ти жао што тако беше,
реци бар сада, не лажи, кажи.
Не бацај речи што само теше,
говори истину, себе не лажи.

Ни за чим ја не жалим,
у вечност идем ко шапат кише.
Једна ме жалост ипак прати:
зашто те нисам волео више?

Молитва последња када престане,
док задња свећа буде горела,
кад на тренутак све застане,
ти тада признај: јеси ли ме волела?

Кроз руже ћу ти опроштај дати,
кроз латице њене рећи ћу, тише.
Једна ме жалост у вечност прати:
зашто те нисам волео више?

ЕХ ДА МИ ЈЕ

Дрхтала си ноћас у сновима мојим
У љубавном заносу што из маште стиже
Скамењен због љубави у очима твојим
Жалим што ти нисам пришао још ближе.

А ти опет преносиш све рајске лепоте
Која лежи само у грудима жене
И откриваш импулсе жудње и живота
Што пали све ватре, доноси промене.

Нема те лепоте као што је твоја
Глас што само реткима из свемира стиже
Уздрхтале усне, свака жеља моја
Жалим што ти нисам пришао још ближе.

Исконске се жеље у мени скупише
И на светлост дана провалише страсно
Па по души мушкој ко јесење кише
Ударише потоп и све беше касно.

Црвене се руже распукоше зором
И твој осмех нежни као роса стиже
И све беше тада испуњено болом
И жалост што нисам пришао ти ближе

А како ћеш спокој да нађеш у ноћи,
Како сушу немирну од страха да смириш,
Да ли ће мом уздаху ветрови помоћи
Да у бескрај оде, а ти опет живиш.

Eleonora Luthander, Kruševac–Švedska(1954. – 2021.)

DIJASPORKA

Pokrivam crvenim lakom
crno ispod noktiju
čuvam ga za ne-daj-Bože
i za svoju decu
Od zlata imam samo
most Rialto u ustima
Svaki put kad jedem
svetim se rodbini
Svaki put kad jedem
svetim se gladnim godinama
Svaki put kad jedem
svetim se smrti
Ako me maćeha opet pobaci
izvadite me iz kontejnera
i ostavite u korpi
ispred neke biblioteke
Računam na ovu pesmu kao na ključ
da ipak mogu negde da se sklonim
da legnem na policu kao knjiga
Ja sam olimpijska pobednica
u vraćanju kući

HVARSKI SONETI - PISAC I RUŽA I

Neka je, dok spava, zlatnu ima
na ramenu, zraku sunca prvu
neka je tiho, k'o pticu prima
i za nju čuva od slova mrvu
A kada sjedne na klupu da piše
nek' mu procvjeta u vrtu k'o ruža
da ostanu tu, ne lutaju vise
neka ih smiri kućica od puža
Miris ruže nek' je uvijek sladak
a ljudi gladni njegovih lista
olovci papir nek' mu bude gladak
Piščieva zvijezda neka blista
neka iz torbe ispadnu sve brige
nek' između njih stoje samo knjige

PISAC I RUŽA II

Ne, ovaj grijeh će me mimoići
griješila jesam al' ovako neću
moram na kraju ipak čista stići
ne ružeći tuđu, makar tužnu sreću
Čežnju ovu tešku nek' opaše zid
nek'zahvalno smješi se jedna zvijezda
ruke, da ne grle, neka sveže stid
neka me utješe ptičice iz gnijezda
Brod za odlazak počiva na dnu
na otoku želja valja hrabro biti
bježati nećemo, ostat ćemo tu
Ljubit' ne smijemo al' moramo sniti
neka svaka greška stane ispod lupe
učitelj se sluša jedino iz klupe!

PISAC I RUŽA III

Nije moja briga bit' će li ih još
nit' što su značile sve te dame
ne treba viriti u papira koš
već svjetlost biti usred tame
Ja nisam ona što ništa ne pita
niti me boli ljubi li je strasno
njemu jest zadaća - dolce vita
nisam ja došla ni rano, ni kasno
Došla sam da postanem ono što sam
da me prepozna kroz pjesme i priče
toplo da nam bude uz vatre plam
I da nitko više na mene ne viče
dužnost mi je sveta podarit mu mir
ne upasti griješnoj ljubavi u vir

HVARSKA PRIGOVARANJA 2005.

- po Petru Hektoroviću: "Ribanje i ribarsko prigovaranje", iz zbirke "Put u Gdinj", 1994. "Narodno sveučilište Split"

Далибор Ђокић, Брус (1974. – 2021.)

ПИЈЕМО ЖИВОТ И ЈА

Пијемо живот и ЈА.
Опијам га вином и ракијом,
он мене тугом и болом.
На доку крај шанка,
он оде од мене,
а ја остах да појим себе.

Седимо у кафани живот и ЈА.
Пијем и пушим,
покушавам њега да срушим.
Појим га до краја,
тражећи вечни пут,
пут до раја.

На тој дугој стази,
изгубих и себе и њега…
Рано ујутру,
уморни боем, кући се гега.

ПОНОВО ЖИВ

Био сам само
жртва на олтару блуда,
а ти џелат мојих осећања.
На ломачи твојих лажи
сагорео сам,
али као Феникс из пепела
данас поново и без тебе
Живим!

КАДА БУДЕМ ПРЕСТАО

Када будем престао
кафане да посећујем,
нећу те више љубити.

Када будем престао
ноћима да се опијам,
нећу те више желети.

Када будем престао
зорама кући да долазим,
нећу те више сањати.

Када будем престао
мамурлуке да имам,
нећу те се више сећати.

Када будем престао
вино да пијем,
нећу те више волети.

Када будем престао,
а мислим,
да никада нећу…

ДОСТА ЈЕ

Знам,
већ дуго не мислиш на мене
и време је да кажем
доста је.
Некада смо сањали о срећи
новог јутра,
а дошла је туга ноћи. Знам,
да неће бити лако
и да заиста боли,
али доста је.
Живели смо у нади
са сновима истим,
а године без тебе нека путују
и траг да се вечно избрише.

Знам,
пијан сам к'о свиња каже се
све поразбијао
и у вину тебе сахранио.

Знам,
ново јутро ми је све по вољи
и ништа нисам био бољи.
Пипам грожзе,
зајебавам народ
и уз вино све ми је фино.
Конобар…знам…
Доста је!

Песме забележила: Марија Вукићевић

Песме познатих и непознатих ратника

Ратник Илијаша - Стевановић Душан

Бранили су српске земље
Од Солуна до Крајина
Кроз векове овај народ
Прати иста зла судбина

Тамо поста ово поље
Осьештано и уклето
С пуно јада и пркоса
Колко болно, толко свето

Ако паднем за род српски

Ако паднем за род српски
Немој нико да ме жали
Јер за ову свету земљу
И бољи су умирали.

Ако ова света земља
Напије се моје крви
Желим да сам ја последњи
Исто ко што нисам први.

Порд срца ствите ми
Камен из мог завичаја
И заставу српску драгу
И кокарду златног сјаја.

А под главу ставите ми
Хладан камен земље ове
Што пркоси вјековима
Земље храбре Србинове.

Забележила Марија Вукићевић, јула 2024. Крушевац

Да ли видиш она брда

Да ли видиш она брда
Да ли видиш оне горе
Ту се бију битке тешке
Ту се моја браћа боре

Ту се брани српска земља
Ту се брани олтар свети
На том мјесту, мјесто ти је
Ил, живјети, ил, умријети

Ту се душа опет рађа
Историја ту се пише
Ту одавно међаш стоји
Што га срби поставише.

Ту умире брат уз брата,
Ту оплака отац сина
Ту дадосмо завјет свети
Да се брани отаџбина.

Забележила Марија Вукићевић, јула 2024. Крушевац

Друже сретох ти мајку

Сретох ти мајку мој мртви друже
До земље на њој црне су хаљине
Ка твоме гробу носила је руже.
Зборивши тужно мој драги сине.

Велике туге и сад је море,
Још свеже ране боле и пеку
Открих јој нове на лицу боре,
А сузе вреле ко река теку.

Пита ме да ли те смртна бољела рана
И које твоје задње су ријечи?
Сетих се одмах тога тренутка
Нијемо је слушала шта ћу јој рећи.

Рекох „Херој је био и храбро пао"
Лако ти душа напусти тело
Последњом речју мајку си звао
Док сам ти руком држао чело.

А очи су сгасле истога трена
Уз благи осмех клонуше руке
А крв се врела проли из вена
И задњи уздах пусти без муке.

И опет јецај и вреле сузе,
И тужан поглед из ока паде
И рече „Боже ти све ми узе"
Зар вреди више живот без наде.

Забележила Марија Вукићевић, јула 2024. Крушевац

Песма завичају

Помути се давна срећа
Груди боле , јад ме стиже
Јер душмани отеше ми
Родну груду и огњиште.

Још ме пеку вреле сузе
Кида ми се из недара
Остале ми у туђини
Хумке браће и сестара.

Оста гробље прадједово
А и гроб од оца ту је
Оста кућа родитељска
Испод шуме да самује.

Да ли звони звоно џабе
На молитву ког позива
Ко то краде зрела жита
Са златнијех мајки њива.

Забележила Марија Вукићевић, јула 2024. Крушевац

Пјесма браћи

Гдје ли сте ноћас браћо моја драга
Док мећава бије и док зима стеже
Да ли сте остали у крвавом боју
Или се опремате за нова бојишта.

Иста нас брига притишће и дани
И исти јади ове хладне ноћи
Али издржите са вјером у бога
Јер што дошло није доћи ће и проћи.

Сви носимо белег од судбине исте
Од самог рођења до данашњег трена
И потпуно иста стремљења и наде
И сада нас иста стигоше времена.

Али не дајте се , не клоните духом
Заборавите дане весеља и смеха
А сутра ће мајке недељом у цркве
Молити се богу за опроштај греха.

Забележила Марија Вукићевић, 19 јули у Крушевцу

Црвена јабука

На хумци свежој крај пута
Јабука стоји црвена
Дал ју је мајка донела сину
Ил брату сеја рођена?

Или је можда донесе
Драгана несрећна нека?
Што тужне дана броји
У нади живи у слутњи чека.

И тако пролази вријеме
Дани се суморни вуку
А јабука и даље чека
Из хладног гроба руку.

И ево пролеће стиже
Времена друга су нека
Јабуке црвене нема
А једна жена у црном чека.

Забележила Марија Вукићевић, јули 2024 Крушевац

Мирјана Томић, Крушевац - РАТНА ПЕСМА

Мирјана Томић из Крушевца 1939. годиште дошла је у посед ове песме и предала нам је да би је објавили. Никакве друге податке не зна, или се не сећа. */Милосав Ђукић Ђука/*

„Песма 'Мати' аутора Б. Ђурића настала је у немачком заробљеништву ратне 1942. године. Овај дубоко емотивни рукопис преживео је логорске жице Другог светског рата и кроз деценије пронашао пут до Крушевљанке Мирјане Томић (рођене 1939. године). Препознавши вредност ових стихова и желећи да их отргне од заборава, Мирјана је пред крај свог животног пута предала песму уредништву часописа ПоезијаСРБ. Недуго након што је испунила ову племениту мисију, Мирјана Томић је преминула. Овим објављивањем часопис испуњава њену последњу жељу, чувајући сећање и на непознатог ратног заробљеника и на жену која му је продужила глас кроз време.”

Напомена Аи

МАТИ - Б. Ђурић

Док ми је у души још била тама,
Тебе сам знао и звао мама,
Живот ми поче у твоме крилу,
Од тебе добих здравље и силу.

Кад сам већ мого, на ноге стати,
Тад сам сазнао да си ми ти мати,
Да се свесрдно за мене бринеш,
Па ако треба радо и гинеш.

Много си имала горке дане,
Тешко трпела душевне ране,
Сносила бреме судбине клете,
Живела само за твоје дете.

Брижно негован је син одрасо,
Напредовао и брзо стасо,
Ал рано одох из родног гнезда,
На пут куд води судбина звезда.

Човек тек кад почне да пати,
Осећа стварно, шта значи мати,
Што толико брине и стрепи за дете,
Када му животне невоље прете.

У болу сваком увек сам чеко,
Загрљај мајке и крило меко,
Утјеху може и други дати,
Али нико тако, као своја мати.

Мајко драга ти за дете живиш,
Бол да му ублажиш, срећи да се дивиш,
Па трпи за то и даље пати,
Суђено ти је да будеш мати.

У заробљеништву 1942.

ПРОМОЦИЈЕ КЊИГА

Нада Милосављевић Кети, Крушевац

ЗЛАТНИКА СА ЖЕНСКИМ ЛИКОМ

У Белој Сали КЦК у организацији Културног центра Крушевац, одржана је 24.9.2026. године промоција књиге Наде Милосваљевић Кети ” ЗЛАТНИК СА ЖЕНСКИМ ЛИКОМ”. Издавач књиге је Удружење песника Србије – ПоезијаСРБ са седиштем у Крушевцу. На одлично организованој промоцији у име издавача књиге говорили су председник удружења Милосав Ђукић Ђука и уредник издавачке делатности удружења Љубодраг Обрадовић. О књизи је говорио рецензент проф. др. Миливоје Р. Јовановић. Програм је осмислила и водила ЈеленаЂорђевић. За музички тренутак био је задужен професор виолине Стефан Јовановић. За техничку реализацију програма био је задужен Марко Вишњић, а за фотографије Веркан Гвозденовић и Ђурђија Обрадовић. Видео промоције снимили су Салвиша Паунковић и Љубодраг Обрадовић.

Нада Милосављевић Кети – Милосав Ђукић Ђука

Тамо где је рођена, ценио се рад и квалитет у вери и понашању. Она је у свет понела ове породичне вредности и смело корачала у живот. Ево је данас на пиједесталу књижевног стваралаштва, једнако успешна као у животу. Породица је увек уз њу и боље подршке нема.

Уз њу је и наше Удружење Песника Србије – ПоезијаСРБ, које ће овај роман „ЗЛАТНИК СА ЖЕНСКИМ ЛИКОМ“ предложити за НИН-ову награду 2026. Читајући „ЗЛАТНИК СА ЖЕНСКИМ ЛИКОМ“, одлагао сам ручак, не би ли што пре стигао догађаје, уживао сам у успеху једног Србина, главног јунака и пролио по коју сузу радосницу. Прочитајте и ви и станите у ред за поштовање. Надо честитам !

24.09.2026. Милосав Ђукић Ђука

Љубодраг Обрадовић – Увек је добро бити издавач добрих књига

Поштовани пријатељи писане речи!

Као уреднику издавачке делатности Удружења песника Србије – ПоезијаСРБ, баш ми је драго што сам у прилици да кажем неколико реченица о Нади Милосављевић Кети, ауторки овог романа, а чланици Удружења песника Србије – ПоезијаСРБ. Ми смо поносни на Наду и њена два романа: „ПЛОД" и „ЗЛАТНИК СА ЖЕНСКИМ ЛИКОМ" чији смо ми, као удружење, издавачи. Ја сам приликом промоције њеног првог романа „ПЛОД" рекао: Увек је добро бити издавач добрих књига!

И остајем при томе. Заиста је добро бити издавач добрих књига. Нада за свој роман „ЗЛАТНИК СА ЖЕНСКИМ ЛИКОМ" каже да он „није само плод маште, већ и апел млађим генерацијама да чувају породичну традицију, блискост и моралне вредности које су у модерном добу почеле да бледе".

Још ако Нада Милосављевић Кети добије НИН-ову награду за свој други роман, а намеравамо да је предложимо, (што је председник удружења већ рекао) ако и кад објаве конкурс, то ће бити и добра реклама за наше удружење. Наравно ми ту нећемо имати никакве заслуге ни посебан напор – све заслуге и велики труд да напише овако добар роман, припадају искључиво Нади.

И ево још само пар реченица о Нади. Нада поред романа пише и једнако добру поезију за коју је већ добијала награде и признања. Навешћу једну од тих награда „КОНДИР ГОСПОЂЕ ЈЕЛИЦЕ" – на манифестицији ДУША ТРОМОРАВЉА 2025. године у Ћићевцу. Надине песме су и искомпоноване и могу се чути и у аудио верзији… Мало ли је?

Да! Увек је добро бити издавач добрих књига. И зато у том стилу, за Наду уместо цвећа, мој мали поклон пар стихова из моје песме „ДОБРО ЈЕ БИТИ ДОБАР"

Добро је бити добар
За људе искрити љубав
Чињење зла само јад доноси
И душу право у пакао носи

Добро је имати снове
У сновима је могуће све
Али живот своје путеве оре
У збиљи снови изгоре

Добро је пронаћи "НАДУ"
И излаз кад је густо
Надања сад нам краду
А без илузија све је пусто…

Љубодраг Обрадовић

ЛИЧНО КАО ОПШТЕ – Миливоје Р. Јовановић

Нада Милосављевић излази пред читалачку публику својим другим романом ,,Дукат са женским ликом", кога је у тематском смислу тешко одредити пошто ова проза инкорпорира најразличитије садржаје од историјских, социјалних, љубавних до мистичних и детективских.

Уосталом роман као жанр нема никаква тематска ограничења, јер свака тема, односно сваки садржај и свака емпирија могу бити стварност модерног романа.

Знајући за те особине савременог романа, отвореног за све изразе аутора, за све његове потребе и све рукавце његове маште, чак до највулгарнијих, Нада Милосављевић се определила за овакав мозаичан садржај који у основи има љубав између мушкарца и жене, љубав коју кроз неколико генерација рађају и руше социјални, сталешки, историјски, социолошки и материјални разлози.

Иако значајно кокетира са историјским личностима и историјским догађајима као што су цар Франц Јозеф, царица Елизабета, први светски рат, Крф и Плава гробница овај роман није историјски, он је исторични, а то значи да ауторка не поштује карактеристике жанра ра историјског романа већ укључује и другачије жанровске особине што ово приповедање чини историчном романескном прозом.

У основи романа о коме говоримо је животна прича једног српског младића из Беле Воде код Крушевца који у намери да оде из села и каменолома одлази у Беч са изученим клесарским занатом и тврдом намером да се у том царском граду описмени и обогати. Прича се одмотава од половине деветнаестог века и кроз бројне генерације и себи својственом љубавном причом траје до савременог тренутка у ком наратори, опет мушкарац и жена, довршавају ову бурну и дугу животну причу.

Овај роман је своју причу започету у претпрошлом веку превеслао преко моравских, дунавских и јонских таласа до савремених тренутака које у роману живе протагонисти са последње гране породичног стабла некадашњег младог беловодског клесара Милорада. Његову личну судбину, која је видљива само у контексту колективног Нада Милосављевић је испричала хронолошки и детаљно усправљајући све те људе да стоје, да говоре и делају онако како то бива у стварном животу, у раму историјских, друшвених и породичних ограничења.

Милорад је у завичају научио да родни камен повинује својој вољи, да га ослушкује и немушто са њим разговара. Иако млад успео је да у њему исклеше лик вољене девојке и да са њим пође на далеки пут у Беч, у неизвесност, можда у успех, а вероватније у своју пропаст.

Милорад је у завичају имао велику љубав Ружу, најлепшу девојку у крају коју је обешчастио и трудну оставио да испија чемерну чашу у заједљивом и окрутном сељачком моравском свету од кога ће се бранити трпљењем и клетвом, народним говором мржње који је отрован колико је велика патња остављене и одбачене девојке.

Евидентно је да су Милорадов и Ружин лик, као и већина других ликова остали у плиткој пластици, јер Нада Милосављевић није откривала слојеве и нијансе проживљеног, ни психолошке ковитлаце међуљудских па и љубавничких односа. Њена прича је најчешће фолклорно сведен коментар односно констатација која сублимира много тога нереченог или недореченог.

Магистрални и помало мистичан ток романескне приче почиње од тренутка када је у Бечу на Милорадов длан пао први дукат из царске руке. Тај дукат је направио пукотину у његовом лику кроз коју се брзо увукла похлепа, слепа за једноставан и топао људски свет око себе, а и за самог себе.

И сва даља дужа и шира прича у овом роману испричана је са експлицитном поруком да су дукати зло, семе раздора, узрок породичних сукоба и често породичне трагедије. Са таквом је поруком радња романа привидена крају.
Велики наративни простор у роману ауторка је дала Милорадовом боравку на Крфу где је служио аустроугарској царици кад је ту долазила на опоравак. На Крфу је стекао породицу и дочекао први светски рат.

Рат ће му довести и унуке из Беле Воде, синове његове ванбрачне ћерке Вере. Ту је на сцени псеудоисторија са којом се остварује сложеност живота прошлих времена. Да се Нада Милосављевић држала само рационалног и чињеничног изгубила би се стваралачка маштовитост а самим тим и литерарност која се истине ради овде врло нестабилно успоставља.

За целокупно ткиво романа веома су битни ретки и драгоцени унутрашњи монолози у којима су досегнути највиши уметнички врхови. У њима је у прожимању различитих боја сваколиког унутрашњег преиспитивања остварена потребна нијансираност укупне романескне слике.

Наша садашња књижевна сцена преплављена је бројним насловима у којима се обрађују најприземније теме на граници пристојног укуса, језиком који је у равни колоквијалног без метафоричких висина и ду-бина. Нада Милосављевић је успела да овим романом не превали на ту страну упркос опасности у коју је увлачио фолклорни језик и фолклорно поимање живота већине њених ликова.

У коначном, појавио се пред нашом читалачком публиком други роман Наде Милосављевић који има смиренију друштвену енергију од првог али је много меланхоличнији од првог, а знамо да су меланхоличари они људи који као јасика трепере и кад друго дрвеће не осећа ветар.

Овај роман треба прочитати и због онога о чему је писао Тургењев – да је књижевност у животу човека неопходна – са њом је добро боље, а зло лакше.

Миливоје Р. Јовановић

ИЗВОДИ ИЗ РОМАНА ЗЛАТНИК СА ЖЕНСКИМ ЛИКОМ – Нада Милосављевић

ЗБОГОМ ЧЕСМО - Милорад

Кад би човек знао колика је цена одласка из родног краја, питање је да ли би кренуо. Није то само промена места, пејзажа, мириса и звукова. То је прекид емоција, оног извора што ствара песму и клетву у грудима, смрт оног петлића што пева под грлом. Ретки су који остваре сан и истински започну нови живот. Чешће него што можемо замислити, кораци наставе ход а душа застане ту где је остала песма и реч, она реч са којом се живело од рођења. Ни на једном туђем језику речи не значе исто као на свом језику. Можемо се обогатити, стећи славу и вајду али остајемо сами и туђи без оних златних нити што су нас везивале за људе и земљу, што су расле са нама у родном крају.

Пошао сам пре зоре. Мислио сам да ће ми растанак са Ружом и родном кућом бити сав чемер који ћу попити. Преварио сам се.

Застадох код велике чесме. По навици, сиђох са брдашца, да се још једном умијем и напијем воде. На обе луле, ка колском путу, окачени венчићи босиљка. То жене, уз молитве, плету и ките воду, да им Бог подари здравље деци, да роди година, да се девојке удају и момци ожене. Све њихове жеље састају се овде, живе око ове воде. Код чесме се живи, рађа и умире, невесте посипају сватове и додају им везене пешкире да обришу руке, овде се договарају и погађају послови. Овом водом се благосиља, заклиње и куне. Уз њен жубор, о летњим празницима, овде се игра коло док месец не изађе на врх липе или док Тоза не задене фрулу за појас. Овде сам играо и певао. Овде сам први пут момачки погледао Ружу. Потекоше ми сузе. Хладном водом са горње луле, умивао сам се, молио Богу дуго, да ми чува Ружу, да се брзо вратим, клечао сам на камену са шакама скупљеним у прегршт док ми се из њих вода преливала, док ми је хладним млазом давала снагу и благослов да кренем. Растанак са чесмом у глуво доба ноћи, поделио је болом, као камен шпицом, моју душу на два дела.

Један део, онај што кроз њега струје осећаји, остао је са Ружом у башти, под орахом, у колу, у Моравским врбацима, у мирису босиљка и каменим одјецима из мајдана, у родном селу.

Други, онај окамењени део душе, чврст и хладан, пошао је у свет, уверен да ће снагом и одрицањем, радом и описмењавањем, стећи нову, већу вредност живота.

Топли осећаји су лепили корак за родну земљу, за пут, за сваки камен на њему, вукли поглед да се окрене и да се врати. Камени део душе, отежао под јабучицом, додао је замах кораку напред. Потрчао сам. Ка писмености. Ка Бечу.

НЕДОСТАЈЕ НИТ - Милан

Наташа, моја паметна жена, економиста, сутрадан је понела дукат да прода. Жене то умеју боље. Знају да се цењкају. Увече је спустила на сто дукат и новац. Колегинице из канцеларије направиле су заједничку касу и дале јој колико би добила за ломљено злато, како јој је понудио златар. Вратиће у заједничку касу од плате, на рате. Одахнуо сам. „Ружа" ће остати код нас. У Кући. У породици.

Дукат смо, Наташа и ја, ставили у један стари новчаничић, као некад деда Славко и сакрили га испод душека, испод моје главе.

Још прве ноћи, сањао сам прадеду. Дај ми оно чекмеже, дедина снаго! -Тражио је. Покушавао сам да му додам тешки, зелени, дрвени коферић али нисам могао да га подигнем. Пробудио сам се у зноју. Опсећао сам се прича. Састављао мозаик из прошлости али никако нисам успео да приче повежем.

Најтеже ми је било да из конфузних делова извучем нит која их везује. Деда Славков деда, Милорад, пронађен је на Крфу? Њих двојица браће, Славко и Бранко су га сахранили. Да, то ми је деда причао, да су га плитко закопали и да су, полазећи, закључили да ће се обистинити баба Ружина клетва „земља му кости избацила" али да нису имали времена да копају дубље јер је војска добила команду да крене у Солун, на фронт, нити се могла ископати дубља рака у острвском камену.

Присећао сам се. Од Милорада су добили четири „Ружа" дуката. Остало је деда разделио војницима. Где су још три? Само деда-Славко је добио два, за мајку и њега. Друга два су, вероватно, отишла са Бранковом погибијом. Станко је остао у Плавој гробници. Можда су та три потрошили. Можда продали.

Преко дана бих, притиснут обавезама, заборављао на ту мрвицу злата. Увече бих се, са одласком на спавање, поново рвао са прошлошћу. Какву причу носе остали дукати? Коме ли они стварају несаницу?

Ујутру бих закључио да је у праву мој отац. Овај дукат само невоље ствара. Треба га продати, поклонити или бацити. Можда је најбоље, бацити га.

Једног дана га извадих испод душека и, чврсто решен да га бацим, ставих га у новчаник, са ситнином. Носио сам га дуго, неодлучан да толику вредност упропастим, а сигуран да ми само невоље ствара. Интуиција и разум су водили мртву трку. Људи гладују, а ја да бацим злато. Или да га чувам и са њим трпим кошмаре. Кошта ли мој мир толико? Ма, бацићу га. Не, продаћу га. Кад оде од мене, заборавићу га.

Снег је падао данима, плата је каснила, рата кредита пристигла, трошкови велики. Свратих у златару, намрштен и промрзао, решен да продам тај комадић злата, што стотину година ничим није допринео породици, како рече деда Славко.

Стари златар, прво спусти златник на вагицу, па стави лупу на аверс. Ја сам стајао и, док чекам исплату, колика год била, загледао иза његових леђа, у витрини, ланчиће и наруквице, израђене од злата. Да сам неки даса, да жени и ћерки купујем злато, да гледам њихова задовољна лица док уживају бирајући и уклапајући накит. Томе служе јувелирнице. Моја жена диже кредите и троши их на стоваришту. Одавно се нисам беднији осећао. Градња куће ми је давала осећај победе кад омалтеришемо собу, кад купимо комад намештаја, кад оградимо двориште. Никад нисам стигао до безбрижног трошења новца на луксуз. Кад деца заврше школовање, први динар ћу потрошити овде. Купићу Наташи нешто златно. Спустих поглед на прстење и минђуше у тезги од махагонија, испод стакла.

Златар окрену златник на другу страну, примаче лупу и трже се. Извади поштољ из појаса и упери га у мене. Губи се одавде! - Дрекну.

Узми, ово је твоје! Шта год да ти је рекла госпођа, не улази више у моју радњу! Јеси ли ме чуо! Твоја глава кошта мање од моје шаке злата. Није спуштао пиштољ.

Наташа, ти си била у златари, на углу? Нудила си дукат на продају оном старом златару? Имала си неки проблем? Зашто ми ниси то рекла, навалих да испитујем преплашену жену. Како знаш да сам имала проблем, поче она да изврдава одговор.

Не питај мене како знам, него одговори зашто нисам одмах сазнао? Уоштрих претеће. Нисам смела да ти кажем. Ти би направио још већи проблем. Погани златар ме је увредио, муцала је.

Како? Шта ти је рекао, урадио? Смирих се мало.

Рекао ми је...рекао...Био је учтив на почетку. Ја сам крива, наставила је Наташа.

Рекао је, ово што сте донели не вреди много. Иако је стандардни дукат који се продаје по сто двадесет марака, ја га плаћам упола као ломљено злато. Одговара ли цена? Требало је да одбијем и да изађем. Ја сам крива јер сам се надала да ћу причом постићи већу цену. То није обичан дукат, господине! Он има посебну причу, стару више од сто година. Има само пет таквих на свету. Та жена на њему је наврбака мога мужа. Израђен је у Бечу по лику са камене плочице коју...Толико сам испричала. Прекинуо ме је.

А зашто га нисте понудили нумизматичарима, кад знате да има вредност раритета? Простодушно сам слегла раменима и узела дукат са стола. Он је хтео да га још једном погледа. Охрабрена сазнањем да се код нумизматичара можда може добити боља цена, стегла сам шаку и нисам дозволила да гледа поново. Госпођо, зашто се плашите? Погледајте колико ја имам злата, нећу вам отети. Говорио је, а леђима се примицао вратима. Онда је променио глас и загледао ми се у очи.

За такву, плашљиву срну, да ми задрхти, дао бих неколико оваквих златника. Ево, затварам радњу. Хајдемо код мене, лукаво је намигнуо, као да је сав свет саздан од похлепе и блуда, као да се то подразумева. Гадило ми се.

-Одгурнула сам га и успела да се ухватим за врата. Изгубивши равнотежу, пао је преко тезге. Пукло је стакло над златом.

-Гадура сељачка, опсовао је.

-Значи, он је мислио да сам ја дошао да се осветим. Пиштољ је вадио на мене, узнемирих се још више. Како ћу му просути зубе, ма мозак ћу му просути...убићу га! Викао сам.

-Ето зато ти нисам рекла, нисам хтела да ширим невољу. Не кидај се, човече. Увек има поганих људи. Треба их само заобилазити што шире. Наташа ме је умиривала.

-Лепо сам хтео да бацим ово проклетство. Зато сам га понео.

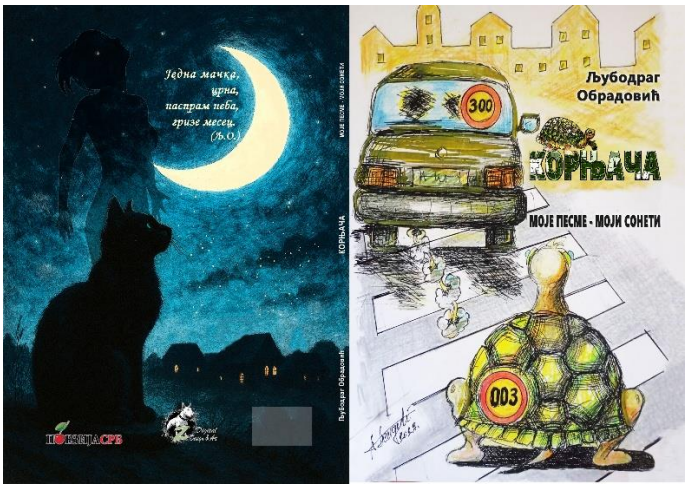
-Одавно си ти њега „понео". Ја сам хтела да га однесем неком нумизматичару на процену и док сам се распитала и сазнала за једног поштеног, дуката више није било на месту. И то ме је насекирало.

-А зашто ме ниси питала? Жив сам ја, Наташа! Ти решаваш сама проблеме, као да си удовица. Питам ли се ја нешто, овде, у овој кући?

-Свађа је узимала залет.

-Плашила сам се да су га узела деца. Твој отац је пред њима испричао све о дукату.

-Сад је и мој отац крив, је ли? Е, неће то гвожђе, од кога се ни честит шраф не може направити, да разара ову кућу. Извадих дукат и отворих прозор, зациљах ка улици, у снег, и бацих га. Ко га нађе, његов је. Па нек њему прави хаос од живота.

КОРЊАЧА - МОЈЕ ПЕСМЕ & МОЈИ СОНЕТИ - Љубодраг Обрадовић

Различите варијанте истог - Реч аутора

Слободна форма у стварању стихова, увек ми је била најдража, јер сам волео слободу.

А волео сам и преводе мојих песама, преведених у слободном стилу на језике: енглески, француски, немачки, италијански, бугарски…

Лично, никад нисам у животу волео никакве стеге, оквире, шаблоне…

А онда је Бранко Мијатовић – песник из Шапца написао своју књигу сонета „ПЕСНИКОВ ЛАМЕНТ" у којој је замолио све песнике да напишу бар један сонет.

И тако је почело. Написао сам свој први сонет, то јест своју ранију песму сам укалупио у сонет. И нисам стао…

Љубодраг Обрадовић

СЕНТИМЕНТАЛНЕ РЕТРОСПЕКЦИЈЕ ЉУБЕ ОБРАДОВИЋА, др Велибор Лазаревић

Који је то ветар безобзирно
растерао људе у магле
...
Корњача сам заспала,
а још се нечему надам.

(Корњача)

Мој пријатељ Љуба Обрадовић је решио да у збирци ''Корњача'' разоткрије своје *ја* у првом лицу, и да искаже своју филозофију живота и искуства.

Збирка представља један поетски мозаик, шаролик као што је и сам живот. Основна осећања која прожимају поезију Љубе Обрадовића су меланхолија, осећај пролазности, празнине и пуноће живота истовремено. Унутрашњи конфликт жеља и стварности.

То је збирка наглашене непосредности, исповедности, покајања и кајања. Једном речју суочавање са самим собом и са другима, са својим пустим надама, жељама и понекад остварењима, са својим остварeним и изневереним љубавима.

Прегршт песама посвећен је опустелим селима, пропалим кућама из којих се одлази али се не враћа.

Пусто је сад моје село,
да поглед може да допре.
Прође понекад опело,
кад у селу неко умре.
(Отишли су...)

Овим стиховима аутор успева да представи распадање једног света, не кроз велике речи већ кроз тишину која попут празнине остаје кад људи оду. Село није само простор, већ сећање, детињство, корен, завичај...

У песми Поезија он даје своју дефиницију поезије:

Поезија је опсена, илузија
у њој истине нема, само снови
за живот неки нови, нестварни.
Лавиринт који у нама сија

...
Поезија је ваздух,
који недостаје,
који сам живот даје.

Али као да то није довољно јер на крају је *''Поезија ... Ти и ја''.*

Песма *Балерина* издваја се као танана слика крхкости и снаге, покрета и тишине. Она не говори само о плесу, већ и о унутрашњем балансу који се тешко постиже – о животу на врховима прстију, док испод површине дрхте снови, тескобе и очекивања.

Експлозија си бола и боја
на платну одсјај среће
никад нећеш бити моја
а живот ми покрећеш. (Балерина)

Жену пореди са мачком која гризе месец.

У збирци има понекад имагинарне понекад стварне еротике.

Сад ћемо у кочију сласти ускочити
и у једну реку оба потока жеља преточити.

(Једна мачка)

Јабуке и дуње
на ормару стоје
ја и сад чезнем
у одаје твоје. (Јабуке и дуње)

Свет се мења
све се сада убрзава
и ништа као некад није.
Још те сан само спашава
и вино ако га попијеш. (Кад заигра мечка)

Аутор упоредо наводи исте песничке мотиве у облику слободног стиха и катрена. У слободном стиху он постиже динамичност форме док традиционалним катреном уводи ред, поредак, правила. На другој страни слободан стих нарушава тај поредак, стварајући тензију између формалног израза и личне, емотивне слободе.

Овом збирком Љуба је исказао суштину свога бића и све болове и непреболе од којих нема спаса и који морају као и бивше љубави да се носе до краја.

Његове песме одзвањају као унутрашњи монолози, тихи, али снажни, болни, и без наде.

Обрадовић успева да у неколико стихова ухвати читав спектар људских емоција, од бола због губитка, преко горчине због нереализованих снова, до краткотрајних тренутака утехе и радости. Језик којим се песник служи је једноставан, али никако баналан, управо у тој једноставности лежи његова снага и истинитост.

Посебно је упечатљив начин на који песник користи симболе свакодневице да би дочарао дубоке унутрашње немире. Његова поезија није велика по реторичности, већ по искрености. Свако ко се икада осећао усамљено, изгубљено или носталгично, лако ће препознати себе у његовим стиховима.

Збирка носи и снажан егзистенцијални набој, поставља се питање смисла, присуства, блискости и дистанце. Љуба се не мири са пролазношћу, али је прихвата као неминовност, као део животног циклуса у коме свако тражи своје упориште.

Као што рече Љуба на почетку и на крају пузимо као корњача. Бог је тако хтео да се живот завршава како и почиње.

18. јул 2025. године

др. Велибор Лазаревић
у Белој Води

КОРЊАЧА - То нису трагови у снегу који ће се истопити на првом сунцу“, Драгојло Јовић

Поезија Љубодрага Обрадовића, која почиње од најранијих дана његове младости, сваком новом песмом или објављеном књигом одсликава ширину, дубину и висину песничког домашаја у сваком смислу те речи.

Његове песме, без обзира у којој форми писане, имају филозофску нит, прожете су јаким емотивним набојем, изражај је сликовито дочаран и на крају увек оставља поруку у дубоком трагу.

То нису трагови у снегу који ће се истопити на првом сунцу. Они остају код читаоца дубоко у свести, а опет су чврсто утемељени на могућностима сваког конзумента да схвати, разуме и размишља о даљини поруке коју песнички изражај шаље.

Својом књигом песама "Корњача", аутор је сублимирао своје до садашње писање, и пуно својих већ објављених песама, прорадио у сонетну форму песничког изражаја.

И сам је записао да се на такав корак одлучио после сугестије коју му је учинио колега по стиху, Бранко Мијатовић из Шапца.

Наравно, аутор врло вешто преноси своје мисли, запажања, скривене и не скривене поруке и кроз ову форму песничког обликовања своје поезије.

Без обзира у ком формату бележи своје песме, аутор око себе шири љубав, оптимизам, а пространство му је инспирација да стихом досегне далеко у душу читаоца.

Иако бих у овој оцени писања требао да имам критички став на делове књиге, или да акценат ставим на неку од песама, ја то не желим да учиним.

Разлог је врло једноставан, јер желим читаоцима да пренесем тај задатак критичара, када прочитају део или целу књигу. Убеђен сам да ће ова књига бити прочитана од сваког ко је буде имао.

На крају, имам само топлу препоруку за све који воле, читају или пишу поезију, да прочитају ову збирку песама Љубодрага Обрадовић, јер после читања дуго ће им у глави одзвањати лепота смислене речи са увек одмереном и уравнотеженом поруком која не оптерећује, већ само тера на размишљање.

Аутор је, дакле, целу своју промисао лепоте живота, али и другу страну, ставио у своје стихове, верујући да се песмом макар мало може променити Свет.

Ја му после читања ове књиге верујем, а ви прочитајте и уверите се у лековитост његове поезије.

Драгојло Јовић

Рецензија збирке песама „Корњача“ аутора Љубодрага Обрадовића, Милосав Ђукић Ђука

Имао сам част да прочитам рукопис збирке песама „Корњача“ аутора Љубодрага Обрадовића. Уочио сам богато песничко и књижевно искуство као и умеће аутора да се врати на сам почетак песничког стваралаштва и да досегне до данашњих дана.

Сачувао је своју аутентичност да стиховима слика живот и прикљученија, наглашавајући да је увек волео слободу.

„Одавно корачао нисам, улицом загледан у срећу“. Да ли овде лежи жал за нечим што је прошло?

„Поезија је спас за све нас“ шаље поруку онима који не знају за занос рима, а да ли таквих још увек има?.

Поезија, љубав, поезија ти и ја, та надградња која испливава из душе аутора плод је дугогодишњег бављења поезијом и књижевним радом.

Сада попут великог Шекспира и његових следбеника, Љубодраг пише сонете и поезију која поручује како се воли и срце боли, како се пати и песмама туга крати.

„У животу ништа није лако, лаке су само жеље, а ни немоћ није крај жеља, на сваком углу наћи ћеш пријатеља“. У песми Богиња из истоимене збирке аутор поручује да сви чекају свој рај. У песми Балерина каже „Тако си далеко, а близу“, „У снове уносиш немир“.

У песми „Свирајте ,певајте цигани“ показује део своје племените душе која пати за драгом која је отишла. Драж Љубине поезије је што је његов језик изворно прихватљив и гарант изговорене речи.

У песми „Ја бих тебе“, чежња, чекање, надање и на крају траг у срцу представља читаоцу реалност сваке љубави.

У песми „Отишли су“ доноси жал за двориштима и кућама која живе у корову.

Љубодраг жели да песмом мења свет, знајући да све реке ка ушћу теку и лагано односе наше жеље и пита се зашто се на крају све у бесмисао преточи.

Утешна је његова песма „Наташа“ која му у души изазива хаос, а затим крсна слава Св. Јован доноси мир и блаженство.

У песми *ПУТУЈ ПЕСНИЧЕ* Љуба пише:

„Лутање по свету своје маште,
свакоме доноси само срећу.
Кад снови за слободом вриште,
пусти их да судбину надлећу.

*****
Путуј песниче…
И не брини за судбину света.
На стиховима се најбоље лети,
стих никад, никоме, не смета.“

Песниче, ти знаш свој дуг!

Срећно писаније труд и рад, на здравље и срећу.

Милосав Ђукић Ђука,
14. јула 2025. год.

КОРЊАЧА ЉУБОДРАГА ОБРАДОВИЋА – Светлана Ђурђевић

Покушаћу да вам објасним колико ми је некомфорно писање рецензија збирки поезије пријатеља и „сабораца" на овом мукотрпном путу очувања и промовисања најинтимнијих мисли и осећања исказаних путем стихова.

Нисам професор српског језика и књижевности, нисам књижевни критичар и сл. и самим тим сматрам да сам некомпетентна за један такав озбиљан посао.

С друге стране, страшно сам почаствована када се то затражи од мене и не могу да одбијем драге људе.

Шта је – ту је, ево мене као рецензента.

Љубодраг Обрадовић ме је изненадио називом своје најновије збирке, јер је тај човек све само не Корњача.
Од првог дана кад смо се упознали пре… небитно колико година, био је и остао покретач. Свега. Свачега. Иноватор. Визионар. Песник.

Захваљујући њему (додуше, на превару је на сајту Поезија СЦГ, како нам се тада звала држава, објавио моју песму) пустила сам крила и своје стихове, своју највећу интиму, оголила мени непознатим људима.

Захваљујући њему, упознала невероватне и дивне људе са којима пријатељујем. Заволела сам их преко њихових стихова, који су ме дубоко у душу дирнули.

Хвала је мала реч за то, Љубодраже Обрадовићу!

Пелцовао си ме, укалемио у мене ту невероватну драж ишчитавања сјајне поезије, писања нових стихова иако ми се чинило да је све већ давно речено на најсјајнији могући начин, дружења, настајања нових песничких манифестација и као врхунац, оснивања Удружења песника Србије са седиштем у Крушевцу и покретања часописа посвећеног поезији!

Корњача.

Хммм, можда то могу да схватим као заштитни оклоп који си надвио над све нас. Без трунке сујете, често на уштрб сопствене промоције, носио си се и носиш се са свима нама, несавршенима, као што и јесу људи.

И да.

Никако не смем да изоставим наше разговоре, који су неретко били бучни, нервозни, неретко свађалачки настројени, али сви са циљем да наше Удружење и сарадња буду што продуктивнији и отворенији за све људе доброг срца. Јер, „сваки написани стих заслужује моју пажњу", како ми је својевремено рекао Петер Хандке.

Ти си то, Љубо, одувек знао и зато је ово Удружење Твоје чедо које ће надживети све нас и сведочити о групи ентузијазиста који су, предвођени Тобом као визионаром, чинили све у својој моћи да лепе, позитивне мисли и осећања допру до што већег броја људи.

И да.

Препоручујем свима да ову збирку песама имају неизоставно у својим рукама јер, читањем Љубиних песама, досегнуће невероватне дубине, висине и ширине позитивне енергије.

Ево Ти рецензије.

Светлана Ђурђевић Ђурђа

ПРИРОДА ЗОВЕ – Миленка Весић

Природа зове

Верујем сунцу што се рано рађа,
верујем роси што траву мије,
верујем извору што увек жубори
и птичици што ту воду пије.

Пораните да видите сунце,
како зраком милује и тражи,
како сија, показује путе,
даје снагу и уморне блажи.

Устаните, крените кроз росу,
нек и вама свима мије лице,
прошетајте, природа вас зове,
да чујете шта певају птице.

Потражите сви изворску воду,
послушајте те жуборе њене,
уберите и по који стручак,
не дајте му да тамо увене.

Враћајте се природи и сунцу,
то је здравље и лепота права,
ту је одмор и прави ужитак:
Где те зове извор, где те мами трава.

Зелене боје

Питају ме, питају,
што зелене волим боје,
зар већ није јасно,
да пролеће то је.

Гледају ме, гледају,
што зелене носим боје,
хоћу да се жеље моје,
са пролећем споје.

Зеленило душе моје,
пролећни је дар,
и пролеће све што нуди,
то је баш тај жар.

Природа зове – огласим се целим својим бићем…

Волим до сржи све што је природа – сунчев сјај, жубор извора, цвркут птица, дах ветра, плаветнило зоре, јутарњу росу, боје дуге, љубав, звезде, децу милу и све што ме окружује.

Свака песма је један трен,
има топлину, талас и сјај,
и боје зелене и жубор извора
и срце и душу и почетак и крај.

Она у мени увек зрачи,
песма, која ми много значи,
која је вечна и уме да воли,
не плаши се нестајања и боли.

Дучић: „Ја нисам стварао да се допаднем свим људима, него сам трајао да се допаднем одабраним људима". /Уводна реч аутора/

Природа се буди

Пролеће је стигло,
природа се буди,
љубав је најлепша,
волите се људи.

Враћају се ласте,
са далеког југа,
Сунце се полако
ветровима руга.

Природа се буди
и дубоко дише,
цвркути се чују,
већ свуда мирише.

Пролеће

Пролеће нам стиже са лепотом својом,
мирише цвеће, расте зелена трава,
буја младост и птице певају,
природа се буди и постаје права.

Висибаба бела помолила главу,
срећа је заблистала баш на лицу сваком,
природа показује сву лепоту праву,
о, дивно пролеће, ја те волим јако.

Шта волим

Волим мајку своју милу,
што ме љуљала на крилу,
волим и свој завичај,
јер личи на рај.

Волим небо што је плаво,
а и море исто тако,
волим реке, поља, шуме,
и птичице волим јако.

Волим децу, јер су мила,
а и људе, младе, старе,
волим песме и стихове,
волим звуке из гитаре.

Волим радост, волим шалу,
смех, наду и све лепоте,
сунце, сјај и месечину,
звезде, ноћи и красоте.

Волим љубав, ал' искрену,
жубор воде, мирис цвећа,
лето, јесен, зиму љуту,
зеленило од пролећа.

Песмо моја

Песмо моја, верни друже,
ти си мени увек мила,
један део мог живота,
теби ја сам поклонила.

Кад сам тужна, то си и ти,
кад сам сетна и ти плачеш,
кад се смејем, ти се смејеш,
радосна сам и ти скачеш.

Понекад ме сви оставе,
утисак сам такав стекла,
да је завист завладала –
Ти ми ниси због ом рекла.

Ти си мени увек верна,
решила сам да те стварам,
Време ми је такво дошло:
И пас мрзи господара.

Благослов

Све мирисе пољског цвећа,
ви негујте на свом длану,
па из длана просипајте
и по ноћи и по дану.

Срећа, радост и пољупци,
стално то да траје,
и душа ће бити сита,
од тражења одустаје.

Нека вам Бог подари моћи,
здравље да вас послужи,
да имате диван пород,
и нека се срећа са вама дружи.

Сви благослови овога света,
нек вашу снагу пазе,
да вас путеви среће воде,
а од злата да су вам стазе.

За вечиту срећу и благостање!
За љубав и истрајност!

Хајде срце, хајде

Направи потпалу од ситних изненађења
па изрежи љубав на ситне комаде,
и наложи ватру до сада највећу,
спреми се за загрљај.
Спреми се за срећу.

Хајде, срце хајде, што ме тако гледиш,
хајде срце, хајде, ти ми много вредиш.

И топле пољупце, све на тањириће,
и чаше напуни да радост прелива,
ја ћу тада у загрљај доћи,
да те љубим и да те целивам.

Хајде срце, хајде, не губи ни трена,
Хајде срце, хајде, никад преварена.

НИЈЕ БАШ СВЕ ТАКО ЦРНО – Живота Трифуновић

АУТОБИОГРАФИЈА – Живота Трифуновић

Ако неки доживљај, тј. догађај који се десио у животу испричам неком, баш онако како је било, он ту причу може пренети неком другом. Али исто тако може је сачувати само за себе, или што је најгоре избрисати из сећања. Има и премера кад та прича путује кроз време, мења се суштина, умањује велича, и на крају заборави, угаси...Зато је најбоље записати, одштампати, умножити... Вероватноћа да ће онако како је записано остати заувек је стопроцентна. Па сам и донео одлуку да мој, не баш ружичаст живот, пренесем на папир онако како сам стварно и доживео, у појединим периодима и детаљима. Нешто су ми испричали родитељи, нешто родбина а највише примера увек ће остати у мојој свести.

ДЕ СУ ТРИ

Још сам био млад радник у ''14 Октобру'' и сећам се да су старији и искуснији стално ишли на терен. И тако су отишла три радника на дуг пут у Африку. Радили су тамо на сервисирању тешких пољопривредних машина. А после радног времена припремали ручак, вечеру, излазили у град, шетали Тако је било и овог дана. Купили су шест комада мало крупније рибе и донели. А онда се договорили ко ће да припрема и роштиља а друга двојица да иду у град. А у повратку увече да купе хлеб.

Оду они у град а овај што је остао одмах се дао на посао. Брзо је очистио рибе, усолио, додао зачин и бацио на роштиљ. Напоком стигли први комади. Гледа их онако румене, врућe, мирише цела околина... Ко им може одолети? Море реши да поједе једну. И није дуго себе убеђивао. Једну је смазао. А затим стави друге на роштиљ. Стижу и оне. Опет се предомишља шта ће. Дал' да поједе још једну. Ама појешће је, него шта. Задње две се већ роштиљају. Гледа их, оне цврче, све се лиска, окреће их више пута. Склони их у тањир, али никако да одвоји поглед. Како би било да још једну поједе, остаће опет сваком по једна, довољно. И још док је врућа, расчерупа је и са апетитом поједе. А преостале три стави у тањир и причека да стигну другари.

Дођоше они у касне сате, гладни и уморни, на столу већ постављен тањир. Поседаше и исекоше хлеб, али ово двоје се загледаше. Нема их све рибе на броју. Јели бре, пита један од њих: Где су још овде рибе, биле су шест? Па биле су шест одговори овај што припремао. И други колега љут поче да виче: па десу три? 'те ги три. Па било шест, опет ће овај. Па биле шест. А де су три? Па зар не видиш, 'те ги три... Ма ти нас зајебаваш, донеси још па да једемо. Нема више то је што је. Видеше они да је он појео остале, џабе се љутили, па појеоше сви по једну али он више никад није остао да припрема вечеру...

ШИК ХАЉИНА

На вратима занатске радње појави се нека углађена дама, поздрави мајстора а затим онако мало са висине рече: Дошла сам да наручим једну хаљину да ми сашијеш, али, хоћу нешто савршено. Да буде ''ШИК''..., тако да се свако окрене замном када прођем улицом. Нагласи чак и боју неке скупе тканине. Размишља кројач, гледа је, па рече: Госпођо, нема проблема. Узећемо мере и да се догоримо само за када ти треба. И још нешто, морате унапред платити јер је материјал скуп. Дама није много правила проблем око тих ситница тако да су се лако договорили. Мере су убрзо биле на столу, дама се унапред захвалила а мајтор почео да кроји већ замишљену и посебну хаљину.

Радио је са задовољством и осмехом на лицу и надао с изненађењу кад муштерија буде дошла. После пар дана у договорено време појави се дама на вратима, насмејана, назва ''добар дан'' и пита да ли је готова хаљина. Устаде најстор са поштовањем се наклони и рече: да, да све је готово ако желите може и да пробате, и пружи јој лепо запаковану

хаљину. Хвала, рече она, али журим па ћу пробати кући, и узе ону кесу. Затим се топло захвали и оде. А мајстор задовољан се смешио и гледа за њом док се није изгубила из вида.

Још је био у радозналим мислима мајстор, само што је сео на столицу кад ето ти госпође љута као рис, црвена у лицу, баци онај смотуљак на сто па ти сипа ко навијена: Шта је бре ово, шта си ми сашио, зар у ово да изађем у народ шта мислиш да тераш шегу са мном срам те било...Мајстор се мало и препаде, па кад напокон дође до речи проговори: Госпођо станите мало, куд сте запели, јесте ли сами тражили хаљину такву да се свако за вама окрене. Па ја сам сав свој труд и умеће уложио да буде што боље. И ето то је то. А хаљина је била сашивена од неколико каишева испрепетаних у разним бојама и тако дивно украшени да је стварно изгледала изузетно. Али кад се обуче више је била гола него обучена тако да је кројач испунио онај договор да би се заиста свако окренуо и погледао за њом. Још мало је она викала и јадиковала а затим се окренула и псујући изјурила из просторије и никада се више није појавила, на вратима. Мајстор је заувек изгубио муштерију али зато му је за успомену остала "ШИК"-хаљина...

ПАЦОВ СЕ ПРОБУДИО

Кренуо Драган са својим сином у Крагујевац неким послом. Али тамо баш у прометном делу града деси се неки квар на аутомобилу. Мотор је престао да ради, они изашли, даље се не може. Драганов син брзо подиже хаубу и поче нешто да чачка небили отклонио квар. И док је он обављао тај непредвидиви пос'о отац је стајао поред и нешто мрмљао полугласно. Одједном мало хистерично повика: Пази пацов!

Занимљиво је да се тај пацов од куће довде лепо провозао. Било му је топло и вероватно био у дубоком сну, па ово лупање и чепркање у његовој близини мало га узнемирило те кренуо да види шта се ту дешава. Лагано измилио и стао поред акумулатора, мало се погрбио, тело му дрхти а оним ситним очима гледа око себе...

Овај махинално шаком одалами оног пацова и он као метлом обрисан одлете на улицу. И тада настаде прави метеж. Пацов започе своју авантуру. А тежио је око два кила, крзно све жућксто. Чим је ударио у асфалтни пуз као да се пробудио крену у карактеристичним скоковима у прави слалом. Настаде паника и вриска, скакање увис, неки су почели бежати незнајући ни сами од чега беже. А пацов иде само напред, поред неког протрчи, неком прође између ноге иде даље. Нико га нигде не зауставља. Све је то трајало неколико незаборавних минута док се изгубио из вида, а вероватно пронашао право склониште. Драгану је био то један веома смешан догађај а што се тиче пацова ништа посебно, само један пацов више у великом граду.

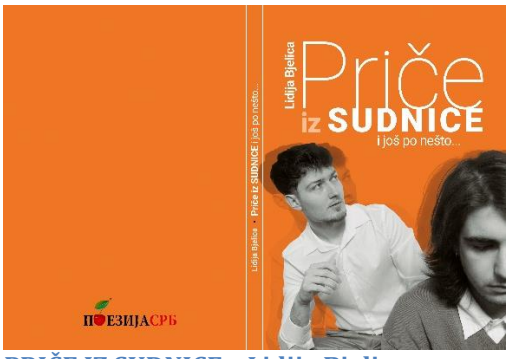
КОД БЕРБЕРИНА

Сврати један муштерија код берберина мало припит, расположен, али морао је да сачека ред. Чим је била слободна столица он је сео. Реците како шишање желите – пита га берберин. Па мајсторе, овај, хоћу да ме ошишате два милимет'ра испод коже. Погледа га овај па опет пита – јеси ли ти сигуран да баш тако желиш? Јесам, јесам и никако другачије. Важи се, нема никаквих проблема, па му обмота онај чаршав око врата. Е сад сачекај неколико минута, одмах се враћам. И оде иза паравана, а муштерија остаде да гледа у оно велико огледало.

Враћа се берберин и носи неки папир у руке па рече муштерији: Ево господине овде све лепо пише.

Само треба да потпишеш испод па да почнемо. Зачуди се овај, од када се и у салону тражи потпис. Е сада је све у реду, и махну руком, а иза паравана се појави човек у бело обучен а у рукама је носио велики шприц. А шта ће то да радите, ја нисам дошо код доктора већ берберина. Седи господине и буди миран. Јеси ли захтевао шишање два милиметра испод коже. Е то не може бити безболно. Зато ће анестезиолог да ти удари једну инекцију. Па ће да почнемо са послом. А већ си потписао и папире.

За трен се овај истрезни од оног пића па збаци онај чаршав скочи са столице и побеже главом без обзира...

PRIČE IZ SUDNICE – Lidija Bjelica

О АУТОРУ

Лидија Бјелица рођена је давне седамдесет и неке године у Крушевцу. Тачна година није важна – довољно је рећи да припада генерацији која је одрастала без мобилних телефона, али са много лепих успомена. Завршила је средњу Педагошку школу „Петар Петровић Његош" у Крушевцу, као припадник њене последње генерације, а потом дипломирала географију на Природно-математичком факултету у Приштини. Професор је географије, али пре свега мама троје дивне деце, која су њена највећа животна диплома и снага.

Објавила је две збирке поезије – „То сам ја" и „Из душе". Њене песме превођене су на бугарски, италијански и енглески језик.

Члан је Удружења песника Србије - ПоезијаСРБ и Удружења књижевника Србије у расејању (УКСР).

Поред поезије, пише кратке приче инспирисане стварним догађајима. У њима нема измишљених јунака ни великих животних филозофија – само обичан живот, који се понекад покаже смешнијим од најбоље комедије.

Ако сте се читајући ову књигу бар једном насмејали, сетили се неког свог или пожелели да испричате породичну анегдоту, онда су ове приче испуниле своју најважнију мисију.. По мотивима дела тих прича реализована је и ситком серија у продукцији Факултета драмских и аудиовизуелних уметности (ФАМ).

Верује да је живот најбољи сценариста и да су најлепше приче управо оне које нису морале да буду измишљене.

У медијатеци ОШ "Јован Поповић" у Крушевцу 10.10.2026. године одржана је промоција књиге Лидије Бјелице. Био је то одлично осмишљен перформанс као комбинација видео прилога, прича о књизи и скечева на бини и одличних музичких тренутака које су уприличили Драгица Калас и Владица Радојевић и хармоникаш Јован Јевтић…

У програму су учествовали: – Водитељи: Јованка и Јана Бјелица; – Музика: Драгица Калас- певачица, проф. музичког у пензији, Јован Јефтић- хармоникаш и Владица Радојевић- гитара; – глумице: Ђурђина Лазаревић и Јана Бјелица; – Илустратор књиге: Мајда Благојевић; – Причали о књизи: Снежана Марковић- ревензент, Митар Лутовац, Љубодраг Обрадовић, Драгица Калас, Владица Радојевић; -Прочитан је и текст Стевана Лутовца и рецензија Драгане Шошкић.

Љубодраг Обрадовић – Додирни звезде

Добро вече поштовани пријатељи прозе и поезије. Мени је драго што је пред нама трећа књига Лидије Бјелице – Шљивић "ПРИЧЕ ИЗ СУДНИЦЕ И ЈОШ ПО НЕШТО". Драго ми је и што је издавач ове књиге Удружење песника Србије – ПоезијаСРБ са седиштем у Крушевцу и што је Лидија наш члан. Драго ми је и што сам ја уредник издавачке делатности овог удружења. И посебно ми је драго што је њена трећа књига добра као и претходне две!

Наравно, као што и сам наслов ове књиге каже ово су приче, дакле проза, за разлику од прве Лидијине две Лидијине књиге, у којима је била чиста поезија, углавном посвећена њеном оцу који је рано преминио. Та прва књига је била "ТО САМ ЈА", а друга књига је била "ИЗ ДУШЕ" у којој је Лидија своја интересовања проширила на описе догађаја, личности, места збивања, путовања, љубав…

О Лидиној новој књизи говориће рецензенти књиге, а ја ћу као Уредник издавачке делатности нашег удружења, рећи ко је све у импресуму ове књиге. Дакле:

"ПРИЧЕ ИЗ СУДНИЦЕ И ЈОШ ПО НЕШТО": Лидија Бјелица
Издавач: Удружење песника Србије – ПоезијаСРБ; За издавача Милосав Ђукић Ђука –
Уредник издавачке делатности: Љубодраг Обрадовић
Уредник књиге: Лидија Бјелица
Техничка припрема: Лидија Бјелица
Рецензија: Драгана Шошкић, Снежана Марковић
Лектор: Јованка Бјелица Превод на енглески: Јованка Бјелица
Насловна страна: Csaba Nemeth- графички дизајнер
Припрема корица: Зоран Станисављевић
Илустрације: Мајда Благојевић- свршена ученица ОШ
Лого ПоезијаСРБ: Зорица Бркић
Штампа: СаТЦИП д.о.о. Врњачка Бања
И за крај овог мог обраћања један цитат из Лидијине поезије, њена песме ЗВЕЗДЕ, јер је њена поезија вечерас у другом плану, а тако је добра.

ЗВЕЗДЕ

Подигни руку
Додирни звезде.
Јел видиш како Месец везе,
златним словима по небу ведром…
Језа ме прође целим телом!
За заљубљене
он сад пише, поруке неме…
Да не уздише онај што сам је ове ноћи,
јер вољена особа неће доћи.
Ми нисмо сами.
Имамо нас.
У нама налазимо љубавни спас.
Подигни руку, додирни звезде!
Упали још неку – већу срећу…
Целу бих ноћ да их гледам,
загрљају твом да се предам

© Лидија Бјелица Шљивић

И да! Поента! Лидија је својим књигама већ додирнула звезде!

/Љубодраг Обрадовић/

ТУРБОСЛАТКО ДЕЖУРСТВО И ГОРКИ УЖИТАК – Лидија Бјелица

У свакој школи се тачно зна ко шта воли, а моја просветна каријера има један заштитни знак: хладну и турбослатку кафу. То није обична кафа, то је сируп за преживљавање. Мој ритуал сви знају, па зато, ми, кафепије и пушаџије са терасе, често замолимо наше драге теткице да нам скувају кафу знатно пре звона за велики одмор. Зашто? Па да би стигла лепо да се прохлади, како бисмо могли са ужитком да је испијемо за оних кратких петнаест минута паузе.

Елем, ближи се велики одмор, а мој колега Миле се спрема за оно најгоре што просветног радника може да задеси – дежурство на ходнику. Рачуна човек, треба му нешто да га држи будним док развађа разигране основце, па пред само звоно пресретне једног ученика на ходнику.

– Мали, хајде трк доле код теткице у кухињу. Реци јој да ми пошаље ону моју кафу што сам наручио, да имам шта да пијуцкам док дежурам – каже Миле и потапше га по рамену. Дете послушно отрчи доле, нађе теткицу, а она у оној гужви само одмахне руком према решоу: – Ено је, сине, тамо на шпорету у плавој шољи, узми је и носи професору.

Ученик узима шољу, пажљиво балира низ и уз степенице и уноси је право у Милетову учионицу. Спољa велики одмор тек почиње, дечја врева одјекује ходницима, а Миле задовољно трља руке. Прилази катедри, узима шољу са ужиткоми излази у ходник да дежура и, очекујући онај фини, окрепљујући, горкасти укус који ће му вратити снагу, приноси је устима и повлачи један добар, поштени први гутаљ.

А онда – шок! Очи му се раширише као два тањира, а вилице му се моментално слепише као да је узео кашику најгушћег топлог меда. Мозак му је на тренутак доживео потпуни шећерни крах.

Без речи, држећи течност у устима као да је експлозив улетео је у своју учионицу, плуњуо све у лававо и бесно просуо остатак савршено скуване течности. – Ауууу, сунце ти твоје, шта је ово?! – псовао је себи у браду, бришући се марамицом. – Па ово није кафа, ово је биолошко оружје! Шта ми ово уради женска главо!

Љут као рис, оставио је празну шољу у учионици, са чврстом намером да сиђе после наставе до кухиње и објасни пар ствари око рецепта за кафу. Кроз главу му већ пролази мисао чија је кафа.

За то време, десетак минута касније, дежурни Миле и даље шета ходником сувих уста, кад ево је теткица. Иде уз степенице, носи нову шољу, а лице јој се спремило за најдубље извињење: – Професоре, јао, извини, молим те! Онај мали је узео погрешну шољу са шпорета. Однео ти је грешком Лидијину кафу, онако хладну и зашећерену! Ево ти твоја, права.

Миле само уздахну, узе нову шољу, али му онај први укус и даље није излазио из главе. А шта се за то време дешавало на мом крају фронта? Ја за целу ову драму, наравно, појма немам. Спремам се да на паузи искулирам до краја. Седнем, уживам, таман запалим цигару и принесем своју шољу коју ми је теткица малопре донела. Сркнем један гутаљ, кад тамо – чиста, сува горчина! Нигде мог шећера, нигде мог сирупа! Горко као пелин.

Али, ја сам тако стоички и без кукања прогутала тај горки гутаљ. Међутим, не губим време. Улећем у кујну са шољом у руци: – Дајте брзо шећер, овде је неко зажалио на слатком! – викнем, па заграбим три поштене кашичице, убацим у кафу, промешам и задовољно се вратим свом ужитку. Изашла сам из ове битке као победник, кафа је спасена.

Права комедија је уследила тек када се завршила настава. Силазим ја низ ходник, кад ме Миле пресретне на самом излазу. Црвен у лицу, шири руке и креће да ме грди на сва уста пред колегама: – Лидија, аман, какву ти то кафу пијеш, жива била?! Па мени су се уста залепила од оног твог шећера! Једва сам се повратио од једног гутљаја! Мозак ми се унередио! – Па ко те је терао да ми дираш шољу, Миле? – смејем се ја, док ме друштво са терасе гледа. – Моја кафа је за одабране. Следећи пут гледај шта срчеш на дежурству, да те мој шећер опет не ухвати на препад!

Тако је моја турбослатка навика постала легенда нашег ходника, а колега Миле је научио најважнију лекцију у школи: географију можеш да прескочиш, али Лидијину кафу никада не смеш да пробаш.

ГЛУВИ ТЕЛЕФОНИ НА КАПИЈИ

Пре пар година, ухвати ме једна од оних јесењих грозница званих „спремање зимнице". Дочекаx ја тако и зору поред шпорета, сва улепљена од паприка, скривена иза кола у дворишту. Комшиница ме, наравно, није видела. Али ја њу јесам, а боме и чула. Освануо диван дан, птице певају, а она на капији испраћа мужа у продавницу. Сав у трансмисији, човек још ни очи није отворио, а она креће са дириговањем.

— И два хлеба купи, немој три, деца раде прву! — рече тихо, да не разбије јутарњу тишину. Муж застаде, почеша се по глави, па је погледа у бело: — А? — ДВА ХЛЕБА КУПИ, ДВА, ДЕЦА НИСУ ТУ! — појача она тон за две октаве, мислећи да ће фреквенција решити

проблем. — А? — понови он, константан у свом свету тишине. Комшиници већ паде ролетна, па промрмља за себе: — Све ти твоје глуво... — па опет у глас: — Два хлеба купи, много нам три! Немој к'о јуче! — А?... Шта? Шест ћу да купим! — испали он поносно, убеђен да је ухватио суштину. — Иди бре у сирће, к'о ти... матер... — ману она руком, одустајући од даље сателитске комуникације.

Оде он, она остаде да гунђа на капији, а ја се иза оних кола затворила, гризем усну да се не насмејем гласно и не покварим представу.

После неког времена, враћа се домаћин из набавке. Поносно носи кесу. Погађате — купио три хлеба. Комшиница већ заузела борбени став на вратници, раширила очи, па кад га дочека с паљбом: — Мајку ти твоју, шта ћу са оволиким лебом?! Лепо сам ти рекла!

Гунђа она, псује у себи, улази у кућу, па брже-боље излази напоље да пореди неки посао по дворишту, сва црвена у лицу од беса. Е, ту је куцнуо мој час. Помолих се ја полако иза кола, право пред њу.

— Дај мени тај леба вишка, ћу ти дам паре после, ови моји и онако сви спавају — велим ја потпуно озбиљна, једва суздржавајући смех.

Комшиница ме погледа, па шаком преко лица, к'о да јој је снуждану секиру неко склонио с врата: — Каке црне паре, ћу ти дам, ђаво га однео, поједе ме начисто!

И дан-данас, кад год се нађем са њиховом децом, препричавамо ову јутарњу радио-драму и плачемо од смеха. Поука приче: од тада се уредно и гласно јављам чим изађу на вратницу. Што је сигурно — сигурно је, да не чујем и оно што баш никако није за моје уши!

РЕЦЕПТ ЗА ТОРТУ - ЦЕМЕНТНА ТОРТА - РЕЦЕПТ ЗА ХАОС

Беше то пре неких два’ес, три’ес година, кад се рецепт није „гугловао“, него се цртао лепо у кожном роковнику, с краснописом и црвеним плајвазом.

Одосмо моја жена Верица и ја код Дане, кућне пријатељице, на кафу, а успут да Верица узме рецепт за ону чувену жарбо торту.

— Дано, дај ми рецепт за ону твоју торту, ти си је правила, ја нисам, а деци се свидела!
— Чекај, Верице, да закувам кафу, одмах ти дајем!

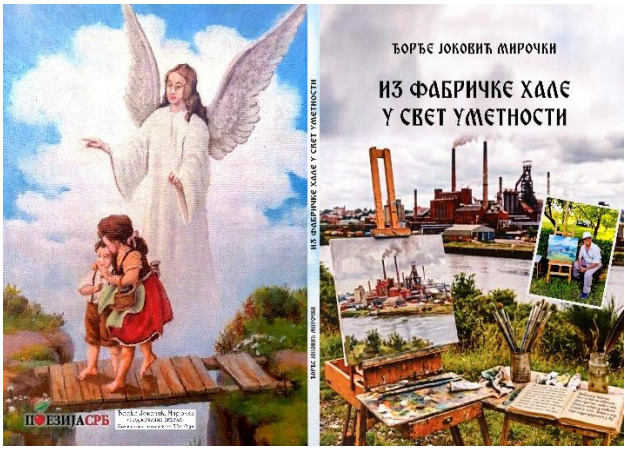
Дана, домаћица стара школа, изнесе кафу, слатко, и све то на послужавнику с хекланим миљеом, као да смо ушли у музеј традиције. Уз кафу – роковник, папир и плајваз.

Док Верица преписује, ја чаврљам с Даном, али ми очи беже на оно што жена пише. Пише све по реду, корак по корак, процес и минутажа, а на крају – потребни састојци.

Док су се њих две запричале, ја кришом узех свеску и плајваз, па удри!
Испод списка састојака, додам мало „специјалних додатака“:
☐ шака песка
☐ пола киле ораха
☐ мало цемента да згусне

И гурнем свеску назад, као да ништа није било.
Одосмо ми кући, а Дана свеску врати на место, вероватно ни не гледајући.
Али, не би се ту завршило да је после неког времена комшиница није потражила за исти рецепт. Дана узе роковник и предаде јој, без провере.
Таман кад је заборавила на све, зазвони јој телефон.
— Хало, Дано, јеси ти? — Ја сам, кажи? — Добро, жено, јел' се ти ово спрдаш са мном?!
— Шта ти је, шта сам урадила? — Какав ти је ОВО рецепт?! Ако ниси хтела да даш, могла си лепо да кажеш! — Ама, женска главо, шта се љутиш, целу сам ти свеску дала!
— Јеси, поштено. Али откад у торту иду песак и цемент, кажи ти мени?! 105

Ту Дана згрануто заћута, па одједном уздахну:
— Јаааооо... то је сигурно онај шерет Жика дописивао кад су били! Види, тамо где се рукопис разликује – одатле НЕ пиши!
Заклопи слушалицу и навуче капут.
— Одо час до Верице и Жике, одмах се враћам!
Шта је после било... то вам остављам машти на вољу. Само знајте – и дан данас се смејемо овоме на свакој кафи!

ИЗ ФАБРИЧКЕ ХАЛЕ У СВЕТ УМЕТНОСТИ – Ђорђе Јоковић Мирочки

РЕЧ АУТОРА - ЉУДСКЕ СУДБИНЕ (Мој живот – моја судбина)

Ја, моја маленкост, ЂОРЂЕ ЈОКОВИЋ, у родном крају познатији као ЂОКО ЈОВАНА ЛУКИНА, по рођењу баснословно богат плавим водама Дунава и недирнутом природом Националног парка Ђердап у Петровом селу на падинама митске планине Мироч. Сада сам овде у царском граду Крушевцу, крај брда Багдале на којем Чарапани, Бог их благословио, подиже црквицу у спомен Његошу, баш онакву каква је била на Ловћену. Подно Ловћена, моји преци, далеке 1847. године погасише своја вековна оглишта и по договору Његоша и краља Александра Карађорђевића преселише се најпре у Кладово, а затим на обронцима планине Мироч.
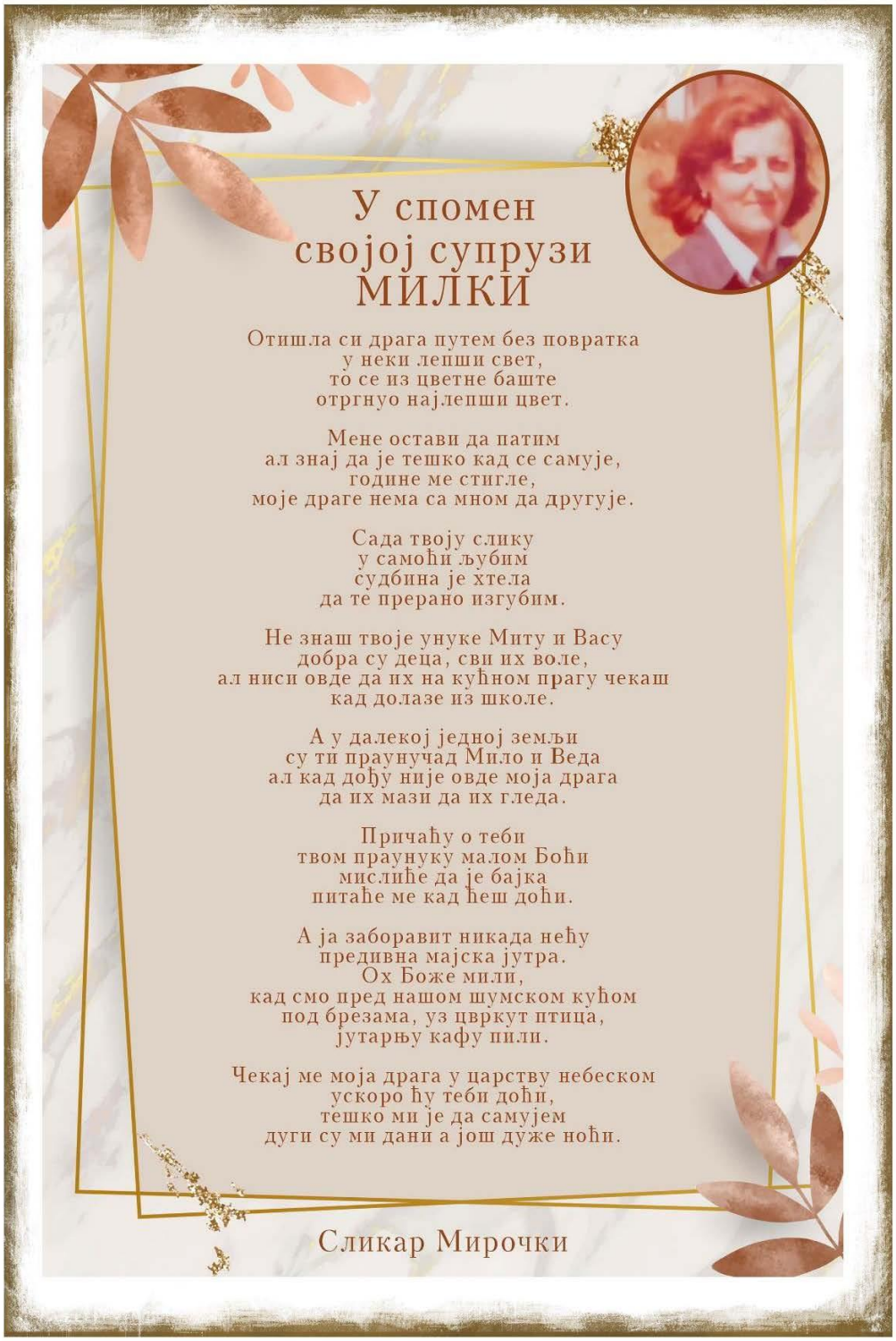
И би суђено да тако настане Петрово село у коме се ја родих 1936. године. Моји родитељи, отац Јован и мајка Милева, покој им души, обавише моје крштење у манастиру Св. Тројице, који је подигао краљ Милутин и у коме је најмлађа ћерка честитог кнеза Лазара, Оливера, боравила извесно време, после смрти турског султана Бајазита за кога је била удата. Мени судбина одреди да се баш у граду који њен отац подиже, доселим далеке 1952. да се дошколујем, формирам породицу и проведем цео свој радни век. Крушевац је град који заволех. О њему, о кнезу Лазару, о Обилићу још у раном детињству слушах песме које је мој отац тако лепо умео да пева уз гусле. То је распаљивало моју машту. Сањарио сам да на чаробном ћилиму путујем за тај далеки град. И заиста сан ми се остварио. После завршене осмогодишње школе, стигао сам у Крушевац, али не са чаробним ћилимом већ возом, популарним Ћиром, да би ме као уморног и нагарављеног путника, царски град обасјао својом светлошћу.

А где бих друго него у град који слави годишњицу свог ослобођења од окупатора баш на дан када сам се и ја родио 14. октобра. Ех, шта ти је судбина. А шта да кажем о својој великој љубави, о свом ликовном стваралаштву које сам увек сматрао саставним делом свог живота. Први цртежи настали су још у мојим дечачким – ђачким данима на истрнутим изгужваним листовима свеске. Цртао сам ноћу крај петролејке, дању окружен неизмерним богатством боја цветних ливада уз жубор бистрих потока и цвркт птица. То је био мој сликарски свет и неисцрпна инспирација у мом ликовном стваралаштву. Активније бављење сликарством почео сам крајем педесетих година прошлог века, када сам се и појавио први пут на једној наградној изложби слика крушевачких сликара. Изложба је била отворена 1959. године у холу старе библиотеке. Стручни жири доделио је I и II награду ауторима најбољих слика. Награда публике требала је бити додељена аутору слике са највише гласова посетилаца изложбе према књизи утисака. Моја слика под шифром „Сан“ добила је највише гласова, али награда ми није уручена јер се испоставило да слика нема уметничку вредност, што је и мени било јасно. За моју слику гласали су и сви ученици једног разреда основне школе који су колективно посетили изложбу. Нисам био обесхрабрен. Наставио сам да радим још упорније. Као студент машинског факултета у Београду био сам у прилици да посећујем атеље познатих сликара и да много тога из области сликарске технологије научим. Чврсто сам веровао да ће доћи време када ћу моћи да насликам уметнички вредну слику. И ево након 55 година ликовног рада то заиста и могу. Нисам добио награду за слику „Сан“, али се испунио сан који сам годинама сањао, постао сам сликар. Ваљда је и то судбина одредила. Када сам након завршетка школе резервних официра у Ријеци упућен на стажирање у Карловцу (Каменско, Мекушје) 1962. године имао сам задовољство и част да се повремено дружим са нашим познатим сликаром Милићем од Мачве. Тада нисам могао ни да наслутим да ћу у његовом легату у Крушевцу, након педесетак година бити промовисан у почасног председника Скупштине Удружења ликовних уметника Расинског округа које је и основано на моју иницијативу. Рекао бих да је и то судбина тако хтела.

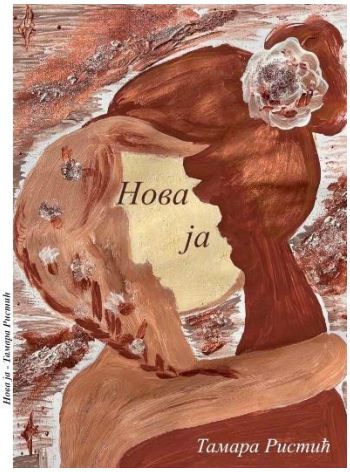
Па нека ми буде суђено да ме и љубав према сликарству прати до краја животног пута. Да до краја животног пута стигнем са четкицама, палетом и пуно нових уметнички вредних слика. Упркос чињеници да живим у Крушевцу преко 60 година, и да је то град који неизмерно волим, ја сам и даље снажно емотивно везан за свој родни крај. Чини ми се као да сам нека раздвојена личност, део мог бића, тај Ђоко Јована Лукина, остао је заувек заробљен на обали Дунава и обронцима планине Мироч.

/У Крушевцу Октобра месеца 2014. године/

У СПОМЕН СВОЈОЈ СУПРУЗИ МИЛКИ – Ђорђе Јоковић Мирочки

НОВА ЈА – Тамара Ристић, Крушевац

Како је све почело... – Тамара Ристић

Рођена сам 4. јуна 2007. године у Крушевцу. Одрасла сам у Куршумлији. Била сам Ученик генерације ОШ „Дринка Павловић". Завршила сам Основну музичку школу „Корнелије Станковић" у Прокупљу, одсек клавир. Одувек сам гајила љубав према музици и књижевности, ипак, пут ме је навео ка природним наукама. Поново сам се вратила у Крушевац где сам 2026. године, као носилац Вукове дипломе, завршила средњу Медицинску школу, смер фармацеутски техничар. То ми је одувек била жеља.

За време средње школе често сам се појављивала на радионицама Културног центра, била сам полазница Семинара експерименталне биологије и хемије у Истраживачкој станици Петница, учествовала сам на разним такмичењима, од којих је једно Књижевна олимпијада у Сремским Карловцима, освајала сам награде за песме; Удружење младих талената ми је доделило диплому за изузетно књижевно достигнуће на конкурсу „Најбољи млади песници Србије 2026." итд.

У периоду издавања књиге започињем прву годину Интегрисаних академских студија фармације на Факултету медицинских наука Универзитета у Крагујевцу. За прву песму коју сам написала још у раним разредима добила сам награду на школском конкурсу и писање ми се чинило као хоби док није прерасло у страст. „Нова ја" је настала када сам имала 14 година и од те песме, па надаље, одлучила сам да стварно бележим све своје записе кад год сам имала инспирацију.

Тако је и настала ова моја прва збирка од 34 песме, за коју верујем да има бар једну песму која ће у читаоцу пробудити и најдубља осећања, а највише оно најлепше — љубав!

Љубав према вољеној особи, породици, пријатељима, природи, отаџбини и најглавније — према Богу и себи!

Тамара Ристић

МОРЕ

Благослови нас Бог оваквом дубином,
Бескрајним плаветнилом.
Назвасмо га *море* – реч од мало слова,
Али због њега ми ужива душа ова.

На изласку Сунца мирно спава,
По заласку јаке буре прави.
На песку лежи моја глава,
Лепше јој него на трави.

Талас тихо доспева до ушију мојих
Стварајући звукове од којих
Пожелим да не одем одавде никада.
Да ли ће ми досадити икада?

Ветар шушти, Месец је већ горе.
Море тихо јеца: *Дођи к' мени*.
Ал' нешто бљесну, то ме засени
И одлучих да не уђем у море.

Колико год да ме очарава,
Некад ме уплаши, па онда смири.
Ипак је једна истина права;
Све што у море залута, однекуд извири.

ДОБРОТА

Кад би се вредност мерила
Добротом твоје душе
Била би бескрајна.

Кад би мачка бирала
Место где би се окотила
То би било твоје двориште.
Јер просто уливаш поверење.

Кад бих пожелела
Лимунаду и вожњу по граду
Ти би увек био ту
Са чоколадицом за мене
У капуту.

Кад бих негде журила
И мајицу би ми испеглао.
А онда увече кад би легао
Опет бих те за нешто јурила.

Кад би се вредност мерила
Мојом захвалношћу и љубави
Према теби
Била би бескрајна.

Посвећено мом деки

НОВА ЈА

Управо седим сама
Док страшан призор затичем.
Понашам се као дама,
А на ивици сам да заплачем.

Ово није моја машта.
Ово је нешто дубље.
Тера ме да завирим више,
па угледам:
Једна госпођа на обали
реке пере рубље.

У њеној близини,
у очима неког клинца
Видим жељу да на свету
не постоји ниједна скитница.

Поред њега шепа
најверније пријатељ,
Док прекопута,
у школи без светла
вредно ради учитељ.

Видим шта се дешава,
А ништа се не решава.
Трудим се да жмурим,
Ове сцене растурим.

Не могу да се одупрем,
Жарко желим да се одрекнем
Свега што ме спречава да будем јака.
Ипак, све више схватам да
ниједна могућност није лака одлука.
Трза ме ова столица
Што ме је гвозденим ланцима
сама везала за себе.
Хоћу да од ње побегнем што даље,
као од криминалца,
А њој је циљ свакако да ме огребе.

Будим се из сурове тмине,
Ал’ схватам да су прошле године.
На сваком путу прашина се диже
И ниједно биће од тога не побеже.

Морам да завирим даље у овај свет,
Да признам да живот ником није леп.
Морам ове столице да се ослободим,
Да преокренем ствари и ја њу заробим.

Схвативши само да је једна прилика остала,
Успела сам – нова особа сам постала.
Узела сам ствари у своје руке,
Решила се сваке могуће муке.

Ланци су пукли, прошло је време.
Живот настављам, заобилазим проблеме.
Контролишем себе, не пређутим ништа
И од тог тренутка моје лице блиста.

© Тамара Ристић - 02.02.2022.

КАД ЋЕШ МИ РЕЋИ

Шта је лепота,
Ако не поглед твој
Усмерен ка мени?
О, каква красота!
Прелепо је то што си мој.

Шта је срећа,
Ако не твоје постојање?
Због тебе је дупло већа.
Прелепо је ово осећање.

Шта је туга,
Ако не одсуство твоје?
Шта је дуга?
Па то су очију твојих боје.

А шта сам теби ја?
Када ћеш ми рећи
Овако као што сам теби ја?
Мислио си да ћеш утећи...

Сад ми реци, је л' те боле ове речи?
О, моја грешко,
Да ли ти је тешко?
Јер време пролази
И моја љубав одлази.

А да ли је твоја икад постојала стварно?
Видела сам ја то одавно...
Откад сам схватила,
Туга ме је пратила.

Па што си онда био поред мене,
Делио са мном свако своје бреме,
И док сам ја тебе тешила,
Ти си био особа која је грешила.

И сад, шта је лепота?
Моје поцепано срце, зар није гре'ота?
Ипак, нећу те кудити, нећу се жалити –
Успомене ћу све спалити.

Раније све што ми тужно беше
Више није;
Преостало му је само да се крије.
Тако је кад људи греше.

Сад кад више нема нас,
То је за мене највећи спас.

О УМЕТНОСТИ, ПРИЧЕ, ЕСЕЈИ, РЕПОРТАЖЕ …

Ivan Pozzoni, Monza, Italia

Иван Поцони (Ivan Pozzoni) је рођен у Монци 1976. године. Увео је у Италију област права и књижевности (Law and Literature). Објављивао је есеје о италијанским филозофима, као и о етици и теорији права античког света; сарађивао је са бројним италијанским и међународним часописима. Између 2005. и 2026. године изашле су његове бројне збирке песама: Underground и Riserva Indiana (A&B Editrice), Versi Introversi, Mostri, Galata morente, Carmina non dant damen, Scarti di magazzino, Qui gli austriaci sono più severi dei Borboni, Cherchez la troika и La malattia invettiva (Limina Mentis), Lame da rasoi (Joker), Il Guastatore (Cleup), Patroclo non deve morire (deComporre Edizioni и Kolektivne NSEAE) и Lo Stato Pontificio (Divinafollia). Написао је или приредио 152 књиге, аутор је 1000 есеја, основао је авангардни покрет (НеоН-авангардизам, који је одобрио Зигмунт Бауман) и саставио Анти-манифест НеоН-авангардизма. Његови стихови преведени су на тридесет језика.

Године 2024, након шест година потпуног повлачења у академско проучавање, враћа се на италијанску уметничку сцену и оснива колектив НСЕАЕ (Нова социо/етно/антрополошка естетика) [https://kolektivnenseae.wordpress.com/], „наоружану" руку књижевног касног модернизма (тардомодернизма).

Ivan Pozzoni è nato a Monza nel 1976. Ha introdotto in Italia la materia della *Law and Literature*. Ha diffuso saggi su filosofi italiani e su etica e teoria del diritto del mondo antico; ha collaborato con con numerose riviste italiane e internazionali. Tra 2005 e 2026 sono uscite varie sue raccolte di versi: *Underground* e *Riserva Indiana*, con A&B Editrice, *Versi Introversi*, *Mostri*, *Galata morente*, *Carmina non dant damen*, *Scarti di magazzino*, *Qui gli austriaci sono più severi dei Borboni, Cherchez la troika* e *La malattia invettiva* con Limina Mentis, *Lame da rasoi*, con Joker, *Il Guastatore*, con Cleup, *Patroclo non deve morire*, con deComporre Edizioni e *Kolektivne NSEAE* e *Lo Stato Pontificio* con Divinafollia. Ha scritto/curato 152 volumi, scritto 1000 saggi, fondato un movimento d'avanguardia (NeoN-avanguardismo, approvato da Zygmunt Bauman), e steso un Anti-Manifesto NeoN-Avanguardista. I suoi versi sono tradotti in trenta lingue. Nel 2024, dopo sei anni di ritiro totale allo studio accademico, rientra nel mondo artistico italiano e fonda il collettivo NSEAE (Nuova socio/etno/antropologia estetica) [https://kolektivnenseae.wordpress.com/], braccio "armato" del tardomodernismo letterario.

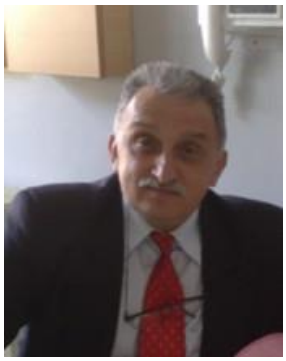
ИТАЛИЈАНСКИ КЊИЖЕВНИ КАСНОМОДЕРНИЗАМ (Касномодернизам)

Ђорђо Лингваглоса (Giorgio Linguaglossa) поставља одлучујуће питање о концепту уметности: „Come e dove orientare la ricerca del nuovo linguaggio poetico?" („Како и где усмерити потрагу за новим песничким језиком?"). Након краја модерне ере и сваке модернистичке естетске онтологије, коју су прогласили Зигмунт Бауман (Zygmunt Bauman) и савремена нова социологија (new sociology), сваки пост-модернистички метафилософ, попут Џенкса (Jencks) у архитектури, Данта (Danto) у уметности или Фукујаме (Fukuyama) у историји, долази у искушење да изрекне дефинитивну пресуду о смртној казни објекту своје филозофије. То чине без теоријског разрачунавања са лекцијом садржаном у делима La condition postmoderne (Постмодерно стање) и прелепом, несхваћеном Le postmoderne expliqué aux enfants (Постмодерна објашњена деци) Жан-Франсоа Лиотара (Jean-François Lyotard): језгро пост-модернизма састоји се у признавању пада сваког „métarécits" (великих нарација), односно делегитимизацији метанарација модерности и концепта „univers(o)alità" (универзалности). Хипер-модернизам, свестан лиотаровске дистинкције између смрти дискурса и смрти мета-дискурса, васкрсава уметност и сахрањује Дантово „everything goes" (све пролази): насупрот пост-модернизму уздиже се хипер-модернизам Вирилиоа (Virilio), Бодријара (Baudrillard) и Липовецког (Lipovetsky); насупрот пост-модерном уздиже се хипер-модерно Баумана (liquid society – течно друштво) и Бека (Beck) (risk society - друштво ризика) [пост-модерност је увек задржавала извесну конфузну vagueness (неодређеност) између теорије (пост-модернизам) и историјског простора (пост-модерно)]. Хипер-модернизам, као и свака миленијалска нео-авангарда (италијански пример је мој неоН-авангардизам), напушта – као што је већ утврђено – дебату о анти-универзализму и умеће се у антагонистички континуитет са модернизмом, за разлику од пост-модернизма, испаљујући своје ракете Кафуша у правцу делегитимизације сваког облика „канона" и „Традиције", робујући својој нео-авангардној жили. Међутим, хипер-модернизам је покрет кризиса (krisis). Када се кризис затвори, свака авангарда/нео-авангарда, ауто-критикујући се, врши уметничко самоубиство и, коначно, на сцену ступа касномодернизам. Шта је касномодернизам? Пре свега, он је истовремено

теорија и историјски простор: он с лева превазилази пост-модернизам и хипер-модернизам проглашавајући дефинитивни крај онтологије и тотални раскид са модернизмом, било природним или карикатуралним; с десна превазилази пост-модерну и хипер-модерну, озваничавајући прелаз из модерне ере у касномодерну еру (као историјско понављање прелаза између античке ере и касноантичке ере). Тврдња Ђорђа Лингваглосе је нетачна: „La risposta che al momento possiamo dare è che oggi, nel 2025, non si può porre mano ad alcuna ermeneutica dell'arte a seguito della Fine della poiesis [...]" („Одговор који тренутно можемо дати јесте да се данас, 2025. године, не може приступити никаквој херменеутици уметности након Краја поиесиса [...]"). Ђорђо поново упада у пост-модернизам Џејмсона (Jameson) и Данта, формализујући, нехотице, утопију дистопије кроз једну kitchen dystopian utopia (кухињску дистопијску утопију). Уметност није мртва: мртва је свака универзална мета-нарација о уметности, односно свака књижевна херменеутика (критика) утемељена на само-проглашењу да је она објективна интерпретација уметности. Уметник, уједињен у bund, kolektivne, ваздушасте, номадске и резилијентне скупштине, метаболизујући грешку модерне филозофске историографије о аристотеловској дистинкцији између ποίησις (poiesis) и πρᾶξις (praxis), одбацује сам појам „поезије" или „анти-поезије" као фантастичне креације објекта-језика. У име прагматичног (pragmatics) поимања самог објекта-језика, он поново покреће аутентичну интерпретацију уметника против сваке субјективне интерпретације књижевног критичара. Критика није мртва: постала је слаба интерпретација подложна аргументативној мета-критици (Habermas) уметника. Уметник постаје agens (engaged poetry - ангажована поезија), уместо faber-a, организује објект-језик према својим циљевима, замењује херменеутику праксеологијом, присваја чињење уметности (дискурс), говорење о уметности (мета-дискурс) и противречење уметности (мега-мета-дискурс). Тиме стиче улогу уметника, критичара и мета-критичара (contro-recensioni termonucleari - термонуклеарне против-рецензије), насупрот сваком покушају veramusement kitchen уметности и насупрот свакој онтологији лирског/елегичног модернизма. Од клизања, преко трансформације, до коначног отвореног отпора (riots - побуне). Kitchen poetry, заустављена код Данта, тврдоглава у покушају онтолошког утемељења једног veramusement-a поиесиса изашлог из језгра уметности, остаје у фази клизања између модернизма и пост-модернизма, не успевајући још увек да уђе у касномодерну. Касномодернизам је дистопијска пракса (praxis) која уништава сваки облик онтологије и феноменологије уметности, замењујући естетску онтологију и естетску феноменологију једном социо/етно/антропологијом естетске (ан)естетике, KNSEAE, заснованом на друштвеној „интер-ацији" (интеракцији) [непризнавање пропадања тријаде пошиљалац/порука/прималац]. Касномодернистичка riot poetry не „[...] prende un frammento (in chiaro) e lo getta sulla parete bianca della tela del nulla [...]" („[...] узима фрагмент (јасно) и баца га на бели зид платна ништавила [...]"): она организује фрагмент (у clearity - јасноћи) и попут овна за пробијање зидина удара њиме о беле зидове платна Папске државе. Папо-краљу Мондадоријански, you're under attack! (под нападом си!)

Risonanza (Резонанца)

Колективне HCEA, окупљен у Президиуму, анализира и интерпретира концепт дистопијске резонанце (risonanza distopica), коју користе струје kitchen, riot и фрагментисти опозиције лирско-елегичној Папској држави. Зашто дистопијска резонанца мора нужно имплицирати хаотичну резонанцу (risonanza caotica) (Морен и Матурана), без суочавања са Rehabilitierung (рехабилитацијом) савременог прагматизма (Рорти и Патнам), и зашто се не претвори у магнетну резонанцу? Прецизирајмо: у књижевности постаје неопходно, кроз пажљив низ дефиниција и ре-дефиниција, не мешати дистопијску резонанцу (ефекат) са хаотичном резонанцом (стратегија): дистопијска резонанца је ефекат дистопијског смисла који стратегија резонанце изазива код читаоца. Хаотична резонанца, са својим тројанцима, са својом свесном сменом између еметичког и херметичког, сибилинског и акуфеничног, ризикује да код читаоца (fake) активира осећај дезоријентације (дистоп-утопијска резонанца). Магнетна резонанца, катализујући пажњу читаоца (fake), кроз низ праксеолошких чинова dédoublement-a, карневализације, остранение-а (онеобичавања), ироничне анти-фрастичности, ствара поље „друштвене интеракције" погодно за изградњу односа између уметника и читаоца (fake), λόγος (логос), усмереног ка казивању, уз максималну clearity и индиректно посматрање (учесничко), о истини тренутне друштвене ситуације, која је суштински дистопијска. Стварност је дистопијска: постаје неопходно увести једну праксу (praxia) [поиесис се у касномодерни претворио у πρᾶξις] која је неутрална – попут Gedankenexperiment-a (мисаоног експеримента) – способну да, кроз стратегију магнетне резонанце, малтретира и терорише читаоца (fake), како би утицала на тежњу ка а-дистопијској будућности. Употреба стратегије резонанце, хаотичне или магнетне, ствара λόγος дезоријентације или тероризма између уметника и читаоца (fake): тиме пада нео-онтолошки теоријски темељ одбацивања тријаде пошиљалац-порука-прималац. Коришћење ефекта резонанце, који подразумева основну „друштвену интеракцију", води ка антиномији са тврдњом о одбацивању тријаде пошиљалац-порука-прималац. Сваки ефекат/стратегија резонанце захтева пошиљаоца (уметника), примаоца (читаоца fake) і поруку (дезоријентацију или тероризам). Касномодернизам решава теоријску антиномију сваке нове естетске онтологије ре-дефинисањем тријаде пошиљалац-порука-прималац у двоструком смислу, користећи стратегију терористичке магнетне резонанце и одбацујући сваки облик „поезије", па и „дистопијске поезије", замењујући их атопијским (atopici) праксеолошким „експериментима". Касномодернизам је атопијски.

Милосав Ђукић Ђука

Моје прво, а њено последње причешће

Комшија Мија лаганим касом тера кобилу белу Моравском долином. У чезама је пријатно. Мој друг Тола и ја покривени смо ћебетом. У долини је манастир Свети Роман који ћу први пут видети. Са нама су, поред чика Мије, Толина и моја мајка.

Васкрс је, шарено јаје нађосмо на путу, испало је неком из капута. Кренули смо на моје прво, а њено последње причешће. Улазимо у велику порту манастира, чујем гусле, песму калуђера, а до тада их никад нисам упознао.

Прилази ми девојчица, држи ме за руку, пита ме : „Хоћеш ли ти да будеш мој брат?" Постиђен, увлачим главу међ' рамена, не разумем шта жели, јер сам ја јединац. У том трену прилази мој друг из чезе, Тола и каже : „Ја хоћу да ти будем брат." Ту обавише чин побратимства. Узалуд сам се после кајао кад сам схватио шта је побратимство.

Видео сам јато рајских птица паунова и све ми је личило на бајку. Никог нисам познавао, држао сам само за руку моју мајку. Примио сам причешће и нафору и радосно кренуо у манастирску авлију где беше света и света. Све време, држећи за сукњу мајку, верницу и светицу, гледао сам у свет око себе.

Те 1963. године упокојила се мајка веома млада, изненада, тако да је то било њено последње причешће, а моја успомена када сам имао мајку.

Новембар, 2026.

Славко Пршић - ТРЕБОТИН И СРБИЈА - изводи из историје

Славко Пршић, Треботин - КУЛТУРА И ШКОЛСТВО (6.)

Пре подигнуте школе у Великој Врбници, како у околини, тако и у Треботину, народ је углавном био неписмен и ретко, врло ретко, да је ко учио читати и писати у неком манастиру код калуђера. У Треботину таквог примера није било.

Немам података, када је саграђена школа у Великој Врбници, али знам да је црква саграђена 1821. године, а потом убрзо и школа. Црква је дала од свог плаца део за изградњу школе, која је изграђена сигурно пре 1830. године. У школи у Великој Врбници учили су ђаци из 16 села: Мачковац, Глободер, Голубовац, Лаћислед, Мрмош, Горњи и Доњи Ступањ, Себечевац, Дољане, Мешево, Церова, Лукавац, Пепељевац, Треботин са засеоком Жабаре, Мала и Велика Врбница. Све до старог Аћима Поповића, раније су били учитељи попови и то: отац, деда и стриц покојног старог поп Јосе. Врло је мало ђака било и они су уз црквене послове и ове ђаке учили. То ми је причао покојни Агатон Симић, мој таст из Треботина, који је умро 1925. године у 95 години живота, а школу је учио у Великој Врбници.

Иако је у учитељима била оскудица, ВеликоВрбничка школа је околини у 16 наведених села, дала доста добропсмених и знаменитих људи од којих ћу навести следеће: у Дољану Стојана и Милана Лукића, у Мешеву Ивана Гвозденовића и Вецу Ивића, у Церови Миладина Ђорђевића - оца покојног Љубисава Ђорђевића, у Пепељевцу поп Ивана Весића, доцнијег архимандрита Илариона - професора Призренске богословије за време Турске владавине и поп Душана Весића, у Лукавцу Бошка Мијајловића, у Мачковцу Здравка Ђокића, Агатона Вучића, Димитрија и братанца му Аврама-Авру Илчића(који бива у неколико махова преседник општине у Глободеру и народни посланик још од 1897. године), у Глободеру Мату Томића, у Треботину Вићентија Петровића, који је после другог рата са Турцима 1878. године (први је био 1876. године), био дуго година преседник Пиротског окружног суда, у Великој Врбници старог и честитог поп Јосу, његовог сина поп Леку и његових 5 синова - 5 попова: проту Радича, професора теолошког факултета у Београду Лалу, судију Зајечарског црквеног суда Рашу, попа Чукаричког Николу-Колу, Јосу и поп Љубу који је до смрти службовао у цркви Врбничкој.

Треба забележити да су у школи у Великој Врбници учили браћа Илија и Стеван Лапчевић, његов унук Милован, дугогодишњи учитељ у Неготину и други унук Радул општински деловођа без мане и грешке у 35 година дугој каријери, затим Сибин Лапчевић и његови синови учитељи Стојан и Влада, па и Милен Поповић, врло угледна личност, дугогодишњи деловођа и председник општине.

У Мрмошу су уочљиви: Риста Живковић, по ослобођењу од Турака први писар у формираној општини, доцније Младен Вучковић, такође дугогодишњи писар и председник општине, па Јаниђије Радовић, писар општине у Мрмошу и његов син Настас Радовић, свештеник у Трнавцима Жупским.

Из Доњег Ступња истицао се Сава Марковић, преседник општине и у ратовима са Турцима комадант батаљона и његов син Вучко Марковић, рачуноиспитивач главне контроле у Београду. Затим Велисав Дреновац, артиљеријски пуковник који је командовао артиљеријом у ратовима од 1912. године до половине 1919. године и Балканским ратовима. Угледни су били и Бошко Бекрић, Ранђел и Петар Шошић, први полицијски сресни писар, други дугогодишњи деловођа и преседник општине и Радомир Шошић који је био писар и преседник општине Доњи Ступањ.

Из Голубовца уочљив је био Маринко Михајловић, дугогодишњи деловођа општине.

Из Жабара, које је у то време било засеок Треботина, познат као велики економ, пољопривредник, воћар и сточар био је Вукоман Вучетић, који је у два маха био и преседник општине. У школи у Великој Врбници учио је и писар ових редова Славко Пршић, који је после Вићентија Петровића, преседника Пиротског окружног суда, био први који је у Треботину мало више изучавао науке и у општинској служби провео као писар, деловођа и благајник 30 година и као преседник опшине Треботин 17 година.

Поред свих поменутих људи, које је стара школа у Великој Врбници дала, морам поменути и два сина поп Алексе старијег: Косту, полицијског сресног писара и Душана професора, као и сина учитеља Крсте, Милорада, такође професора. Такође истичем, да је и велики број сељака у свих 16 села који су ишли у школу у Великој Врбници, целог свог живота располагали јаком писменошћу и користили је на добробит своју и својих домаћинстава.

Као што се из описаног види, стара школа у Великој Врбници дала је доста људи, за све струке државне управе и живота уопште.

Народ се множио, па су наступиле потребе за новим школама. Од старе се прво оделио Горњи Ступањ, затим Пепељевац са Лукавцем, после Глободер са Мачковцем, па Доњи Ступањ и Себечевац, убрзо Церова, Лаћислед и Голубовац и на крају Мешево и Дољане.

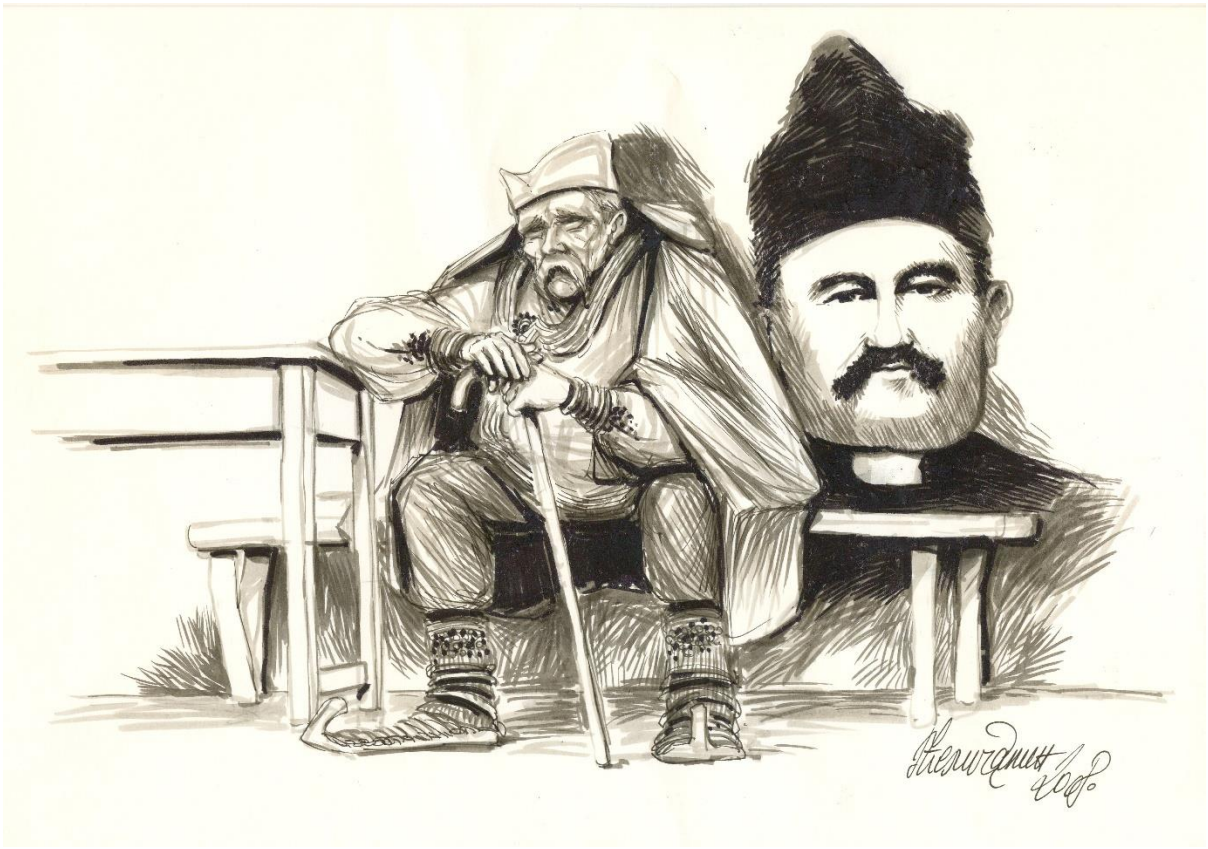
У првом светском рату школска зграда у Великој Врбници је од стране мештана опљачкана. Покрадена су сва врата и прозори, вратни direци су отковани и однесени, једном речју, све што се могло насилно отковати и однети, однето је. За ову пљачку велики кривац је Бошко Минић, који је за време Аустријске окупације, преседник општине био и код кога су навраћали аустријски жандари и јели, пили и банчили, па је могао да их замоли да крадљивце похватају и неког од њих убију, али Бошко то није хтео, већ је пустио да краде из школе шта ко хоће.

По ослобођењу у новембру 1918. године дошло је до поделе села по школама, тако да су у школи у Великој Врбници остали: Мрмош, Велика и Мала Врбница и Треботин са Жабарем.

Због порушене школе за наставни рад узета је под кирију кућа поп Алексе старијег и ту се радило неколико година. За то време Мрмош, Велика и Мала Врбница су изградили нове школе. Од покретне имовине старе школе у Великој Врбници претекле су две табле, око 15 клупа скамија и зграда. Све то поделили смо по висини непосреднога пореза који наша села плаћају, а школско двориште и плац на коме је била зграда одлуком заједничког школског одбора Мрмоша, Велике и Мале Врбнице и Треботина са Жабаром враћено је цркви мајци, чије је и било.

Писац ових редова Славко Пршић, као председник општине Треботин, о трошку општине је преуредио кућу Младена Стојковића из Треботина и у њој отворио школу за Треботин са Жабарем. За учитеља сам ишао у Београд код ондашњег министра просвете Боже Максимовића и као првог учитеља добио Буду Трнавца, претходно објаснивши министру да се постојећа школа у Великој Врбници од четири села дели на две са по два села, па се и учитељи којих је било двоје, морају поделити, тако да Треботин добије мушкарца Буду, а Великој Врбници да остане девојка - кћер старог и дугогодишњег учитеља Милена коме је и кућа у близини школе, где је учитељица и становала. Министар је као правичан човек поменуто моје излагање прихватио и одмах позвао начелника свог министарства који је написао декрет о постављењу Будимира Трнавца за учитеља нове школе у Треботину. Декрет ми је лично од министр уручио са речима *Ево ти декрет, иди напиши акт и позови учитеља Трнавца на дужност*.

Вративши се из Београда, Буду учитеља, нашао сам у Крушевцу. Он ми је рекао: *Ти чика Славко, одели школу, а не можеш нигде да нађеш учитеља, јер због продужене учитељске школе са четири на пет година, ове године ни један учитељ не излази*. Нашао сам учитеља и имам га, одговорих ја. На то ме он упита: *Где и кога*. Ја му рекох: Буду Трнавца из Глободера, сада учитеља у Великој Врбници, а од сутра у Треботину. Он љутито плану и упита ме јесам ли заиста то учинио, ја му одговорих да је истина и да сам од јутрос из Београда дошао и ево код мене је министарски декрет о његовом постављењу за учитеља нове школе у Треботину. Он викну: *Нећу бре, ја да ти дођем. Идем код куће Дуће Стојадиновића да радим на изградњи железнице, а нећу да ти дођем*. На то му ја рекох: Твоја мајка је продала твој део имања док те за учитеља школовала и дођи сутра без акта код мене, да ти на реверс предам декрет и отпочни у школи рад, у Треботину ће ти бити добро, Врбница близо, учитељицу Зору да просимо и ја, уз остале да Вам свадбу пијем. Ове моје речи не помогоше, Буда љут срипи са кола Љубе Плочића који нас је возио и оде пешке, мада је био каљав пут и падала киша. Али покајао се и дошао на службу. За неколико месеци је био љут, са мном као председником школског одбора општио је само званично, оно што се мора, друштвено ништа, али на то сам ја одговарао лепим и добрим начином. Грађанству које је волело школу, а посебно домаћинима бољег имовног стања, објашњавао сам да имамо учитеља самца па нека му по ђаку прате по коју флашу млека и по које јаје, па се дешавало да по неки дан добије 7 - 8 флаша млека и по 20 - 30 јаја. Буда је разабрао да је то моја препорука, па је променио своје држање и засновали смо добро и јако пријатељство које и дан данас важи.

Илустрација: Горан Ћеличанин, Варварин - Пише: Мирољуб НИЦОВИЋ, Крушевац

"Писани историјат породице Пршић" (3.) - СУДБИНА ЖИВАДИНОВИХ СИНОВА

Димитријев син, погинули пок. Милен - Лена, имао је само једну кћер, пок. Бојану. Када га је Ђуша рањеног носио, оставио му у аманет, да му чува кћер Бојану, која је остала код брата - Новичиног оца Јове. По свршетку рата, Ђушајој стараоц био, удао је за Аврама Стојковића. Са стрицем јој Јовом, поделио имање и предао. Са Аврамом је много лепо век провела, стекли и обогатили се, у селу и околини први су домаћини били, дочекали добру старост и помрли у старости као добри и честити људи.

„ИМАЊЕ СТАЛО, КРЕНУЛО УНАТРАГ"

Други Димитријев син, пок. Јова, био је прост човек, а при томе врло хрђаве среће, три пута се женио. Од прве жене имао је две кћери, узимао код куће зета, неког Милована, врло хрђавог и нерадника, који га није слушао, ни поштовао, нити шта радио. Са њим се делио, имање стало, ударило унатраг.

Јова се женио трећи пут, под старост родио му се син, сада жив Новица. Жена му је била из Доњег Ступња, где је имала два сина, Мирчу и Станоја, и хтели су се и они доселити у Треботин. Но, да би могли у Ступњу продати имање, очевину, Мирча старији дођи до пара, преварио је старога и простога Јову, очуха, као да му продао своја, Јовина три велика комада земље, на које му Јова, без ич пара, код суда дао тапију. На основу те тапије Мирча у Ступњу продао очевину и узео паре које је брзо потрошио. Очух му стари Јова умро, и

он је брату од мајке - Јовином сину Новици, продао што је на превару узео, али је и то све брзо потрошио. И није остало ништа, до једино то: да је без вајде млого оштећен Новица, који је врло добар и поверљив радник, поштен и искрен. И који има два сина, Милована и Живадина, који су ожењени, и који су такође поштени и добри људи.

Други син пок. Живадина, Милан, такође није био добре среће. Имање се код Управе фондова презадужило, бекством оца и стрица уназадило, почело да се крњи и продаје. Имао је два сина од прве жене. Миленка, врло простог и неумешног, дао му део имања, али му се нешто за живота, а нешто по смрти продало за дугове и порезе. Што је претекло, најзад је последње продао његов син пок. Гмитар, погинуо нежењен у рату на Солунском фронту. Од друге жене, пок. Иконије, имао је сина пок. Светозара - Золу. Оженио га ни сто метара далеко од куће у селу, пок. Златом, јединицом ћерком доброг и богатог домаћина пок. Илије Бркића, који синова није имао.

„ДЕЦА ГА СЛУШАЈУ БЕЗПОГОВОРНО”

Милан је убрзо умро и Зола је млад остао. Имање и даље иде натраг и продаје се. Томе је крив и његов таст Илија, код куће је сам са женом Коном, имање велико, а остарели, тражи од зета да његово имање као главно ради и чува, јер ће све његово бити. А што се тиче очевине, она је пошла низ реку и матицу, не треба му и немој ни даје брани. Зола је у овоме слушао Илију, радне дане је проводио у његовој кући и у томе је млад умро, оставивши жену Злату и 5 - оро ситне деце, од којих сада жива два сина Радосава и Милана. Смрћу пок. Золе, унука Живадиновог, његов таст Илија по старом плану наставља рад. Деца и унучад, иако се подвојено живи, слушају га безпрекорно сваки дан, и што треба по заповести раде. Ту су на домаку близо. У правој линији размак кућа од куће није више од 50 метара.

Илија је умро у Првом светском рату 1917. године. У кући је остала само његова жена Кона. И, пошто је старији његов унук, а ћерке му Злате син, Радосав, био у ратном заробљеништву, то међу Коне, Злате и деце настаје потпуно заједнички живот. Доласком Радосава из заробљеништва, по свршетку рата, ово се наставља са одржавањем обе куће, тако даје трудба и жеља њиховог оца пок. Золе испуњена. Он ми је на својој самрти, изгубивши говор, а гледајући ме, рукама изразио, пружајући једну руку на скупљених код фуруне, 5 малих деца, а другу руку на јужну страну, где му је кућа таста Илије. Разумео сам га шта хоће да ми каже, знао је упамет иако на самрти. И поновио сам мојим речима његов аманет: ”Золе, да чувам доле Илијино за децу, и да неки то не изигра разним начином на штету деца?” Он је то разумео и са обе руке и очима и главом дао знак даје то, и ја сам му се заклео да се не боји, јер ћу му веран бити.

Он је потом ускоро издахнуо, а моја заклетва на његовом самртном часу је остварена. Његова жена Злата и њихова деца Радосав и Милан наследили су своју и свога оца и мајке трудбу, трчање, слушање, чување и рад уложен у кућу и имање Илијино. А пок. Радосав и Милан су много пута провели зиме на мразу и снегу на кладрми у Крушевцу, са поцепаним опанцима и гвиреним голим прстима, дрхтећи, стојећи доцкан увече пред Илијине волове по неколико сати, док он са својим пријатељима и друговима у кафани разговара и пије, чему сам лично очевидац био. Дакле, правда је награђена и задовољена.

„СВУДА СУ ПОМАГАЛИ ЈЕДАН ДРУГОГА”

Радосав и Милан кренули су набоље. Изучени у раду од деде Илије, постали су врло способни и вредни пољопривредници, умешни, и не жалећи труда на земљи, све што им треба зараде довољно. Али су се као и свака друга браћа поделили, али им је само посебан живот, а рад на обрађивању имања и даље заједнички. Свуда су помагали један другога и то тако да посао на обе стране мора на време да се сврши.

Радосав нема синова, већ три кћери, све их поудаво. За средњу Милеву, узео зета, красног, ваљаног, умешног, вредног, паметног и поштеног, са добру нарав, Добривоја, сина Воје Терзића. Он се свим срцем и душом предао кући, поштује је и чува, и не жали труда даје унапреди и подигне. И, успео је у томе. Мора се, и право је знати, да је све много, у сваком погледу, боље и уређеније, но што је пре његовог доласка било, мада је оптерећен са 3 - је мале женске чељади.

Милан је деобом са Радосава, остао на очевом кућном плацу Пршића, са врло слабим, старинским и простим зградама. Успео је, са његовим јединим, али неуморним и агилним сином Шином, са киме се у раду, успешности и вредноћи не може нико да такмичи, јер својом енергијом и вољом надмашује свакога, као и уз трудбу своје вредне домаћице, женске деце и снахе, да уклони све што је старо, дотрајало и просто, што је као некадашња проста старина остало од деде и пара - деде. Саградио је све ново, способно и вредно садашњега и доба и плана, тако даје од старинске дотрајале просторије, са примером, створио добар и удобан сељачки, домаћински дом, са свим могућностима које су једном добром, сељачком дому потребне. На свему томе, како њему, тако и сину му Шине, има да се захвали и честита. Шале није, људи радили и не жалећи своју снагу утрошили.

Но, стицајем прилика, и на основу садашњег закона, и пошто им је већи део имања мајчевина, јавиле су им се судским путем за наследнике и сестре са сестрићима. Успели су у томе, и по поравнању које су учинили, сестри Цани, која је у селу, дали колико тражила, а сестрићима - Лисинцима из Доњег Ступња више. Углавном настављајући даљу борбу зарад свог и своје деце опстанка.

Са овим је излагање о потомцима Живковог брата, а Симоновог старијег сина Живадина, завршено.

Томислав Симић, Крушевац

ПРИЧА СА ТУЖНИМ КРАЈЕМ – наставак из броја 26.

Однос деце и одраслих

...Дођоше "доњомалци" у чопору. Претходно је истукао једног њиховог, који је мислио да може сам и да изазива и истуче дечака – сиротана. Сад су дошли да му се освете. Схватио је да је наступио тренутак – бити ил' не бити. Ако га сад савладају, после ће га бити сви редом. Од уступања или, чак, бежања, нема ни говора. Хитро је пришао вођи те доњомалске групе и жестоко звизнуо две песнице: левом, па одмах десном. Дечак је остао нем, али још увек на ногама. После треће песнице леваком, до малопре горди дечак, већ је бауљао по блату. Видевши то, остала деца се разбежаше као врапци. Остао је само један. Био је, као неки заменик вође "банде". Чекао је крајњи исход, па да насрне и он. Видевши беспомоћног вођу и угледавши, као струна напетог дечака у ритама, са стиснутим малим песницама, хитро се окренуо и дао у бекство. Комад од пола цигле га је брзо сустигао. Дохвати га по врату, окрвави га, а он настави да бежи још брже. Ни он, ни вођа, ни ма ко, више се није вратио. То "чудо" надалеко се чуло. Нико од вршњака више није ни помишљао да насрне на ово дете. Постао је популаран међу другарима из своје мале. Сви су се радо дружили са њим. Још тада, дечак је схватио да је левак, да му је лева рука – главна.

Помислили бисмо да је сада, бар колико – толико, срећан. И био је, али... Ако је дечак средио односе са другарима, како је могао да утиче на понашање одраслих, па и неких жена? Играо се са вршњаком поред пута, јурцајући око заједничког сеоског бунара. Сиромашном није сметало што му је другар газдинско дете, нити овоме што је његов друг сиромах и сироче. То старији праве разлику.

Прилази жена и обраћа се детету из богате куће:
-Бежи од бунара, ако случајно паднеш доле, шта ће твоја јадна мајка без тебе? Одма' ће и она да се убије. – Окреће се према дечаку и без оца и без мајке, те му каже: - Ти се вуци одатле. Ако паднеш у бунар, загадићеш воду, после нема шта да пијемо! – Ове су се речи, као и много тога још, урезале у свест дечака и – остале за цео живот... Срећом, било је и добрих, часних људи.

Школски дани

Време је да поменемо и школске дане, па и име овог дечака. Пратимо животни пут Андреје Стојковића, који би треће, најмлађе дете, рођено у љубави чувене шнајдерке Јулијане -Јулке и брице Вукосава, што брзо, једно за другим, помреше од неке заразне болести за време Другог светског рата, болести зване "људска мржња", и оставише децу, сироте...

У школи је, може се рећи, знао све. Мало беше таквих одликаша као што је он. На родитељским састанцима, цењени учитељ Станимир редовно прозива – АндрејУ Стојаковића, Милосава Тешића и Руменку Сијић. Изводи их испред и проглашава за најбоље. Гледају родитељи, радују се Милосав и Руменка, јер им је мило што их милују погледи њихових. И мали Андреја би да се радује, али не може. Зна да, међу родитељима нема милујућег погледа његове добре мајке, нити погледа охрабрења његовог оца. Зато је његов невесели поглед упрт у под или некуд у страну. Једино му окице живну кад гледа у свог драгог учитеља.

Најдражи учитељски пар, супружници Станимир и Разуменка, служили су као узор свима. Сви су их волели, ценили и поштовали. Ако, којим случајем, за живота нису проглашени за *најдраже учитеље*, требало би то данас опет размотрити. Заслужују, макар и посмртно…

Учитељ Станимир је умео да процени вредност сваког ученика. Ако је неко дете било стварно капацитет, убеђивао је његове родитеље да настави школовање. У то време у Крушевцу беху елитне три средње школе: Гимназија, Учитељска и Трговачка академија (данашња Економска школа). Трајале су само три године, а у њих се уписивало после матуре, која је, такође трајала три године, а после завршене четворогодишње основне. За упис у било коју школу била је довољна само препорука учитеља Станимира. Његово мишљење се толико ценило.

Школа у Треботину имала је четири разреда, по два у две учионице. У једној први и трећи, а у другој други и четврти разред. Већ у првом разреду мали, памтљиви првак Андреја, знао је градиво

и за трећи. Дешавале су се чудне ситуације: све што нико незна из трећег разреда, овај првак би дизао руку и, за чудо, давао тачне одговоре. То је одушевљавало учитеља, који му једном рече да, због таквог његовог знања, може да га одмах преведе у други разред. То се није догодило јер је омиљени учитељ Станимир, због великих заслуга и стручности, премештен за учитеља у Крушевцу. Ускоро је за њим отишла и његова супруга Разуменка. Сада Андрију учи млада учитељица, Милинка Овчарски, војвођанка. За Андрејy су сви учитељи добри, па и нова учитељица, код које је и завршио основну школу. Без обзира што је имала неке друге миљенике, као: Толу Раденковића, Живорада Пршића и друге, мали Андра је волео своју учитељицу, а вероватно и Милосав Тешић, Руменка Сијић и остали. Дечачић Андра се, за своје место у школи, борио искључиво знањем. Тола Раденковић се лепо снашао још на првом часу код нове учитељице. Чувши да је из Срема, устао је и изговорио познату паролу: "Срем, Банат и Бачка, три срца јуначка". Сличним начином и други су постали миљеници учитељице Милинке, али су, наравно, показивали и знање.

Играње лопте и напасник Миша

За управитеља школе долази учитељ Срета. Досељава се са целом породицом: женом, две кћери близнакиње и малим, око пет година сином Мишом. То дериште је за све ђаке било права мора. Прерано поставши арогантан, знајући да има моћног оца, ударао је другу децу, шутао, цепао књиге. Отац га у томе није спречавао, јер је и сам био такав. У треботинску школу дошао је по казни, зато што је, свуда где је службовао, крвнички тукао ђаке. Са тим је и овде наставио. Касније је, из истог разлога, и одавде премештен. Да настави да млати другу децу.

Увек сналажљиви Андреја, умео је све да направи својим рукама. Тако је прављење лопте крпењаче, увек њему припадало. Свака лопта коју би правили други, брзо би пропадала. Бити власник крпењаче, беше много важно. Био је цењен и уважаван од другара. А лопта се играла често и свуда. Где год се нађе згодно место, а има друштва, почиње утакмица. Очас се обележе голови: дете скине капу на траву или земљу, одмери пет корака, спусти торбиче са књигама. То истоураде и они с друге стране и – готово. Игра се до изнемоглости. Све би било у реду кад утакмицу неби прекидао, ко други до учитељев, уједно и директоров син Миша. Обесно дерле намерно тражи ученике, да се иживљава. Прикраде се, залети, па почне да шута капу. Тера је баш у воду или блато, а онда се окоми на торбу или гуњче. Досадио је и дозлогрдио свој деци, али шта се може...

Мислио Андра како да му доака, и смислио. За спровођење свог плана у дело, знао је да се мора наоружати стрпљењем. Последњег дана школе, кад је завршавао четврти разред, почну утакмицу у школском дворишту, али Андра подметну пола цигле под своју капу, а ставио ју је баш на правцу одакле ће наићи мали напасник. Прикрада се Миша, а друштво га, као, не види. Играју на супротном голу. Беше лето, а он бос. Залети се Миша и из све снаге шутну Андрину капу. Само се сканура на земљу, дерући се, као да му кожу са леђа гуле. Андра зграби капу и збриса кући. Кад је дошао за сведочанство, директор, учитељ Срета га сачека са тољагом. Душмански га је тукао, све док се Андра није некако измигољио и утекао. Добио је страшне батине, али се бар осветио напаснику.

Трчање за лоптом, омиљена дечја игра.
Преузето са интернета

Допали апсе

Пратимо доживљаје дечака Андре, оне ван школе, доживљаје који су својствени свој деци, али и оне које има само дете које се бори за опстанак.

Зиме су биле дуге а снегови у врх човека. Тако се чинило Андри, који је рано морао постати -мали човек-. Рекосмо да је морао снабдевати дрва за следећу ноћ и тако редом. Често је морао носити жито у воденицу, јер треба брашна, за прoју. Само је једна била близу, али је ретко радила. Или замрзне или подседне (јака вода), или, опет, нема воде. У таквим случајевима морао је носити чак у Велику Врбницу, у Милину воденицу, или на супротну страну, у Благину, близу Пепељевца. Дешавало се да река Пепељуша, на којој су ове воденице, скоро пресуши, па од мељаве нема ништа. У кући Андриној нема залиха, а ваља јести. Тада је морао упртити џак на леђа и носити на Мораву, у неку од воденица у Мачковцу, а до тамо је десетак километара.

Проја је обавезна храна, али како у кући нема ништа или скоро ништа, а уз то Андреја је дете, као и свака друга деца, да би се напунио стомак, воће и поврће беху посебан изазов. Деца су знала где има добра трешња, бостан, краставци, крушке, јабуке, грожђе. Заједно са другарима, крао је све што је могло да се једе. Друга деца да - би се осладила, а Андра – да би се нахранио.

Андрин главни пајташ био је Милорад Стојковић, рођак и вршњак. То је онај дечак, из богаташке куће, поменут у игри око сеоског бунара. Био је добар и одан друг. Никако се нису раздвајали па, најпре Милорадова мајка Боса, а потом и сви остали, за њих говораше: "Ко Божић и Бадњи дан". Углавном су сви знали да њих двојица вршљају, али их нико није ухватио на делу. Иако су крала сва деца, на њих двојицу је почела повика. Коме год шта фали, они су дежурни кривци. И за оно што јесте и за оно што није. Због тога су и допали апсе.

Једног летњег дана позивар из Општине треботинске, доноси позив Андри да сутрадан, у одређено време, дође ради саслушања. Доле пише: СФ – СН. (Смрт фашизму – слобода народу). Потпис и печат. Међутим, у горњем десном углу подвучене три црте – црвеном оловком. То значи "хитно и неизоставно". Такав исти позив добија и рођак Милорад, преко пута. Гледају се дечаци, незнају шта је у питању, ал ово је од власти! Нема друге, морали су да оду.

Општина за Треботин била је у кући Деше Миланового, код киселе воде. Како их виде, скочи друг председник, Богдан Козић, и да их сможди. Виче на обојицу, а нарочито на Андру: "Од тебе пишти цела Општина"... Општину, данашњу Месну заједницу сачињавају села: Треботин, Жабаре и Мала Врбница. Ако је и од председника Богдана, баш га много претера. У ствари, Млађан Стојковић пријавио лично председнику да му је неко обрао краставце. Овај га питао да ли сумња на некога, а Млађан ће одсечно да тачно зна ко су лопови.

-За моје краставце знали су само онај брицин млађи и Босин млађи.- (Боса је била Милорадова мајка). Међутим, чим деца зину да нешто кажу, да нису, јер заиста нису, он још више виче. Рече да ће их по'апсити, што и учини. Наредио послужитељу Јоци да их води у тај апс.

Јоца је био десна рука председнику. Онако јак, кошчат, могао је да носи по два човека под мишком, још и да трчи. Зграби их, онако мале и очас посла однесе у апсану, која се налазила у старој општинској згради. Гурну их унутра, врата закључа, а они се почеше згледати. Апсана празна, нигде ништа. Врата јака, на прозорима шипила, и то како дебеле металне шипке.

Ситуација се чинила безизлазном. Мали Андреја није клонуо духом. Тражио је излаз за себе и свог друга – рођака. Угледа капак на тавану. Посматра га и размишља. План је изложио свом "сапатнику". Попео се Милораду на рамена, одгурнуо капак и ускочио на таван. Наместивши се добро и чврсто, нагну се, Милорад скочи, а Андра повуче из све снаге. Успели су, али – шта сад?! На задњој страни зграде размакоше нешто ћерамиде, провукоше се и – умакоше. То што је мало високо, за њих није представљало проблем.

Тако је Андра, са својим рођаком, у животу имао сат времена затвора и, бекство из њега. Сад, кад су саслушањем, сазнали где су, у ствари ти краставци, када је утврђен прави виновник, Андра и Милорад, тог истог дана, увече, у знак освете, упадоше у Млађанову башту и побраше све краставце. Било је то први и последњи пут да је Андра узео више него што му треба.

Даница Гвозденовић, Крушевац

ИЗ ДНЕВНИКА

Колико сам пута, овако у смирај дана, наслоњена на прозор или браник терасе, чезнутљиво очекивала први сутон, па онда топлу летњу ноћ пуну росе и тајанствених шумова. Колико сам се пута са разбукталом маштом у тој ноћи дивила месецу и у аветињским сенкама покушавала да одгонетнем неке тајне, далеке и дубоке.

Никад ништа нисам открила. Нешто што ја зовем тајна, ме је само голицало, мамило и бежало, а ја сам и даље остајала зачарана и нема.

Ето, и данас, кроз прозор гледам како сунце, румено као пламен, по ко зна који пут залази за исто брдо и у тами се шуња заједно са цвркутом птица и дечјим жагором. Назирем нешто невидљиво и тајанствено, неке тајне које лебде свуда око мене. У врзини видех једну мачку.

Пажљиво погледа око себе и изгуби се. Видех свој лик у прозорском стаклу и нешто ме стеже у грлу. Умало не заплаках. Некад се уплашим свог лика, али сад ми је он драг. Понекад помислим да то нисам ја, да сам другачија. Не, нисам. Иста сам. Бојим се бора. Као да их назирем и то ме жалости.

Често ме многе ствари жалосте. Сутон све више стеже. Мрак се спушта. Тама почиње да голица. Дала бих зору за сумрак. Дала бих себе неком. Светиљке се пале. Уживам у свом профилу на прозорском стаклу. Уживам тужно. Сва сам се претворила у чежњу, искрену и дубоку, слатку.

Прозор. Под прозором тајна у тами. Ноћ се спушта и тајна расте, постаје већа, недокучива и тежа.

Тузла 1968. Даница Гвоздеовић

Славица Максић, Београд

БАЊСКИ ТУРИЗАМ

Отишла моја другарица у бању. Имала је неколико операције колена, претпостављам да је то разлог. Мало се изненадим, када се јавила из Пролом бање, али рачунам можда се, у међувремену, десило нешто за шта ја не знам. Сазнајем да је мучи ишијадикус, што јесте повезано са њеним проблемима, али је још више удаљава од изабраног места за опоравак. Када се вратила, стање горе него пре.

„Зашто ниси отишла у неку бању која је за твоје тегобе", питам наивно.

„Све је било заузето", одговара снуждено.

И још:

„Немаш представу колико је људи болесно!"

„Како си изабрала ту бању", покушавам да разумем ситуацију.

„Свиђа ми се!"

Затечена сам развојем ситуације. Куд ово води?

„У реду. Него, зашто си ишла на терапије", постајем иследник.

„Па шта да радим по цео дан. Помаже толикима."

Тишина с обе стране. Стиже њен необориви разлог:

„Питала сам доктора, каже – идите, ако хоћете… Како сам могла да знам шта ће да буде. Ваљда они знају шта раде и шта препоручују пацијентима."

Осећам потребу да се извиним. Жени није добро, а ја навалила да јој солим памет.

„Добро, би шта би", покушавам да будем саосећајна.

Али ми ђаво не да мира:

„Што сад не резервишеш нешто за јесен, зиму, па да си мирна, да не буде опет заузето кад ти притреба?"

„Не могу", категорична је.

„Немам пара, ни живаца! Откуд знам шта ће бити? Можда прође до тада."

Нина С. Симић, Крушевац

ТВОЈ КОЊ

Николај Николајевич Туроверов, бели официр, козак генерала Врангела, војник царске војске, је мој друг. Ми смо заједно ратовали, избегли заједнички гроб, кисли, спавали у снегу и делили залогај. Ја сам његов коњ и не разумем сада шта се дешава и шта чекамо на овој обали Крима, у овој гужви.И зашто бежимо од оних који говоре исти језик.Око нас је хаос , маса се тиска и гура према усидреном броду. Мене гурају назад и он , мој друг покушава да ме поведе. Раздвајају нас а ми се никад нисмо одвајали. Он виче ,свађа се, онда се окреће мени, држи ми главу у рукама и прича ми нешто...Поред нас један официр има неки списак. Коњи нису изгледа на списку. А ни неки људи и један официр пуца себи у главу ту, пред масом.

Мој друг улази у ту машину, маше ми поштољем да идем, тера ме ка обали...Зар нисмо ишли свуда заједно? Њиштао сам и копао ногом. Гледао у металну животињу на коју се мој друг попео и која се одваја од обале.Скочио сам у воду...Не сумњам у његову оданост. Нисам ни ја њега никад оставио.

- Сећаш се кад те је ударила грана једанпут и кад си пао, ја сам одмах стао, гуркао те њушком да се подигнеш.Кроз највеће борбе сам те пронео и увек на тебе пазио. У ретким предацима кад војници певају и збијају шале, ти си писао песме.

Пливам за том металном животињом која се удаљава. Зар је она бржа од оваквог коња? Он се увек поносио са мном а и ја са њим...Где га воде, он мене не би оставио...Која је то сила која раздваја два оваква друга? Њега неће имати ко да чува... Он ником није дао да ме јаше, ни да ме храни или тимари, само је он бринуо о мени...Ова машина се не умара и неће да стане, нема душу а ја губим дах...

- Чекај ме...нигде нећеш наћи оваквог друга...ни оваквог коња... Нико те неће оволико волети...као твој коњ...

Запишта сирена са брода који је све даље. Хтео сам да зањиштим још једном али више немам снаге... Плачем и пливам... Моје сузе... две капи у мору...

**Прича је по истинитом догађају о коме је написао песму руски песник Николај Николајевич Туроверов(1899.-1972.)*

Т А К С И М Е Т А Р

На 8.март 2004.године Лила је сместила оца у болницу. Знали су да је оно лоше. Он је сам себи поставио дијагнозу читајући симптоме у додатку *Политике*. Исекао је тај чланак *Рани знаци рака дебелог црева*.

А деловао је тако здраво , витално, није ни пушио ни пио. Возио је ауто, бициклу, радио око пчела. Мислили су да ће да живи бар 90 година. Научио се да кува од како му је пре три године умрла жена. Правио је и дивну питу са орасима. Живео је на имању у селу где је највише волео. Ћерка и унучићи су ишли викендом. Скоро га је посматрала кад је направила проју како је јео са апетитом.- -Ово није проја него торта.-рекао је. -Па да, има свашта, и триста грама сира.

Покрети су му били брзи, очи бистре, зелене. Био је добровољни давалац крви , до скоро је имао одличне резултате. Стизао је и да ради родослов, истраживао је и старе споменике на гробљу , одгртао ашовом земљу да прочита натписе.

Сада га је сместила и излазила је из болничког круга сусрећући и сударајући се са људима који носе букет или један каранфил и којима је ово празник. Журила је на посао а оцу је оставила мобилни телефон да буду у вези.

Имала је сад само њега, мајка није била жива, ни брата ни сестру ни мужа , само двоје деце.

Кроз недељу дана је оперисан. Изашла је са посла да чује како је, да нађе доктора и ако буде могуће да је комшиница уведе у шок да га види.

Хирург Милановић је био познат по швалерацији и примању мита, али је и поред тога уважаван као делилац живота и смрти. Болесни су у њега гледали као у Бога а и њихове породице.

Комшиница је увела у шок где је отац лежао, потамнео и очигледно у боловима, само је руком показивао да изађе и махао према вратима, видело се да не може да разговара.

Ту је већ почела да плаче и изашла да чека доктора. Кад је стигао каже:

- Ми смо га оперисали...У ствари отворили и затворили...Захваћена је и јетра...

Она се сећа да је он пре пет година имао алергију на кожи у пределу јетре и да је ишао код лекара и добио нешто да маже па се то повукло.

- Па шта ће бити?- пита глупо јер се не мири.
- Па ништа...Ради му таксиметар.

Гледа га разрогаченим уплаканим очима. Таксиметар. Излази и иде сва у сузама. Прилази јој ћерка колегнице Соње:

-Лила, шта вам је? Зашто плачете?

-Отац ми је у болници.

-Па како је, шта кажу лекари?

-Ради му таксиметар.- понавља шта је доктор рекао кроз плач.

-Чекајте да вас одвезем, чекајте.

Боривоје Бора Видојковић,Ћићевац

НАГРАДА

Највеће интересовање и пажњу свих присутних привукла је слика најстарије куће, не само у селу већ и у читавој околини. Тако необично урађена, сликовито, умно, на све присутне је оставила неизбрисив утисак, диван печат и подсетила их на своје порекло, на дедове, бабе, а неке и на родитеље, ујаке, тетке, браћу и сестре.

Свако је бар једном био гост у таквој сеоској кући на којој се виде отворена врата и назире део огњишта са веригама и чађавим поцрнелим шерпама и лонцима, дуго, дуго неупотребљаваним; препознатљивој по дворишту, старој трешњи, на једну страну накривљеној дуњи, старом пољском клозету са полуотвореним вратима обраслим у шибље, бурјан и ниско растиње, полуосушеном ораху поред кога би се опружила олињала стара кучка са репом начичканим крпељима разних величина и облика. Борбу са њима, види се лепо, води зубима од којих је један испао ко зна где и ко зна кад. Многе муве и зоље су га осетиле, а можда и ова мачка, која на слици вреба из прикрајка, спремна на скок у сваком моменту, са репом уздигнутим увис и накострешеним брковима.

Пејзаж је на све оставио такав утисак да су и пет амбасадора великих земаља примећена у тренутку усхићења и озарености, а у њиховим очима могао се назрети одсјај дивљења и неверице. Све то им је изгледало само као машта аутора, нису знали да је то само делић стварности из уметникове околине, пренет на платно коме се сада диви сав уметнички свет. Плејада врхунских уметника светског гласа и признања, добитници најпрестижнијих светских награда у свим областима уметности, па и врхунски сликари, непрекидно су посматрали и дивили се оригиналности уметниковог израза.

Драгомир, кога сви у селу памте и зову Рмба, због деде Милисава који је стално рмбачио свуда по селу и по другим селима, надничио, понекад ишао и бос да би својој фамилији некако обезбедио имало пристојан и нормалан живот. Он је сада стајао са стране у фоајеу, примао честитке, упознавао се са светским величинама о којима је до сада само слушао и маштао. Бљесак рефлектора и блицева најпознатијих светских листова и часописа помало му је и сметао, али на крају крајева, о томе је одувек маштао, још од оног дана када је први пут у школи добио петицу из цртања. Тада је нацртао свој уски сокак са бунаром и неколико оваца раштрканих поред дрвеног појила. И сада му је пред очима строги учитељ Раде који није могао да сакрије дивљење. Похвалио га је и дао му у задатак да црта више и што чешће. Бодрио га је и пратио његов рад и кроз даље школовање. Неколико пута је и интервенисао код директора Гимназије коју је Драгомир похађао, а због недостатка пара морао често из ње да одсуствује.

Тргао га је оштар и резак глас уредника културне рубрике државне телевизије да се спреми за четири минута јер, по ранијем договору, гостује на тој телевизији, а мора да се припреми, намести, поправи изглед, затегне кравату, очешља, а можда га још и мало нашминкају. Снимatељи, репортери већ су били ту; камере спремне, још само он да се појави. Из студија су најављивали директно укључење. Поново бљескови рефлектора, питања, тачни и прецизни његови одговори, где није пропустио да помене своје почетке, своје родно село, подршку учитеља. Јавно је изразио жељу да овакву изложбу приреди и у свом селу, у истој оној учионици где је први пут добио петицу из цртања, са задовољством да његов, сада пензионисани, стари учитељ, отвори изложбу, уз све локалне и регионалне телевизије, листове и званице. Нека ово буде и нека врста званичног позива за припреме тог догађаја. И поред позива из иностранства и одличних финансијских понуда, за своје слике, прво ће их приказати својим сељанима, околини, рођацима и друговима из детињства и школовања, па тек онда нека дођу свет и зарада. Одложиће и пријем годишње престижне награде од стране председника Републике лично. Примиће је тек после изложбе у свом селу. Тако ће се на најбољи начин одужити и учитељу Радету и свом селу, друговима, рођацима и свим сокацима и пејзажима који су му послужили као инспирација. Дуго, дуго није био у свом селу, али често и радо се сећао свих детаља, сваког уског сокака и сваке куће у њему.

Учитељ Раде, сав срећан што је његов ученик Драгимир обасјан светлима велеградских и светских рефлектора, штампом, телевизијом, што је окружен светским величинама свих уметничких категорија, усхићено је ишао главном сеоском улицом, отпоздрављао мештанима и руком скидао зној са чела. Зажелео је да баш сада прође сокаком поред родне Драгомирове куће. Застао је поред бунара, загледао се у старо оронуло појило које је видео први пут на цртежу који је Драгомир урадио на првом часу ликовног васпитања. Тада је са неверицом и прикривеним задовољством приметио да код овог малог, још увек одрпаног дерана, лежи нешто невероватно што треба неговати и развијати пажљиво, систематски и упорно до коначног успеха. Сада је тај тренутак коначно дошао, можда и пре него што је Раде и очекивао, али дошао је, и сада то треба искористити максимално. Објавити свуда и рећи свима да је Драгомир, дете овога села, син сиромашних родитеља са свом муком и патњом сељачком доспео до невиђених висина са реалном предиспозицијом да постигне још више, још боље и достигне неслућене врхове уметности. За то има све оно што је потребно. И због тога ће Раде прво подићи цело село па онда и целу околину, општину, цео регион. Али, прво ће почети од овог села. Ићи ће поступно. Прво код председника Месне заједнице, да он организује све што је потребно да се Драгомир дочека како доликује једном светском великану. Онда треба организовати изложбу за све мештане, да виде оно што је било центар пажње свих медија ових дана. Онда...., па онда, све редом и како доликује.

По обиласку села вратио се кући сав утучен, растројен и разбијених мисли као никад до тада. Сви би га лепо примали, али испраћали са неповерењем, вртећи главама, изговарајући неке њему неразумне разлоге, мрмљајући неразговетне реченице. Прво,од председника Месне заједнице у селу, човека кога је одлично знао као вредног прегаоца који је за село учинио много тога што други нису могли или нису хтели за много већи број година колико су ту били. Он је налазио резноразне изговоре када је чуо о чему се ради. А примио је учитеља са одушевљењем, нудећи га кафом и ракијом, не скривајући осмех и срећу из дна душе што му је стари учитељ најзад свратио. То одушевљење се полако топило као грудва снега на прераном пролећном сунцу, осмех приметно нестајао кад се разговор полако усмеравао ка Драгомиру, његовој жељи коју је и у телефонском разговору пренео свом некадашњем учитељу. Јесте, гледао је председник то на телевизији, али: „Ово је село, ретко кога интересује то сликарство. Дај ти сељаку нешто друго, нешто од чега он има користи. А и тај Драгомир! Ко је то! Знаш и сам како су му деду звали, па и њега! Млађи људи га слабо и знају. Слабо, брате, долази. Не пије пиво са сељацима у сеоској продавници и није се никад чуло да је неки женскарош или тако нешто. Лакше би онда прошло и да је слаб сликар или песник, или, не дај Боже, неки спортиста. Од слика се не живи“. Није помогло убеђивање да ће то бити значајан догађај за цело село, за целу околину, општину па и шире. „Па ти, учо, знаш чији је он, из које фамилије, ко му је био деда па и отац. Да је онај Милутинов, из домаћинске куће. Има имање, стоку, све. Додуше, то сад Милутин сам ради. Он се још вуче по Београду, можда још и студира, ал' стално, брате, долази у село. Дружи се са нама, плаћа скоро свима пиво, па се кад - кад и посвађамо. Овако.....?. Нема ни председник Општине пара. Друге га бриге море и притискају, а и село нема пара за те споредне ствари и измотанције. Треба да средимо путеве и врзине, треба....,треба...“

Скрхан, безвољан и разочаран, вративши се кући, Раде се срушио у фотељу испред телевизора. Није хтео да га укључи да му не скреће мисли од сурове стварности, већ је још дубље утонуо у бездан душе која је у овом тренутку знала само за неверицу. Какав преокрет у једном дану од радости, усхићења, задовољства до дубоког душевног понора и стида. Зар је стварно могуће да једна ускоро светска величина не заслужује трунке поштовања ни разумевања у свом рођеном селу, а ти сокаци и сеоски пејзажи су управо задивили сав уметнички свет? Драгомир му је рекао да је померио и пријем код председника Републике и своје учешће на највећој светској изложби, због свог села. Можда је ово само сан. Можда ће сутра бити сасвим, сасвим другачије.

Покушаће он поново.

Марија Чворовић, Крушевац

Мала прича о Западној Морави

Морава је моја радост и туга. Верни чувар успомена.

Чекала је Морава наше животе. Носила их кроз сва годишња доба и испраћала чувајући успомене записане у њој познатим знацима. Као мајка своју децу, хранила обалама док је могла сама да их брани. У журби из корита напајала ,да би животи текли даље, множећи се. Причала, пуна разумевања и стрпљења.

Од мириса зеленила до студени. Од одсјаја сунца на пробуђеној води до иглицама и снегом покривених биљака.

Зими би река разбијала кристале леда да би свет њеног корита дисао. Чуварка проткана челичном снагом.

Поред Мораве су лета била поезија. Позорница на отвореном! Као печурке обасјане сјајем воде, ницали су сламени шешири и качкети упорних пецароша. Пролазили чамци носећи успорене веслаче. Мирисао је дим роштиља уз гласно дозивање људи и одзвањајући смех. А у летњим вечерима слушала је река изјаве љубави и обећања. Верни пријатељ са кључевима тајни. Тако широка, а закопчана.

У јесен би у смирај причала сама са собом. Толико лепоте је требало поделити макар звездама док трепере.

Пролећем се обнављала. Скидала је река кошуљу да би навукла нову, зеленију.

Морава тече... Тече свима нама. Жива је и моћна. Њен ток као да је у мојим венама. Осете се капи реке као сузе када склизну. Свака кап може испричати причу о путовању од извора до ушћа.

Пробудимо нашу савест! Чувајмо Мораву! Бар мало, да би она нас сачувала у сећањима. Све што заборавимо она памти и носи кроз свој ток. Сачувајмо барем део онога што је она нама одвајкада даривала.

Љубодраг Обрадовић, Треботин

Изводи из необјављеног романа Љубодрага Обрадовића „ТРЕБОТИН“

НЕМИР – 5.

Маринко Савић, сељак, онај прави, неповерљив, у себе затворен, али паметан, проницљив, с напредним идејама у пољопривреди, лукав у политици, пркосан, тврдоглав и експлозиван по природи, побегао је из школе, од другова. Стоји у сенци старог багрема и гледа негде у даљину, некуд иза брда у правцу далеког града. Месец дошао на врх димњака Капићијске школе, па се греје на диму и као да је шпијун гледа унутра, у учионицу. Гледа у масу полупијаних бораца, збијену око пећи и флаше. “Земља ће страдати” помисли месец и пође даље, да не гледа сивило пањева људских душа. Облаци остадоше да у мраку миле и краду звезде из очију оних будних, који немају друга посла, па зуре у космос и траже нешто, што су одавно изгубили. Траже храброст, наду, неко решење, шта ли? Космос је заиста велико пространство, бескрајно, а ипак, као да је без ичега, празно. Решење је на земљи, у људима. Маринко се зноји да га пронађе. Зноји се, али решења нема, па нема. Већ пијан од свежине ваздуха, ухвати себе у бекству. Он, скривен у шуми покрај села, глада: другови гину. “Нисам кукавица, али лепо је живети”! Варнице севнуше кроз димњак, ка звезди што се отргла из канџи облака. Он пође унутра, у учионицу, да открави лед са душе, крај пећи, која тако фино греје и улива у тела здравље и крепи вољу за животом. А здравље је снага и спасење. Здравље јача логику и ослобађа мозак од лажних нада. На прагу, још једном заста, окрену се, погледа град у мраку. Осети Мораву у даљини, осети ту узбуркану траку изломљене светлости у сантама леда, а онда полако, да стара шарка не шкрипне, отвори стара чамова врата и пође низ ходник да пронађе неки скривени, а најлепши кутак да утопли самоћу. Све је некако напето, нешто виси у ваздуху. Нико не спава. “Зашто град не светли?” помисли. “Бомбардовања се сигурно боје. Где су се сакрили грађани? Нико не спава, нико не сања, сви нешто чекају. Кога? Немце! Шта би друго? Да, баш Немце! А кога чекамо ми, војска? Ми смрт зовемо, смрт чекамо”. Не може да спава, устаде из ћошка ходника и уђе у задимљену и жагором испуњену, а топлу просторију, учионицу Гагловске школе. Седе у скамију и опусти се да саслуша расправу Ранка, Боре и осталих бораца.

” ‘Де је оружје’?

” ‘Оћу пушку ил кући”!

“Полако људи, стиће ће оружје! Далеко су Немци.”

“Врага далеко, не лажи Ранко”.

“Ма не. људи, не лажем. Дођи ће пушке. Бранићемо земљу! Иначе све ово нема никаквог смисла!”

“Бранићемо! Бранити па шта? А да ли ћемо је одбранити”?

Пећ стара, већ усијана и црвена као лица пијаних људи око ње, отпушта топлоту и светлост. Искре пламена скачу, беже од центра ужареног пакла за дрво које цврчи мокро,

осуђено на ломачу. Искре гоне дим попушених цигарета завијаног просечана и стварају филм од чудних сенки на изгребаном зиду учионице. Маринко, свестан галаме, на свој начин пријатне, умирујуће, одлучи да се умеша, иако му то није причињавало неко велико задовољство.

"Бранићемо земљу, зар не другови?" Глас му изломи дим, онако снажан, а несигуран, подрхтавајући. "И одбранити!"

"Хоћемо!" "Хоћемо!""Хоћемо!" Одјекну просторијом.

"Морамо другови! Бранимо децу, нашу децу и њихово детињство! Бранимо будућност за наше синове и ћерке, за нас и за унуке!"

"Тако је!" "Право каже" "А где су пушке?"

"Добро људи, доћи ће! Ја вам обећавам."
Каже Маринко, а и сам у то не верује.

"Како, доћи ће? Ко ће нам их дати? Југославија је трула крпа, спремна да да се поцепа по шавовима и прими Немце да је крпе."

Ранко, наслоњен на сопствене руке, одговара, лаже и себе и њих, глас му се губи у мноштву других, никако да исплива на површину и уверљиво слаже. Не верује ни сам у оно шта прича, зна да му и они не верују, па ипак прича, виче, мучи своја плућа димом, само да олакша сан, за себе и за њих, "борце", пијане од наде и ракије. "Није све готово! Ко каже да је Југославија трула крпа, готова да се исцепа?"

"Ја кажем!"

"Знаш да можеш у затвор због овога?"

"У који затвор? Ха, ха, ха! Ко ће ме ухапсити?"

"Ја, само да хоћу!" Севну и уплаши мишеве на тавану, пуцањ Ранковог беса. Варница се одвоји од пећи и пролете кроз дим да осветли револвер у капетановој руци. Гомила занеме, дим се умири.

Ранко врати револвер натраг у футролу и рече тихо, а ипак да га сви чују, разговетно. "Напунио си гаће? А? Тако ти и треба, кад ћеш са мном да се играш!" Опет жагор упали дим и отера га у ћошкове плућа, здравље да напада… Маринко изађе из учионице и привучен самоћом коју пружа, уђе у капетанову собу, да ако може, одлети из буке, далеко на планету тишине и мира. Седе на столицу. Глава му притисла сто и мисли, мисли, мисли… Сан му однесе страхове и донесе сунчане пејзаже села, његове радости и постави их сто, на дохват руке. И поче да се врти филм…
***

СЕЋАЊА – 6.

Јутро! Сунце тек изашло из зеленила давно олисталог дрвећа на Јастребцу. Пролеће је, мај месец. Славуји се вратили, па се радују сваком, старом, познатом грму. Земља влажна од пре неки дан палих киша, па облаци паре, полако ношени једва приметним поветарцем, лете небу, да сазидају велике облаке и врате се на земљу преточени у пљусак. Њиве одавно пооране, већ се зелене од пристиглог за копање кукуруза. Велика долина, што се шири неравномерно, с обе стране, после јаких киша надошле Треботинске реке, онако шарена од изукрштаних међа и парцела, таласаста, пошкропљена понеким стаблом, пресијава се на сунцу. Час поглед упије ливада, час њива пшенице, онда млад, свеж, кукуруз, па јабучњак и опет поново трава, пшеница, кукуруз, стабла јабука, најлепши ћилим са свим бојама , тако вешто изаткан. Долина расте, равна, расте на све стране, све до првих кућа на брежуљку и ту стане, укроћена! Брежуљак исечен путићима, украшен

кућама, весео, свестан победе, гледа доле, реку и ћилим и уздише, желећи да он заблиста онако сјајан. Утеши се кад виде људе који весело, пробуђени петловима, хитају у колонама у долину на рад, да би се увече опет вратили брежуљку, у своје домове. И ево првих радника, носе мотике, нове, подигнуте високо изнад глава, сунцу да их угреје и окали миловањем својих зрака. Њиве их дочекују радосне, меке, податне, жељне њиховог пријатељства, гладне њиховог рада. Рад почне, земља запева, жито брже нарасте и сви су весели. Највише газде, најмање надничари! Маринко, један од надничара, радио је цео дан на туђем имању, заједно са власником. Сунце на средини своје дневне путање, стало да гледа живот испод себе и точи топлоту у голо тело. Газда потражио хлад, а Маринко копа! Тужан је као и подуспарени кукуруз, али кад се мора, мора се. Ручак није добио. За вечеру, само чорба од брашна, без масноће. Једе само хлеб. Газда, пакосно, а грабежљиво промрмља:

"Слабо си копао данас, имаћеш само пола наднице!"

Маринко испусти хлеб из руке и скочи бесан:

"Зар само 2 килограма брашна, а копао сам од 6 до 8" изусти, а гром његових песница муњевито се сручи на газду. Освести га сплачином за свој ручак.
"А сад, дај оно пиле из форуне и дај 50 килограма брашна. Одавно ти мени закидаш. Ако некоме писнеш, заклаћу те ко врапца. Је си ли разумео?"

Тако је Маринко наплатио свој труд, песницама! Живот тече даље, као река. за неког оаза среће, за другог пустиња беде.

Прошла је скоро цела година од тог мајског дана, прошла је полако у срећи, јер био је мир. Живео је са децом, обрађивао оно мало земље што је имао и увече се одмарао.Свако вече, било да је долазио из њиве уморан, или с неког дружења код пријатеља, чекао га је топли дом, син ћерка, мајка и жена. Вечерао би увек скромну вечеру и срећан што живи одлазио на починак. Тамо му је Ана испијала крв, точила у жиле узвишену срећу и чинила све да се опусти, да заборави напоран рад, свакодневне бриге и што пре одлети у царство снова…

Јесен је донела богати род. То раздобље од октобра 1940. до краја фебруара 1941. године донело му је најлепше дане у животу. А све што је лепо, дуго не траје, слутио је и прибојавао се последица. Зима се необично продужила и већ по томе је закључио да је дошло вече његовог лешкарења и уживања, да је дан већ прошао, да долази мрак.

***

Следи… **ОСТАТИ ЖИВ – 7.**

ХУМОР И САТИРА

СА ОНЕ СТРАНЕ ЖИВОТА - Драгиша Павловић Расински

РАЗМИШЉАЊЕ

Да л' да пишем мемоаре,
или тај труд да уштедим
па у цркву неку одем
и тамо се исповедим.

ПСАЛМ

Оче наш,
Иже јеси,
што све ово
нас да деси?

ГОЈАЗНОСТ

Управно нам
тело
сувише
дебело,

ПОРУКА

у Скупштину због дневница сврати
и да кворум тамо не омане,
онда, драги, код мене пожури,
да мењамо секси амандмане.

ПАРЛОГ

Оратора
и тушта и тама,
а земља нам
оста неорана.

IN MEMORIAM

Од Вардара
па до Триглава,
била нам је
Југа килава.

Епитаф незнаном народном посланику

Драги бирачу!
Ако си у пролазу,
ово ти је прилика
да упознаш животну стазу
једног народног посланика.

Да ли ме је овде сместила
група анђела, једногласно,
или је тако судбина удесила,
није ми уопште јасно.
Попуњавао сам кворуме разне
целог живота свог, можда ме
из истог разлога овде сместио Бог.
Мени је то било сумњиво,
али се нисам жалио.
А чудно је, толико мртвих у земљи,
само сам му још ја фалио.

У овим одајама подземним
бићу дуго времена, јер је посланицима
народним, од Свевишњег привилегија дата,
да овде бораве неограничени број мандата.

Да бих постао посланик,
користио сам познати трик:
народу сам причао бајке
и сервирао чаробне тезе,
у стилу: Шором шајке, а Дунавом чезе".
А народ ко народ, зна се,
он је попут пластичне масе,
ил' у нађвама тесто хлебно,
гњечиш га и месиш како ти је потребно.

Додуше, нисам ја до успеха тог
дошао у једном налету,
већ тек из покушаја петог,
кад сам променио странку пету.

Ех, била су то срећна времена,
кад нам је била висока цена,
кад си од једног прелета
могао да купиш три кабриолета,
а не као сада,
кад је стабилна влада,
а и скупштинска већина ту је,
па нико ову робу не купује.

АФОРИЗМИ

Једино се златна рибица
позлатила ћутањем.

***

Кад год ми кажу да сам на коњу,
увек ме насамаре.

***

Сведок је био пристрасан.
Говорио је само истину.

***

А њему капа доле. И не само капа.

***

Према неким ставовима
треба заузети гардове.

***

Сукоб на демонстрацији:
Ударила јаја на муљкове.

***

Новине су све скупље,
новинари су све јевтинији.

***

Наша Телевизија је као јавна женска.
Узима паре, али не гарантује задовољство.

***

Ту претплата нам је скупа,
али нам је ТВ програм врло јевтин.

***

Обећана брда и долине
су неплодна земља.

***

У сексуалној сам кризи.
Некада сам војевао на Девичанским
острвима, а сад дремам на Бабином куку.

Подсећање на једну промоцију – Љубодраг Обрадовић: „ГЛУВО ДОБА - Драгиша Павловић Расински“

У препуној Белој сали КЦК, у оквиру циклуса представљања значајних имена ЗЛАТНЕ КАЦИГЕ, 07.12.2012. године, одржано је ВЕЧЕ ХУМОРА И САТИРЕ - РЕТРОСПЕКТИВА ХУМОРИСТИЧНО-САТИРИЧНОГ ОПУСА Драгише Павловића Расинског са представљањем његове најновије књиге *ГЛУВО ДОБА* (чији је издавач Културни центар Крушевац). Ово вече за незаборав, (које је у потпуности снимила и регионална телевизија РТК и поклониће ће га својим гледаоцима као новогодишњи поклон) које је својим хумором одушевљавало публику сат и 15 минута (нико није побегао) било је у знаку броја 3. Наиме:

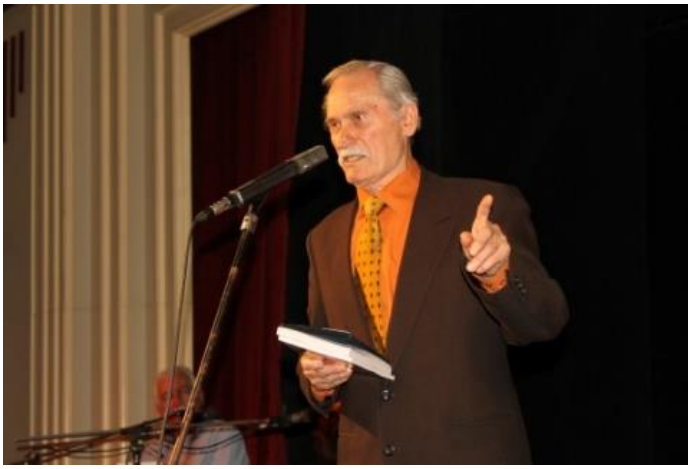
- за главним столом (уобичајеном на свим промоцијама) је седела тројка - Карло Минић-рецензент књиге, Драгиша Павловић Расински -аутор и Лидија Ужаревић-водитељ,
- певала су *Три Моравца* - Драгиша Ђурђевић (жртвовао наступ у *Шљивику* РТС-а), Милан Ђурђевић и Живојин Михајловић Киста,
- из Коњуха су пристигли - Драган Ракић Сингер и две млекарице Вера Поповић и Марија Рајковић,

- у скечу *Инспектор* су глумела 3 глумца -професионалци Бојан Вељовић и Никола Пантовић и аматер (глумео професионално) Момчило Радосављевић,
- стихове из књиге *ГЛУВО ДОБА* су казивали (или певали, свако на свој начин) - Милија Вуковић-глумац, Никола Стојановић-песник и Бранко Ћировић Ћиро-песник и гуслар,
- у техници за реализацију програма су радили - Бранко Симић, Братислав Пршић и Веркан Гвозденовић,
- а да све успе бринули су - Дејан Радојевић-редитељ, Славица Недељковић, а малчице и ја,
- и на крају, (није забележено, али претпостављам) и публика је долазила у тројкама (јер да ствар успе неопходна је конспирација).

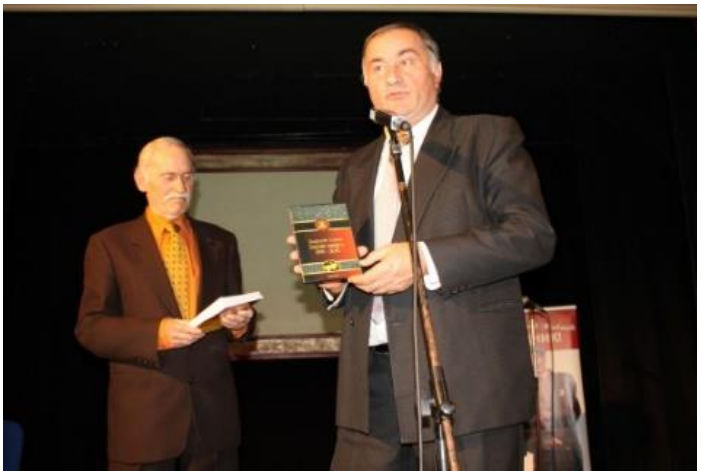

Карло Минић, Лидија Ужаревић, Драгиша Павловић Расински, Драгиша и Милан Ђурђевић

Зато сам на крају програма, да останем у тренду и ја (Љубодраг Обрадовић-главни и одговорни уредник КЦК), као поклон за остварене резултате Драгиши предао **три књиге**, две папирнате и једну дигиталну и то: књигу „РАСИНСКИ ЦВЕТ" - јер су имењаци; књигу „ПРВИ ПУТ" - да се сети како је то лепо; и Монографију „ДВАДЕСЕТ ГОДИНА ЗЛАТНЕ КАЦИГЕ 1993-2012" - јер је Драгиша Павловић Расински аутор који је у области хумора и сатире добио највише награда на „Међународном фестивалу хумора и сатире ЗЛАТНА КАЦИГА". Једна од добијених награда је и награда „Раде Брка" за причу СПАСАВАЊЕ НАШЕГ ДЕДЕ на 19 фестивалу, 2011. године.

Драгиша Павловић Расински

Љубодраг Обрадовић

Дарко Михајловић, Крушевац

АФОРИЗМИ

Када пишем, кажу ми да ,,много галамим"!
*
Живот је за већину као афоризам,
тек што га схвате, он прође.
*
Окренуо сам нови лист у животу.
Претходних година многе сам прочитао.
*
Избрисане најдуже цитирају.
*
,,Смех је заразан." ,,Смејте се, здраво је."
*
Не схватају о чему причају,
то смо сви разумели.
*
Функција каже да зна знање. Не питај га ништа.
*
Толико нас дуго кувају,
да је многима памет испарила.
*
Нема мишљења из нашег угла гледања.
Сатерани смо у ћоше.
*
Имамо ,,Дан менталног здравља",
о како је то лудо!
*
Раде испод жита. Добра им је жетва.
*
Само хвата кривине.
То му је основни правац деловања.
*
Не чудите се што је друмарина скупа.
,,Идемо европским путем".

Где се историја не зна, ту се најлакше враћа у прошлост.
*
Пратимо последњу моду.
Странци нам кроје капу.
*
Имамо богату историју,
али овде све пљачкају.
*
Живот је стао, а пролази.

*
Убијени смо у појам и тако живимо.
*
Лако је покојницима да гласају
кад не живе овде.
*
Хтео је да ,,тера кера".
Спао је на ,,пасји живот".
*
У Србији је промаја посебно опасна.
Дувају овде ветрови и са запада и са истока.
*
Ложе их класичне паливатре,
А они су и без тога усијане главе.
*
Ако и ово ставе под тепих,
то је плафон.
*
Нема ту теорија завере.
Они су практичари.
*
Они што иду шефу уз длаку,
попну се на више функције.
*
Новац само згрћу,
а троше народ.
*
Исправљамо криву Дрину.
Заборавили смо да је ,,На Дрини ћуприја".
*
Свему једном дође крај,
само батина има два краја.
*
Само што је сазрео као писац,
жена га поједе.
*
Шалим се, озбиљно.

САВРЕМЕНА ПОЕЗИЈА

Андреја Ђ. Врањеш, Сремска Митровица

У КОРПИ ПЕСМА

Јутро у Букину, отвори граја,
уши пробуди продоран звук,
Циганин, у таљиге мрлину скупља,
давнином рога, рањави мук.

Месец насукан на рту неба,
зрацима, нежно Сунце откачи,
у корпи песма, комадић хлеба,
гледају бистре дечје очи.

СУПРОТНОСТИ +

Лепота отворених видика,
усправљене траве влати,
када љубав озелени,
кад имати значи дати.

Ко се дрзне у
Божји забран смело,
тада буди туђе снове,
тада гуши пчелињаке,
тада мајку штапом зове.

Зашто болом,
прекинути путе дуге,
вредних мрава,
спектра нема,
не постоји,
да у њему није плава.

СУНЧАНИ САН

Певала са Мирej Матје у Олимпији,
Маријо Касас је возио веспом
улицама чак Равене,
за трен јела пишкоте,
на Менхетну сама,
причала другарицама,
како Гир љуби иза сцене.

Било јој лепо са Стивом,
испод пластичних липа,
возила у брзој вожњи
ферари по друмовима Ајове,
јела с Бочелијем кромпир
у бешамел сосу,
пробуди је Риста каратиста,
на вашар у Руму да је позове.

СТАРО ВИНО

Ако га **будеш** тражити хтела,
нађи ћеш га
у поцепаним судбинама песника,
тихим без звука..

Остала је у новом времену,
од истине далека,
сама, без себе дама,
у буци века.

СЕТА

Кад би знао ко се игра,
играчкама његовим,
испод Зенице неба,
у улици што подсећа на реку,
само што по њој барке не плове,
него разни планови теку.
Рекао би му шапатом тихо,
да играчке чува,
приче су оне тајне,
које се у старости лове,
чувај их за туге нове,
чувај за туђе и своје снове.

Alexandra Luthander, Kvarnhagsgatan – Hässelby

LoveTrain in the Snowland

Till Kim

Som en snabb Bullet Train
passerade tåget
Vid stationen ”Först till kvarn”!
Det gällde NU eller ALDRIG!
Den kvinnliga gladiatorn
Utrustade sig med mod och erfarenhet
Och orädd hoppade hon snabbt på tåget
Med andra gladiatorer
Mot ödet…
Och en ny resa i hennes liv
Började ett nytt kapitel
Med ekonomisk trygghet
Hon vinkade stolt tillbaka till stationen
Som hette ”Ensam och utan hopp”!
Jag, den stolta spårvagnskonduktören
I vagnen har jag sällskap
Och i cyberrymden
Av min själsfrände och min bästa vän
Varje möte är fylld med skratt!
Ocean blåa ögon möter nötter bruna ögon
De fyra årstiderna på Djurgården
Passerar förbi oss
Dag och natt turas om
Och nu är snön här och ett nytt år
Nu har jag öppnat dörren till denna saga

JAG=DEN KVINNLIGA GLADIATORN

Jag har klättrat upp i livet från Svensk Paria till Gladiator!

Ibland får jag vara gäst i det livet som jag vill ha och jag vet att jag förtjänar det

Men det är bara en stund i en drömvärld och då passar jag på att njuta 100%!

Sen återgår jag till mitt påtvingade Gladiator liv och ensamheten.

Voz ljubavi u zemlji snega

Za Kim

Poput brzog voza,
taj voz je projurio pored
stanice pod nazivom „Ko prvi dođe,
taj se usluži”!
Bilo je pitanje: SADA ili NIKADA!
Gladijatorka
se naoružala hrabrošću i iskustvom,
i neustrašivo, brzo uskočila u voz
sa drugim gladijatorima
ka sudbini...
I novo putovanje u njenom životu —
novo poglavlje je počelo,
donoseći finansijsku sigurnost.
Ponosno je mahala stanici
pod nazivom „Usamljena i beznadežna”!
Ja, ponosni kondukter tramvaja —
u vagonu imam društvo,
a i u sajber-prostoru,
uz srodnu dušu i najboljeg prijatelja;
svaki susret je ispunjen smehom!
Oči boje okeana sreću oči boje lešnika.
Četiri godišnja doba na ostrvu Đurgorden
prolaze pored nas;
dani i noći se smenjuju,
a sada je tu sneg, i nova godina.
Sada sam otvorila vrata ove bajke.

JA SAM ŽENA GLADIJATORKA

Popela sam se od švedske izgnanice
do Gladijatorke!

Ponekad budem gost u životu koji želim,
i znam da to zaslužujem.

Ali to je samo trenutak u svetu snova,
zato se potrudim da uživam u njemu 100%!

Onda se vraćam svom prisilnom
gladijatorskom životu i usamljenosti.

Forna Jugoslaviens ”PerElla”

Det var en gång i det vackra Vinterlandet
långt uppe i Norden
där änglar, monster, demoner
lakejer, feer, drakar
djur och människor
levde tillsammans
under samma himmel.

Det var ett sagolikt vackert land
med demokrati, välfärd och yttrandefrihet
gemenskap, glädje
utvecklingsmöjligheter på alla sätt
vetenskap, teknologi, poesi
konst och digitalisering.

Men det fanns också i samhället
segregation, skillnad mellan rika och fattiga
sorg, orättvisor och maktmissbruk!

Det Goda kämpade alltid mot ondskan!
Där det gamla mötte det moderna i
samhället!

Men denna saga handlar om Familjen som
består av mamma, pappa, dotter och son.
Och de bodde i Stok city i Vinterlandet.

Mamma Drottningen Noor
pappa ”Morbror”
Sonen Prinsen
Dottern Prinsessan
Det var en känd serbisk och svensk
författare-och journalist familj!

PerEla (Pepeljuga) bivše Jugoslavije

Nekada davno, u prelepoj Zimskoj zemlji
daleko na severu,
anđeli, čudovišta i demoni,
lakeji, vile i zmajevi, životinje i ljudi
živeli su zajedno pod istim nebom.

Bila je to zemlja bajkovite lepote,
sa demokratijom, blagostanjem i slobodom
govora, zajednicom i radošću,
mogućnostima za rast u svakom pogledu,
naukom, tehnologijom i poezijom,
umetnošću i digitalizacijom.

Ali unutar društva, postojala je i
segregacija, podela između
bogatih i siromašnih,
tuga, nepravda i zloupotreba moći!

Dobrota se uvek borila protiv zla!
Gde se staro susretalo sa modernim u
društvu!

Ali ova bajka je o Porodici –
koju čine mama, tata, ćerka i sin.
I živeli su u Stok Sitiju, u Zimskoj zemlji.

Mama, kraljica Nur
Tata, „stric“
Sin, princ
Ćerka, princeza
Bili su poznata srpsko-švedska porodica
pisaca i novinara!

Snežana Marko Musinov, Beograd

Istina zbori

Čovek se u prah pepela
može pretvoriti,
ali će se, ako je vredeo
za života,
o njemu i tada govoriti.

Istina zbori,
zato oči i uši
spremno
na vreme otvori.

Sa svetom se sporazume
onaj ko saznanja
i misli
u kolu razmišljanja
višeslojno obrne.

Pogrešiti neće
svako uz koga se
zrnce sreće
bar malo okreće.

26.9.2026.

Nesalomivost svetinje

Stradalni manastir Staro Hopovo,
u šumskom okrilju Fruške gore,
čuva svoje vekovne uspomene,
punog sjaja sija,
nedeljom i praznikom čuje se liturgija,
sabira duhovne konce,
umnožava crkvene glase
koji malo versko zdanje krase;
ko ga pohodi – ne pokaja se.

U crkveno ruho, u eparhiji Sremskoj,
manastir se dostojanstveno obuk'o,
spomenik kulture, duhovna baština,
iznova dočekuje svitanja
zaokružujući pravoslavna pitanja.
Žar njegove životne grane
neka zbog vernika i poklonika ne stane,
u pohode neka mu dođu
i oni koji iz radoznalosti tuda prođu.

СИТНО ОДБРОЈАВАЊЕ

Кад се Нова година примиче
свако би да о бољем и лепшем кличе,
да усмери све своје жеље на весеље
за радост надохват руке, а не муке,
за здравље у првом плану,
да не сече пријатељству грану,
да се остваре снови (и стари и нови)
јер лошег је преко главе,
време је за доба без расправе,
нека Сунце растера облаке
да осетимо редом, на боље, помаке,
да се здравица надалеко чује
којом се почетна срећа
првог јутра 2024. кује.

© Снежана Марко Мусинов
23.12.2023.

Јован Цветковић, Краљево

СРБСКО КОЛО

Србско коло на сред света
спирално се кружно врти,
небо погађа у центар,
анђеле буквицом крсти.

Србско коло у сред света
олују страшну намеће,
к`о ураган који гута
империјама знамење!

То је игра свемирова,
игра како сунце дише;
једна лево, два у десно

котрља се закон силе.
Србско коло непресушно,
дивно, вечно, светлодушно!

СРБИ

Срби, срдни Срби
на лаж и на злоће,
против њих су први
уз "Помози Боже!"

Срби, мртви Срби
пали за слободе,
око њих се врти
цео свет што воде.

Срби, крвни Срби,
небеске природе
у њима све врви,

њима се све може.
Срби, дрски Срби,
чврсти, кршни, тврди!

СРЖ

Срж, светлост, слово.
Ум, земља, ватра.
Шта је то ново
унутар мрака?

Устаје човек,
враћа се у сан.
Божији проблем
нама не познат.

Смрт је у смрти,
живот у животу,
спирала врти

знање или боју.
Луч, магма и клуч.
Стуб, глава и кум!

СУНЦЕ ЈЕ У СЛОВИМА

Пре него што сване зора
најцрњи јесте мрачак,
светло се наслућује
песничким стихом зрака.

Сунце је у словима
то народна је тајна,
безкормилна пловидба
стиже до самог краја.

Час се страшно убрза,
узнемирена раја
одабира доброту

јер је Божја и трајна.
Небо се отворило
са анђелима раја!

ТЕЛЕВИЗОР

Телевизор на сред њиве
шушти без обе антене,
пушта само слике сиве
плаши корен шаргарепе!

Навуко је облак, Боже!
Отерао свеже сунце.
Скичаће већ ко зна докле,
прође коза да га шутне!

Бе! Бе! И ето га канал,
дође слика, чиста, јасна.
Долете са њим и сврака

Ради те-ве, нема кабал.
Дође ноћ уместо дана,
нигде срама, то је фарма!

Вера Миливојевић, Уб

Див са КиМ

Милан Косовче
решио да гине,
ал се Шитарима
покорио није!
Под претњама
шиптарски снајпера
доби списак
шта не сме да пева!

Милан Косовче,
да л то претече,
кад на бину
пред Србе изађе?!
На њем беше
српска ношња народна,
и заори се српска песма
косовско – метохијска!

Милан Косовче
пева песме предачке,
на Небески Завет
сећа потомке!
У Призрену,
граду царскоме,
још чува своје
српске корене!

Прва линија

Они су своје животе
Господу предали,
зато су на Светоме
Косову српском,
под окупацијом
натовско шиптарском,
на Првој линији
јунаци постојани...
жицом опасани,
на „прсте" избројани,
Косовски Митровчани..
.с обе стране Моста,
где рекоше – доста,
и; ово је Србија,
Отаџбина нам једина,
а то се не мења,
док је главе на раменима...
џаба су привођења,
малтретирања и пребијања,
џаба рушења српских домова,
и под ведро небо избацивања,
нема зазора, ни од снајпера,
кад се Богу преда...
и нико више не мора
ни да нас погледа,
ако га није срамота,
и ако мисли да му
није никаква грехота...
сви смо млади, и сви стари,
што велики, што мали,
под Господњи барјак стали,
и свог се крста наносали,
али нисмо посустали...
нисмо, а ни нећемо,
све док се Небу крећемо,
и биће то још задуго,
тако нам Господ помог'о...
сад речи ове Заветне
делима својим сведоче,
опет ће Шиптари да клече
ал више им се праштат не може,
да изнова исто не понове,
не отимају и не присвоје
што Светиња Србинова је!

Ivan Pozzoni, Monza, Italia

EPILOGO

Nei miei occhi rovinati dalle cicatrici
vedi rabbia, rifiuti tossici urbani, bicchieri di cicuta,
ricci di mare
con aculei intinti nell'alkermes,
stress, cuba libre diluiti nell'acido acetilsalicilico,
un contratto, molto vantaggioso,
da responsabile sottopagato.

Nei miei occhi rovinati dalle cicatrici
Vedi brindisi sobri
a sconfitte ricorrenti, scottanti
kebab in città francesi di confine,
notorietà immortale su riviste cieche,
desideri frustrati d'adolescenti crudeli,
canzoni d'amore e d'anarchia
(quasi sempre nella vita, d'anarchia),
anime diverse ciclotimicamente
in divorzio, o in chiaroscuro.

Nei miei occhi rovinati dalle cicatrici
Vedi sbarre, catene di cessi sudici,
assalti di rinoceronti albini
contro headhunters ubriachi
di cocaina o di bellezza,
cieli lebbrosi dell'hinterland milanese,
Bestemmie di magazzinieri delusi
dalla vita e dalla logistica distributiva,
sentimenti da harem, vodka e cozze marinate.

Ma, nei miei occhi rovinati dalla cicatrici
trova sangue chi muore,
trova lacrime, chi piange,
trova vino, chi ha sete,
trova amore, chi non fugge.
Arrivederci.

EPILOG

U mojim očima oštećenim ožiljcima
vidite bijes, urbani otrovni otpad,
čaše kukute, morske ježeve
sa perima umočenim u alkermes,
stres, cuba libres razrijeđen
u acetilsalicilnoj kiselini,
ugovor, veoma unosan,
kao nedovoljno plaćen menadžer.

U mojim očima sa ožiljcima
vidi trezvene zdravice
na ponavljajuće, goruće poraze
ćevapi u francuskim pograničnim gradovima,
besmrtna ozloglašenost u slepim časopisima,
frustrirane želje okrutnih adolescenata pesme o
ljubavi i anarhiji
(skoro uvijek u životu, anarhije),
različite duše ciklotimski
u razvodu, ili svetlo-tamno.
U mojim očima oštećenim ožiljcima
vidim rešetke, lance prljavih toaleta,
napadi albino nosoroga
protiv lovaca na glave pijane kokainom
ili ljepotom, gubavo nebo milanskog zaleđa,
blasfemije razočaranih skladištara
životnom i distributivnom logistikom,
harem osjećaji, votka i marinirane dagnje.

Ali, u mojim očima sa ožiljcima
nađe krv, onaj ko umre
nađe suze ko plače,
nađе vino ko je žedan,
nalazi ljubav, ko ne beži.

Doviđenja

Далибор Шкорић, Београд

МЕЂУТИМ

Један Американац је рекао
да је једина реалност
у овом животу бол.

Није то његово,
било би превише,
него је негде чуо,
од старих Грка,
или старих Немаца,
оних са високим крагнама и
зулуфима.
Кад сам га питао зашто, каже:
„Try to argue it away. Good luck.”
И смеје се,
будала.

Међутим,
то испада да је тачно,
јер ако и променим став,
ослободивши се културних
конструката
и уложим сав свој напор
да укажем
на илузорност доживљаја
и релативност те идеје,
као и сваке друге,
бол зуба неће престати.

Међутим,
једном ће ипак престати,
на овај или онај начин,
сам или уз интервенцију споља,
а на статус једине стварности
не може да претендује
оно што зависи од било чега,
а нарочито од времена.

Такође,
ако будем пун позитивне енергије
и изаберем други угао гледања,
призвавши у помоћ све Старе Грке
и Немце с крагнама и зулуфима
и додам Конфучија приде
и ако ми они кажу
сваки своју најдубљу мудрост,
ти због тога нећеш васкрснути
и вратити се.

То је тачно,
апсолутно
и дефинитивно.

Рекао сам:
„апсолутно и дефинитивно“.
А рекао сам и:
„због тога“.

Међутим…

Miladin Radosvljević, USD

SRPSKOGORSKI VIJENAC

Strani putnik na moru
Razapo belo jedro
Ugledo u daljini brdo crno
I nazvao ga Monte Negro

Nije znao da je brdo gora
Nije znao koji narod gorom hoda
Pesnik je onda ispleo vence na gori
Da kaže da je brdo gora

Venac koji se vidi sa svih mora
Kaz'o je da je brdo gora
Kaz'o je da Srpski narod gorom hoda
Ispod nebeskog svoda

PESMA BEZ GRANICNA

Napisaću pesmu
Na belom listicu
Pozajmicu Ćirilicu
Iz Lipnice sela
Kosa tanka
Uspravna debela

Produvaće vetrić
Od Jelićkog vrela
Odleteće pesma
Na blagom vetriću
Pročitaće pesmu
Srbadija cela

RADOST MOJA NEK SE ČUJE

Kad se javi rujna zora
Beli danak doći mora
Zato volim rujnu zoru
Zato bdijem na prozoru
Raduje me zora znana
Raduje me radi dana

Pozvao sam prijatelja
Pokraj mene evo tu je
U pevanju obdaren je
Radost moja nek se čuje
Svet ce čuti pevca Miku
Kad zapeva kukuriku

PREKO SVOG SVETA

Leteo je, leteo leptirić beli
Od cveta do cveta
I uzleteo je s najvišeg cveta
Do vrha sveta
Kad se našao gore na vrhu sveta
Nestalo je lepote leta
Živeo je tako dugo u svom jadu
Na kraju vratio se dole na livadu
I sleteo na belu radu

Uzviknuo je u radosti narod celi
Vratio nam se nas leptirić beli
Nastala je radost prava
Zatalasala se zelena trava
Rascvetala se bela rada
Rascvetala se cela livada
Leteo je, leteo leptirić beli
Od cveta do cveta
Preko svog sveta

Златица Аранђеловић – Параћин

ОЈ, МОРАВО

Oj Moravo, tiho teci,
Nosi pesmu kroz ravnice,
Nek me tvoje vode vrate
Tamo gde mi srce kliče.
Svaka staza moj korak poznaje,
Svaka brazda moje snove čuva...

Oj Moravo, majko moja
U tvom šumu duša spava.
Kad te zovnem, ti me čuješ
Pomoravlje, ljubav prava.

Sve me tebi, kraju, opet zove,
Tvoje ime vetar tiho šapuće.
Ako jednom putevi me slome,
Neka znaju i daljine plave,
Gde god bila, ja pripadam domu,
I obali kraj tihe Morave.

OPIJENA VINOM

Ako ti noćas budeš moje vino
i ja te pijem tako žedno,
ispijam slatke kapi a telo drhti
i teško da će ostati čedno.

Jer, vino ima čarobnu moć
ono ume mozgom da vlada,
pa ja ne mislim što je noć
i prepustim se strasno sada.

Nemam čime da mislim ,mozak opijen
vino u venama vri
a želja neizdržljiva ,jaka
i ko će misliti o posledicama sada.

Ispijam vino a vino pije mene,
tuga je velika što je daleko,
dok želja snažna odlazi njemu,
jaka poput vina koje mi teče po venama
u ovome trenu.

Ненад Карић, Лазаревац

На огњишту Светог Саве

Срце моје се весели,
мајке драге се ужели.
А волим је, мени мило,
прадеда се ту родио.

Одраст'о сам, рођен брале;
На огњишту Светог Саве!
Где сам рођен, ту умрећу;
Одрећи се себе нећу!

Куд год одем, кући журим,
једва чекам кад ћу стићи.
Да ја клекнем и пољубим,
моју земљу на граници.

Одраст'о сам, рођен брале;
На огњишту Светог Саве!
Где сам рођен, ту умрећу;
Одрећи се себе нећу!

Матера наша

Бауља дете, падне, па устане,
Подиже рука матере блажене,
Коса, танка, усправна дебела,
Науке, без мука нема.

Са земље се у висине дигне,
На искона тремељ стигне,
Слово по слово детенце сриче,
Чувар то рађа се традиције.

Протутњи време, малац порасте,
У коло се хвата, чува то наше;
Не да ћирилицу! Не да, да га стрељаш!
Од туђина брани се матера.

Чуваркућо! Мајко! Мезимице!
Бедема куло и испоснице!
С колена, здушно на колена,
Преносе слова се вољена.

Келије манастирске скривене,
Таје Милосављево јеванђеље,
Васкрсава, наново рађа,
Ћирилица, матера наша.

ЦВРКУТИ ЧУЛА

Шта чекаш безбели, чувару тајни?
Немој да ми касниш!
Без одликовања јунаку незнани,

Могао би брже да свратиш.
Птице селице и луталице,
Планове повратка кују,
Малена бића, у парку пудлице,
Жељно те очекују.

Где си сакрио онога жутог!?
Што осмех топли навуче,
Да зраком са дана, обрише сутон,
Омраза, од једа да пукне!

Знам неваљалца у хладу пландује,
Скрио се од досадне кише,
Да ми бар децу обрадујеш,
Устај ленштино! Диж' се!

Цвркути чула! Свукуда узбуна!
На земљи права пометња.
Љубав се води иза жбуна,
Ево нам дивнога лета!

Кофице, песак, блаженство мора,
Ужитак чаробне моћи,
Крема за сунчање противу бора,
Сан снова и летње ноћи.

То чедно лето, дивни враголан,
Бесмртник одозго жежи,
За сунце везан најбољи голман,
Не може, а да не победи!

Саво Ц. Божић Ружин, Београд

СВЕЋА ПРОТИВ ТАМЕ

Посвећено успомени на Ведрану
- жену која није умела да ћути пред неправдом,
ни онда када је истина била болна и опасна.

Отишла је Ведрана, жена оштрога пера,
пред истином није умела главу да сагне;
ни пред моћником, ни пред страхом свога времена -
говорила је право, па нека и заболи, нека ране.

Била је умна, а ум јој није служио за ћутање,
већ да раздвоји човека од његовога лицемерја;
знала је да препозна и зло обучено у свечаност,
и није му праштала ни када би стајало пред њом најближе.

А сада лежи тишина тамо где је некад била реч,
и свеће трепере као последње звезде над њеним путем;
болест јој је узела тело, али није победила дух -
јер оно што је написала остаје да сведочи за њу.

Отишла је у време које све мање трпи праве људе,
у доба када се истина продаје за шаку удобности;
а она је остала усправна, до последњег даха,
као свећа која гори и онда када јој понестане снаге.

Зато јој данас не доносимо празне речи утехе,
већ сузе, цвеће и тишину достојну њеног имена;
јер не умиру они који су умели да кажу истину -
они остају да живе тамо где је савест још увек жива.

Спавај, Ведрана, под небом без граница и зидова,
нека те тамо више ништа не боли и не плаши;
ми који остајемо носићемо твоју реч кроз ово опасно време -
а над твојим гробом нека горе свеће док нам сузе лице квасе.

Август 2026. године

СВЕТ КОЈИ СЕ СВЕ ВИШЕ ГУБИ

Све мање људи једни друге знају,
милиони лица и не виде свога брата,
у својим световима болно нестају,
а човек човеку не отвара врата.

На трпези речи, а у срцу ћутање,
осмеси привидни не греју лице,
људскост очекује ново свитање,
коначно да запева попут птице.

Некад су врата отварана слатко,
и сваки гост је у кућу донисио радост,
са домаћином делио добро свако
и од среће сијао као у песми бодра
младост.

Човек се није богатством мерио,
већ тиме колико срцем доброте даје,
нит се с материјалним много верио,
ал' пуног срца желео да дуже траје.

Данас ко никад човек се истине плаши,
јер истина тешку ремети тишину,
и у свему суштину живота маши,
и сам себи амбиса отвара дубину.

Уместо да срцâ људи златнике броје,
уместо жуђеног пољупца поруке стижу,
пред очима отуђења нам се роје,
а међ људима зидови се дижу.

Ипак, негде још испод овог камена
идеја о сањаној срећи није у криву,
још увек нада није изгубљена
јер човек зна са срећу и љубав живу.

Једном кад прођу времена дани,
и кад останемо без свега што се стиче,
остаће погледи ведрине надалеко знани -
они што на људску прохујалу срећу личе.

Четвртак, 17. мај 2018.

ЖЕНА ШТО ЈЕ ДОШЛА ИЗ СНА

Кроз тиху ноћ засја ми лице,
као да месец сиђе са неба,
а испред мене - беле трепавице,
и поглед што ми срце огреја.

На стази пустој застаде крај мене,
без и једне речи, а све ми рече,
у њеном погледу моје успомене,
као да их чува неко тајновито вече.

Питах се: „Вило, или си жена,
ил' си ми дошла из некога сна?“
Она се насмеја, чаробна, снена,
и оно што беше сан - постаде јава.

Стојала је тако, сва бела и сјајна,
а ноћ је ћутала, дубока и нема,
била је лепа, чаробна, бајна,
као да за њу граница нема.

Кад зора свану, нестаде тихо,
ал' њен ми поглед у души оста;
не знам да л' сањах, ил' беше заиста -
ал' срце ми каже: била је стварна.

Среда, 29. август 2018.

Првослав Пендић, Крушевац

ПОСЛЕДЊЕ ВОЗОВЕ ЧЕКАМ

СВИ МОЈИ ВОЗОВИ СУ ПРОШЛИ.
САД ЋУТИМ И ПИШЕМ ПЕСМУ,
ДА УСНУЛЕ ДАМАРЕ
ПЕСМОМ ПРОБУДИМ.

ПОНЕКАД СЕ САМО
ТВОЈА ПЕСМА ЧУЈЕ
ШТО У СРЦЕ ЗАДРЕ,
А ЈА ТОПИМ УСНЕ
КОЈЕ ЈЕ ГОВОРЕ.

НОСИМ ТАЈ СЛАДАК БОЛ
ШТО СЕ У ПАТЊУ ПРЕТВАРА.
ПИШЕМ ДА ЧЕЖЊУ ОБУЗДАМ
И БОЛ УБЛАЖИМ.

КАД НЕСТАНЕ БОЛ
НЕГДЕ ИЗ ТИШИНЕ
ТВОЈЕ ПЕСМЕ ЧУЈЕМ,
ШТО СЛАТКОЋОМ МОЋНОМ
МУШКЕ ПОБУДЕ МАМЕ.

НИШТА МЕ НЕ БОЛИ
СЕМ РАЊЕНЕ ДУШЕ.

ДОК НА ПУСТОМ ПЕРОНУ ЧЕКАМ
ПОСЛЕДЊЕ ВОЗОВЕ,
КРАДЕМ ТИ СТИХОВЕ
ДА ЊИМА МЕЛЕМИМ ДУШУ РАЊЕНУ !

"СВЕ ЈЕ ЈАСНО"
ЗНАМ ДА ЋЕМО СЕ
САМО ПЕСМАМА ВОЛЕТИ !?

ЛОКНЕ

ТЕБИ ПЕВАМ
"ДИВЉА" ЖЕНО,
УТКАНЕ ДИВЉИНЕ
ВИСОКИХ ПЛАНИНА,
НЕМИРНОМ ВОДОМ
КОЈУ ПЕНА СКРИВА.

РАСПРШИ БЛИСТАВУ ПЕНУ,
НАД ВОДОМ СЕ НАГНИ,
ТОМ ЛЕПОМ ЛИЦУ
ИСПУНИ ЖЕЉУ.

СИЂИ СА ПЛАНИНЕ ПА
БЕДРИМА СВОЈИМ
ЗАТАЛАСАЈ ДОЛИНЕ.
НЕК ТЕ ТАЛАС ПОНЕСЕ
НА ТРЕНУТАК САМО.

ОСТАВИ ДИВЉИНЕ,
ДАЈ СЕ ПЛОДОВИМА СЛАТКИМ.
ОСЕТИ УКУС ЖЕЉЕ И СТРАСНЕ ЧЕЖЊЕ,
ПОДАРИ СВОЈЕ ОБЛИНЕ
КАД ВЕЋ ШАЉЕШ ПОГЛЕДЕ НЕЖНЕ.

ЛОКНЕ НЕК СЕ МРСЕ
НЕК' НОЋИ БУДУ СТРАСНЕ
НОЋИ ТОПЛЕ, А СНЕЖНЕ
НЕДАЈ ДА ЗАКАСНЕ.

ИСКРЕНЕ ЖЕЉЕ
ПРИМИ НА СКУТЕ.
ШТА ЋЕ ТИ ЛОКНЕ
АКО НИСУ НА ЈАСТУКУ РАСУТЕ?

Јелена Костић, Крушевац

ЛЕПА

Не треба мени шминка,
мени је коса од увојака
златних,
прошарана седом -
да сећам се свега.

Не треба мени шминка,
моје је лице сјајно
од суза, од нада...
а боре око очију -
само су смејалице сада.

Не треба мени све то,
ја сам одвећ лепа,
усана попут нара,
даха слатког нектара...

По кожи ми, попут свиле,
само загрљаји стоје.
Моје облине
што заносе са свих страна -
некада поље мана,
сад прелив су љубави моје.

И све те борбе, губици,
смрти и поновна рађања
постали су део
самоугађања,
до мира, до потпуне
слободе.

Нека се волим,
нек' себи не могу да
одолим,
све што јесам
једино са собом делим.

Једном,
можда чак у животу овом,
један ће доћи 'амо,
да љуби,
да воли,
да чува...
Један само.

ИСТИНА О СЕБИ

Реци ми, човече,
истину о себи.

Шта стварно желиш,
о чему то сањаш,
шта те живим чини?

Казуј и ону што мучи,
на души ти чучи,
о себи ти збори...
тихо говори,
али ти је чујеш.

Само је једна,
једина, права.
Она о теби,
теби који Јеси.

Не онај који други
очекују да будеш,
не ни онај који јутром
несретан се буди,
обуче одело - да споља
сија,
да засени сенку
маском сакривену.

Јер истина увек - ту је.

Тугом те подсети,
бригом за све око себе,
надом у неко боље сутра,
жељом за срећнија јутра...

Иако сваког дана
кукавно јој окренеш главу:
„Нека, нек' сачека још
мало...
ма, није ми толико стало!"

Стиснеш зубе
док могу да гризу,
усне у немост -
још само бар данас...
И докле тако?

Срећа, слобода,
на корак,
на дохват руке да је -
и тад би заћутао мучки?

Хеј ти,
божанско биће.

Некада све треба да се
сруши,
и направи руине у души...
а ти -
надом посади цвеће
да никне
кроз те пукотине твоје.

Покриј их телом
од борбе уморног,
исплачи се,
сузама све под собом залиј,
посматрај и мируј -
док снага нова дође.

Гледај истини у очи,
и сведочи -
кад нови живот из
рушевина,
у виду цветова наде се
роди.

Не заборави,
Божја милост ниједну душу
на немилост оставила није.

Не мисли да је касно,
још увек жив си.

Направи корак,
веруј... па поново узлети.
Истину своју
вредно је живети.

Славиша Павловић, Секурич

Мајка

Руке су њене књига од старина,
у свакој бори пише једна истина.
Она је тишина што кућу нам краси,
она је ватра што се не гаси.
У рану зору прва се буди,
својом смиреношћу свима нам суди.
И кад је боли, она се смеши,
да сваку рану топлином утеши.
Она је извор што непресушно тече,
звезда што сија у најдуже вече.
Нема те речи што њу може рећи,
она је путоказ ка миру и срећи

БАКА

СРЕБРНА КОСА И РУКЕ МЕКЕ,
ПРИЧЕ СУ ЊЕНЕ К'О МИРНЕ РЕКЕ.
У СВАКОМ ПОГЛЕДУ ТОПЛИНА ДРЕМА,
БАКЕ МОЈЕ ВИШЕ ПОРЕД МЕНЕ НЕМА.
МИРИС КОЛАЧА И СТАРЕ КУЋЕ,
СЕДЕЛА ЈЕ КРАЈ ПЕЋИ ВРУЋЕ.
СВЕ НАС ЈЕ МУДРО КРОЗ ЖИВОТ ВОДИЛА,
И ДОК СЕ ДАНАС СЕЋАМ ТОГ ЛИКА,
У МЕНИ ЖИВИ ТА СЛИКА.
ХВАЛА ЈОЈ ЗА СВАКУ РЕЧ И ЗА СВЕ,
БАКА ЈЕ ЧУВАР ДУШЕ МОЈЕ.
ИАКО ЈЕ ПРОШЛО ВРЕМЕНА МНОГО,
У СРЦУ СВОМ УВЕК ЧУВАМ ЈЕ.
КО КРОШЊА СТАРА ШТО ХЛАД НАМ ДАЈЕ,
СЕЋАЊЕ НА ЊУ ВЕЧНО ТРАЈЕ.

С. Павловић 🌙✍️

Мирис Багрема

Када у мају багрем замирише,
у срцу ми тугу пише.
Ој, багреме, мило дрво моје,
ти ме сетиш на успомене моје
И прошлих дана које у срцу носим,
ко рана што пече, а ја се поносим.
Сећаш ли се оних дана кад сам млађан био,
кад сам под твојом крошњом снове снио
Када сам срећан био, драге више нема,
остала је само сена, моја успомена.
Мој багреме бели, што уз плот још стојиш,
к'о да и ти са мном тужне дане бројиш.
Пусти своје гроздове нека земљом падну,
да ублаже моју ову душу јадну
Јер док мирис твој сокаком се шири,
моје се срце са судбином мири.
Цветај, багреме, за све оне што су прошли,
и за оне који нису кући дошли.
Ти си стражар моје младости и сна,
једина радост коју срце зна

ПЕСНИКОВО. ПЕРО

Са кућнога прага где се прошлост крије,
Где се стара песма одвајкада пише
Кренуло је перо, вођено од срца,
У грудима мушка храброст сада куца.

Писао сам, кроз ноћи и дане,
Гледао у звезде и у зоре ране.
Нек прича ко шта хоће, нек ветар сада хучи
Моје песничко перо никада не одустаје.

Кроз Шумадију равну моја реч се креће,
Сам свој газда био, туђе слушати нећу
Ко разуме - схватиће моју душу чисту,
Јер сам сам исписао ово на златну листу

Живојин Манојловић, Крушевац

НЕКА КАЖЕ

Нека песма каже
Да моје срце није камен
Ни хладна маса
У њему живи пламен

Нека песма искаже
Љубав моју
Колико волим косу твоју
Кестењасте очи
Звонки глас
У њима видех срећу своју

Живота наших
Сазрели клас

ЉУБАВ

Љубав
Није само реч
Пријатељу
Немој реч
љубав
Изговарати тек онако
реда ради
Осећаш
Изговори је
Тихо
Побожно
Као молитву
Нека клизне
Низ грло
Лакоћом пера
Птице
Птице станарице
Не селице
Изговори је
Лебдећи
Озарен
Грудима пуним
Жудње
Чежње
Слатком стрепњом
Чекања
Љубав
Љубав не долази сама
Зови је
Заслужи
Убрзаним лупањем
Срца
Узбурканим мислима
Постојаношћу
Истрајношћу
Опраштањем
Осмехом
Да пријатељу
Љубав није само реч
Већ ТИ својим бићем

ПРОШЛОСТ

Сећања измаме уздах
Искра у оку
Осмех

Први састанак
Пољубац

Један цвет

Мирис плаве косе
Провлачим кроз дрхтаве
прсте

Треперави осећај у
грудима

Волим те

Зна
Осећа
Додир утрнутих дланова
Казује

Звиждук лозинке

Бежање са часа

Посластичарница код Владе

Наш сточић
Тиха музика
Јосипа
Бисера
Црвени корали
Битлси

Светло пригушено
Пољубац

Младост

Марија Вукићевић, Крушевац

Друже сретох ти мајку

Сретох ти мајку мој мртви друже
До земље на њој црне су хаљине
Ка твоме гробу носила је руже.
Зборивши тужно мој драги сине.

Велике туге и сад је море,
Још свеже ране боле и пеку
Открих јој нове на лицу боре,
А сузе вреле ко река теку.

Пита ме да ли те смртна бољела рана
И које твоје задње су ријечи?
Сетих се одмах тога тренутка
Нијемо је слушала шта ћу јој рећи.

Рекох „Херој је био и храбро пао"
Лако ти душа напусти тело
Последњом речју мајку си звао
Док сам ти руком држао чело.

А очи су сгасле истога трена
Уз благи осмех клонуше руке
А крв се врела проли из вена
И задњи уздах пусти без муке.

И опет јецај и вреле сузе,
И тужан поглед из ока паде
И рече „Боже ти све ми узе"
Зар вреди више живот без наде.

Црвена јабука

На хумци свежој крај пута
Јабука стоји црвена
Дал ју је мајка донела сину
Ил брату сеја рођена?

Или је можда донесе
Драгана несрећна нека?
Што тужне дана броји
У нади живи у слутњи чека.

И тако пролази вријеме
Дани се суморни вуку
А јабука и даље чека
Из хладног гроба руку.

И ево пролеће стиже
Времена друга су нека
Јабуке црвене нема
А једна жена у црном чека.

Песма завичају

Помути се давна срећа
Груди боле , јад ме стиже
Јер душмани отеше ми
Родну груду и огњиште.

Још ме пеку вреле сузе
Кида ми се из недара
Остале ми у туђини
Хумке браће и сестара.

Оста гробље прадједово
А и гроб од оца ту је
Оста кућа родитељска
Испод шуме да самује.

Да ли звони звоно џабе
На молитву ког позива
Ко то краде зрела жита
Са златнијех мајки њива.

Пјесма браћи

Гдје ли сте ноћас браћо моја драга
Док мећава бије и док зима стеже
Да ли сте остали у крвавом боју
Или се опремате за нова бојишта.

Иста нас брига притишће и дани
И исти јади ове хладне ноћи
Али издржите са вјером у Бога
Јер што дошло није доћи ће и проћи.

Сви носимо белег од судбине исте
Од самог рођења до данашњег трена
И потпуно иста стремљења и наде
И сада нас иста стигоше времена.

Али не дајте се, не клоните духом
Заборавите дане весеља и смеха
А сутра ће мајке недељом у цркве
Молити се Богу за опроштај греха.

Да ли видиш она брда

Да ли видиш она брда
Да ли видиш оне горе
Ту се бију битке тешке
Ту се моја браћа боре

Ту се брани српска земља
Ту се брани олтар свети
На том мјесту ,мјесто ти је
Ил, живјети, ил, умријети

Ту се душа опет рађа
Историја ту се пише
Ту одавно међаш стоји
Што га срби поставише.

Ту умире брат уз брата,
Ту оплака отац сина
Ту дадосмо завјет свети
Да се брани отаџбина.

Вера Шабић, Крушевац

ISKRA

SIJA IZ OKA ISKRA DUBOKA,
LJUBAV DARUJU DVA ZELENA OKA.
TIŠINA NEMA, GLAS SE NE ČUJE,
SAMO ISKRA ZELENOG OKA
LJUBAV DARUJE.
USNE NEME, REČI TIHUJU, ISKRICE
LJUBAVI IZ OČIJU VRCAJU.
KADA SE VOLI U SNU I NA JAVI,
ISKRA I OKA DOKAZ JE PRAVI.
ISKRA OKA NEŽNA, DUBOKA SANJIVIM
POGLEDOM URANJA U DVA ZELENA OKA.
POGLEDI ČISTI, DUBOKI, BISTRI,
ISKRA IZ OKA, MAGIČNE MISLI.
TREPTAJ TRENUTKA, POGLEDA DVA,
ISKRA IZ OKA, LJUBAV PLANULA.
DVA OKA, ZELENA DUBOKA, KAO
REKA ŠIROKA SVOJOM TOPLINOM
OTVORIŠE VRATA MOG ŽIVOTA.

PRAVO VREME

MIR, TIŠINA.
ŠUM MORSKIH TALASA.
SPOKOJ.
DUGO ISČEKUVANI DANI SVETLOSTI.
SHVATAM,
RAZUMEM,
BAČEN KAMEN TUGE.
OSMEH, SREĆA,
RAĐANJE NOVE ZORE.
RUŠENJE KULE, ZIDANJE NOVIH TEMELJA.
SMISAO I SHVATANJE ŽIVOTA.
UVEK JE PRAVO VREME.

SLUTNJA

POGLED TI DALJINOM LUTA,
TEBI PRUŽENA, OSTA,
MOJA PRAZNA RUKA.
NA ČELU UREZANE DUBOKE BORE
SLUTIM, TEŠKE TE MISLI MORE.

TUŽAN OSMEH NA LICU SKRIVAŠ,
ŠTA SE TO S TOBOM ZBIVA?
ĆUTNJA DUGA, NOĆI MRAČNE,
SLUTIM, MOJE REČI NIŠTA NE ZNAČE.

SRCE SE MOJE STEGLO
KAO LASTA MALA,
TUGA TEŠKA NA GRUDI PALA,
NAD SREĆOM MOJOM SE NADVILA.
SLUTIM, OBLAKE CRNE STVARA.

BAT KORAKA KROZ NOĆ SE ČUJE,
TAMA IH OD MENE UDALJUJE,
ODLUČNI, ČVRSTI,
KA NOVOJ ZORI HRLE.
SLUTIM, RAĐANJE NOVOG DANA
DONOSI BURE I OLUJE.

Зоран Дубовац, Крушевац

Зидови

Даљина искидана облацима,
малене птице у бездан лете,
заборав.

Широка врата изнад разбијеног стакла,
комадићи одсјаја,
стари рам.

Страст угашена маскама,
празна чаша,
и жуч.

Очишћене мрље веза,
разбијена нит,
само сенке.

Прохујали ветрови туге,
трагови у песку,
со и даље пече.

Нема лица са карте,
флекама обележени бродоломници,
бивши пролазници.

Расплетене косе и понеки ветрић,
кључеви без брава,
само зидови.

Одлазак

Жута испреплетена линија,
просуто бесцење,
ништавило.

Мрамор расут у прашини,
незнани врхови нити,
губици.

Предео шаран сузама,
малена кутијица,
сат.

Стаклено прозрење,
понеко огледало,
поглед.

Молитва

Невидљива снага срца,
високи поглед,
молитва.

Скрушено срце пуно меда,
сласт непролазности,
молитва.

Ширина погрешних путева и мрак,
узан пут и светлост,
молитва.

Спас душа непознатих,
позив изабранима,
молитва.

Гордана Тешановић, Бања Лука

ТВОЈЕ РУКЕ

Осјећам твој мирис,
руку пребачену чврсто,
да ме заштитиш
од борбе са змајевима.

Увијек си знао
да ме битке ломе,
да се дајем цијела,
а људи су лисице.

Мир твојих руку,
мало подигнута обрва
и осмијех попуштања,
мени су дар опоравка.

Кад затворим очи,
осјећам топлину и снагу
на коју се наслањам.
Близаначки загрљај.

ПОДСЈЕТНИК

Мислима шетам улицом.
Шушти опало лишће
нестварно топле јесени.

Ни трага од киша.
Суша узела данак.
Испуцала земља болује.

Шеталиште уз обалу
обећава старе сусрете.
Премишљам се овај пут.
Остаћу у дворедуда га опашем стиховимада нас у њима има.

Била једном једна јесен,
мирисна на печени кестен,
тиха као ишчекивање.

Ти си ме водио свуда,
од куће до кафане
у непознат свијет.

Замијенила сам писање
живљењем заједничке пјесме.
Још јој крпимо риме.

СЕДАМ СЕКУНДИ

Окрени се шапату,
додиру прстију
кад нико не гледа,
сјенци док сједиш.

Желим тај окрет
топлог изненађења,
осмијеха кришом,
подигнуте обрве.

Послаћу пољубац
трзајем усана,
знак очима
да те очекујем.

Изаћу на прстима
да не реметим мир,
отворити врата
у ходнику и стати.

Ниједан филм
не може побиједити
шетњу по граду
у твом загрљају.

Цупкам нестрпљиво
и бројим до десет.
И седам је довољно
да рука ухвати руку.

Мирослава Смиљанић, Крушевац

Јесен је

Волела сам јесен у мом завичају,
када све сазри,
воће, поврће и све се проба.
Кућа ми је била на врху села,
Од Јужне Мораве на педесет метара.

Испод куће мала башта
А у њој је било свашта.
Купус, паприка, парадајз,
бели и црни лук,
Празилук, шаргарепа и шећерна репа.
Други део разно воће,
Јабуке више врста,
крушке, шљиве, смокве.
Мушмуле и дуње.
Све се спремало за зиму.

Из винограда донесу бресквe, беле и жуте,
Па се поваде коштице
и суше на даскама, за зиму.
Нанижу се на канап.
Исто тако и шљиве пожеге.

Грожђе када се бере,
остави се са дршкама бело и црно
Све се то окачи испред куће,
испод стреје.
Зими једемо грожђе,
шљиве и бресквe, кувамо компоте.

Када се грожђе измеље
и оточи шира,
Стави се у казан, да се кува пекмез.
У пекмез ставе језгра ораха
и парчиће беле тикве
И сипа се у ћупове.
Повеже се хартијом од џакова шећера.
Грожђе се исто стављало у ћупове.

Сећам се,
имала сам једну дрвену кашику,
Са њом сам вадила из пекмеза орахе
и парчиће тикве.
Тиме сам се сладила.

У оџаку вешалице кратила и на жару,
код колибе, пекла.
На броју су биле али су биле краће.
Сланину исечену као листови,
на дрво наређам, па печем.
Ону маст кад капље
На хлебу прихватим и тиме се сладим.

Волела сам и кад ми баба
Пошаље у ваганче
Сир са паприком.
Не знаш шта је слађе.
Паприка или сир.
Или вешалица и сланина.
У рерни пеку се дуње,
јабуке, крушке,
шећерна репа.
И тикве белајке.
Не знаш шта ћеш пре јести.

У подруму у бурадима бело вино.
Црно, кува се са шећером.
Ракија се греје комова или шљивова.

Регали пуни слатка
од грожђа или дуња,
са миришљавим листовима
од розетле.

У топлој соби играју
се разне игре, мице,
са шишаркама праве се куће,
Од крпица правимо
лутке и породицу.

Од ђувеча, пите и погаче,
цела кућа мирише.
Баба ми пружи уштипке
и лонче врућег млека.
То је јесен мог детињства.

Јутрос рано

Јутрос рано
Мој комшија
У јабучњаку био
Корпу пуну зрелих
јабука накупио,
Јабуке ми дао
Жуте и црвене.

Мој комшија
Добар човек
Поштујем га
И он поштује мене
Хвала му
За јабуке црвене.

Бранко Ћировић-Ћиро, Ћићевац

Свети Архангели

Овде крај светих
Архангела
У овој лепоти
У вечитом миру.

Архангели свети
Блистави и лепи
Уз помоћ Божју
Свему одолеше.

Анђели се овде
Играју у пиру
Гране бреза плешу
У ваздушном миру.

Духови се ноћу
Окрећу у кругу
Славујева песма
Чује се у лугу.

Поветарац пири
У вечитом миру
Где се зраци сунца
Купају у виру.

Зоре су румене
Умивене росом
Цврчак своју песму
Удружује с косом.

Архангели свети
У овоме рају
Вековима овде
Опстају и трају.

Некада су виле
Овде долазиле
Сада су се само
У песмама скриле.

Гавранови некад
Беху гласоноше
И они нам ето
У песму одоше.

Свадба

Насред села велелепна порта
А у порти старе липе двије
Око њих се вито коло вије
Коловођа млађан подврискује.

Отвори се портина капијо
Похитајте моја фамилијо
У младу се ја загледах Бранку
Срео сам је на нашем сокаку.

А сад ево покрај мене игра
Цело село на ноге је дигла
Па гледајте у њену лепоту
То се једном среће у животу.

За то редом сви ајте у коло
Нек се коло око липа вије
Ово нигде на свијету нема
До у моје лепе Шумадије.

А и Бранка сва од среће блиста
Пресрећна је што је срела Рада
Плану љубав искрена и чиста
За три дана тако изненада.

Раде опет гласно подврискује
Ајд у коло сви моји сељаци
Весел те се докле фрула свира
Водим снајку свом оцу и мајци.

Мирослав Кркић Пилот, Ћићевац

Боља будућност

Године ме јуре
А ја им, уплашено бежим.
Да славимо
Педесету од матуре,
А и ја морам
Не дам да се освежим.

Операције, терапије,
И корумпирани доктори,
То је стална тема.
Морам негде
Где тих тема нема.

Позивам све своје
Вршњакиње и вршњаке,
И друге деке и баке,
Да се ману
Операција, терапија,
И чудотворних лекова.
Формирам друштво
Веселља, вицева и
Здравих смехова.

Долазе у обзир сви
Који се са годинама не мире
Мушки који још увек
Хоће под сукње да вире,
И свака жена
Чија воља није убијена.

Друштво ће бити
У сталном заседању.
И ноћу и дању.
И све што је више смеха,
Све га боља
Будућност чека.

Нек је шта је

На почетку бејах ја,
И више Ти.
Ево, већ од пола века
Смо ми.

Не знам ја
То, што је.
Ал шта је да је
Оно траје.

Дал је то љубав?
Ил је то брак?
Ил све то заједно?
Сигурно је то,
Много више од тога,
Вероватно је то,
Дар од Бога.

Не знам ја
То шта је,
Нек је, шта је да је,
Само до краја нек траје.

Мирјана Јовановић, Крушевац

Камен у ципели

Ја сам само
птица од стакла,
провидна И крта,
ја сам само реч
И ливада, пред тобом
разастрта.

Ја сам трн у
твоме оку и
сенка над твојим
виром,
ја сам вода у твојој руци и
голуб под твојим
шеширом.

Све сам пробала што
умем да будем
а није по твојој мери,
трпиш а знаш да нећу
нестати,
Јер сам камен
у твојој ципели.

Стари замак

По својим тајним
одајама смештам
чудовишта, анђеле
и птице.
У исте собе
пакујем страхове,
радости и приче.

Откључам
увече по неку,
друге се
отварају саме;
У зору
тешко вратим
своје узнемирене
станаре.

А ја сам
само замак,
из неког
прошлог века;
Пуна сам
тајних соба,
атавизама од
неког претка,
па тумарам
по њима често,
док не уграбим
топлије место.

Кад разгрнем
засторе старе,
загрлим све
своје станаре;
све њих ова
олупина чува,
док кроз пукотине
мојих зидова,
час сунце загрева ,
час подмукла
помрчина дува.

Снежана Поповић, Крушевац

Molitva

Kad se rodi svako novo dete
Majke, da, Božje majke se sete
I molitve ka njoj neka lete.

O, letele su tako i moje
da čuva Bogomajka i tvoje
srce, tanano, malo i čisto,
jer više mi ništa nije isto
čedo došlo, život mi zablisto!

Rodila se u svitanje belo
Nebo je u naš dom sišlo celo.
Moja ćerka, najlepše imanje!
Osvojiće svet i ništa manje.

Pamtim, barbike je zadiviše,
malu njenu sobu ispuniše.
A tek Koka-Kola vilenjaci
i mnogi drugi liliputanci!
Evo i danas čuvam toga deo
vidim i razvučem osmeh veseo.

Gledam sad hrabro kroz život hoda
Radosti bi sad svetu da doda.
Molim se da kaže druga majka
da je ona i najbolja snajka
i da je život nekad i bajka...
...da će taj smeti, znati i umeti
voleti i nikada joj ne odoleti.

Zato!
Kad se svako novo dete rodi
Kad se i nova ljubav zgodi
Kad se i neka briga dogodi
Majke, da, Božje majke se sete
I molitve ka njoj neka lete.

Princes krofne aždaje Tereze i moje princeze

Mili Bože, čuda velikoga!
Rešila moja ćerka da deli
ne milost blagu, ne razum smeli
no savet za slatkiš žuto-beli.

Veli ona sad ćeš mama da vidiš
Pazi samo, nemoj da se srdiš
Kad spremim princes krofne moje
Bolje su i slađe nego tvoje !

Uzela gospođica činije najveće
Ona da pokaže svoje umeće
Sve najskuplje rešila da meće
Puter, jaja, puding, mleko svud razmeće.

Al' da kuva, peče može sama,
ne treba joj, kaže, za to, mama.
Uzela šoljice za merice,
Keceljicu za pravu ženicu.

Seća se ona kad je bila mala
OdRšumovića pesmu znala
Jedna slatka aždaja Tereza
Nalovila je gomilu princeza
…

Al' ova nije obula patofne
I nisu joj uspele princes krofne.
Stari recept ona gleda i čita,
novi čet-dži-pi-ti za sve pita.

Razume se, da joj nije jasno
Pratila je sve tačno i krasno
Sve na svom mestu, ruke u testu
Fil žuti sad nju opasno ljuti
Nit' je glatko, nit' je onako slatko.

Grudvica grudvicu stiže
Greška za greškom se niže
Muti i miksa i sebe daje
No uspeh uporno izostaje.

Na kraju zbori, u kujni sve gori
Dođi mama, ne mogu sve sama
Napori su neuspešni moji
Kad nisu tu blagoslovi tvoji.

Mili Bože, čuda velikoga!
Kad se majka i ćerka združe
Kakve se princes krofne tad služe!
Ako mi na reč ne verujete,
A vi dođite da proverite !

Јелена Станојевић, Баточина

ЗРНО БИБЕРА

Зрно бибера, испало из млина,
на столу чека крпу
да преко њега пређе.
Где ли ће завршити?

Сва она силна зрна самлевена,
даће укус неком јелу,
забибериће сваку чорбу.
Мериће им љутину чашама воде,
гасећи пожар у устима.

Оно зрно на столу
није имало избора.
Испало из машине
која меље свакодневно.

Да ли смо тада усамљени,
жудећи да постанемо прах
или смо жељни котрљања,
сливања низ цеви у судопери?

Да ли она зрна из металног жлеба
пожеле да нису самлевена?
Да ли пожеле неизвесност
уместо извесног паковања у кесице
и ускакања у тањир
између палца и кажипрста.

Слатки бибер и љути људи.
Они који исклизну
наквасе се
а остану у целости,
стоје наспрам гомиле самлевених.

Да ли се могу помешати?

МАРГИНЕ

Да ли живимо у већ
исписаним редовима,
неке тамо књиге о нама?
Јесмо ли статични,
посматрачи укочени?
Да ли се странице
листају од ветра
што некад дуне мало јаче,
убрза их и сувих прстију
што успорено ка устима крећу,
за пљувачком жудећи?
Цепа ли се лист?

Да замислимо да смо
у роману бесмртни,
да ли би другачије волели?
Да ли би били храбрији?
Ко држи оловку?
Судбина или рука
која дрхти пишући?
Да ли ћу моћи,
иако је већ исписана,
да допишем нешто и ја
по маргинама и корицама?
А када је излиста ветар,
накваси пљувачка
и остане она страница последња,
нека ме памте
по нечитким белешкама,
по свим зарезима и жврљотинама
које сам оставила између редова.

ЦЕЛИНА

Ти и ја, судар аура.
Испреплетени прсти,
отисци моји на твојим длановима.
Заривам нокат у линију живота.

Врх носа подгревам
твојим борама смејалицама.
Жмурим док те удишем
и трен продужавам.

Држим ти се за трепавицу
као да је лијана,
урањам у зеницу.
Дај да се у погледу твом осунчам.

Сенке две, просуте,
извијају се под светлима.
Свеће две, два фитиља.
Док гориш ти, ја немам избора.
Пламен што топи нам кожу
без опекотина.

Док смањујемо се,
цури нам восак по одећи, рукама.
И док треном хлади се,
стеже нас и припија,
питам се, док лелујем
на трепавицама твојим,
јесмо ли сад целина?

Оливера Синђелић, Шабац

СРЕБРНА ЦЕСТА

Сребрном цестом ја пођох у вече,
онога дана кад ми младост мину,
као што стари добри песник рече:
,,Запева млад славуј у смоквиној сјени
и дивље руже тад почеше цвасти,
над врлетном шумом месечина сину
а лиснате горе зачу се тих брујˮ.
Што ниси крај мене, хтела бих ти касти
неке драге речи што ћуте у мени?
На смарагдну шуму, гле, пале су звезде,
у крошњама сјајним гугутке се гнезде,
на јеленској стази, нечији остао је след,
провлачи се ветар кроз јавора ред,
док поточић поспан кроз траву жубори,
успаванку тиху певају јавори...

- Сав је живот песма: жмири леден врутак,
- поштуј - сваки дан је дарован тренутак,
јер једном ће вече на долину пасти,
а ти нећеш ником тад имати касти
речи које ћутиш.

И кад сребрн вео над каштелом сине
звездан танак вео сав од месечине,
кад у житу заспу гнезда дивних шева,
стари ћук под смоквом песму кад запева,
кад се скрије сенка што те свуда прати,
крај прозора стаћеш, ка лугу гледати...
Знаћеш ја сам прошла поред шуме стазом
у сну, ноћас последњи пут пређох -
никад нећу да се вратим...

Ти спокојан буди, покушај, не жали...
Све су ово једном прошли
пре нас многи људи,
све су ово многи пре нас опевали,
из ове су чаше многи пре нас пили,
а ми од њих ништа нисмо научили...
Сребрном цестом ја пођох и паде
испред мене лептир, чу се у даљини
мукли тутањ грома, време на трен стаде,
да неко иде за мном, на трен се учини...
Не, ја нећу стати, не желим, не могу,
јер моје је срце давно пришло Богу...

Одавно је ловац прошао кроз жито,
уморан и тужан и сит свог чекања,
у песмама својим ти пронађи скрито,
љубав није лепа само док се сања.

Сребрном цестом коју месец твори
Ја идем све даље, поред мене ходи
невидљиви друг што ништа не збори.
Дрхте попут птица локвањи на води,
свела шума јела на свом језику говори,
црни лабуд тужан по језеру броди,
поток неуморан ка свом ушћу тече,
поспано ковиље и питомо смиље
у сну свом ромори...
О, ја сам хтела теби да се вратим,
само једну реч, једну реч да рече...
Црн гавран бесаник од поноћи шета
по бескрајном пољу златних сунцокрета,
гледа лампе своје како свици пале...
Паучије мреже по грању засјале,
врбине ће маце сад почети цвасти,
и јагоде дивље и млад лесков гај...
У далекој гори брује худ ловачки рог...
Знам ја, добро знам, свега свесна сам,
од птичареве замке спасао ме Бог,
а анђео чувар мени не да пасти
јер Сребрној цести назире се крај...

Радован Синђелић, Шабац

ВИВАК

Стоји вивак на листу локвања
загледан у воду. Киша пада.
Гледају га чапље у заклону свом
од трске и грања...
Под врбама јелен са врбама се крије
и гаврани се склонили са орања,
све живо је нашло заклон сред горе лисне
само он на води кисне...

Гледају га дивље патке и морке
сивопере прошлог лета одбегле са имања,
дозивају га шљуке да се сакрије са њима
под жалосне врбе гране
у честар јаглике горке...
Чује их али неће...
Студен последње хладне мартовске кише
увукла му се у кости но он се не склања,
можда будан сања,
можда се моли богу да му опрости,
можда је угледао неког свог
давно несталог
у сад мирним језерским вировима,
можда слути да ће га са собом
повести пролеће...

ЈЕЛЕН И СРНЕ

Сив сумрак пада.
Последње пчеле одлазе са ливада
и мрави се на починак спремају
под круницама белих рада
већ су поспале бубице
што куће своје немају...
Косови црвенокрили у гају
више не певају...
Последњи одсјаји сунца
боје старог злата
полако се гасе и нестају,
мирна ноћ се спрема...
Јелен и срне су опет дошли до склада
и стоје у сенци багрема,
они не верују да те нема...

О, шуме јаворови и јасени,
багремови их сетно гледају,
око мртвог пања скупили се свици
и цврчци ће још мало па да сневају...
Лишће копни и жути,
ветар слути скори долазак јесени,
ћуте маслачци жути
и ситни љутићи румени...

Сиво сумрака прамење на луг и поље пада
засјале су и прве звезде изнад винограда...
И поноћ августовска своје сребрне скуте спрема
месец је запловио лугом и страшило са
старим гачком својим најбољим другом
тражи нешто дуж склада
и црна чоја мрака на земљу да падне се спрема,
куне из купињака опрезно обилазе око стада,
оно стрпљиво чека, а тебе нема, нема...
Не устаје пулин са прага
мада је донео ветар мирис јелена и срна,
прикрали се лози чворци да вечерају слатка зрна
и гугутка под јабуком са стола мрвице кључа,
свађају се ласице крај плота, суво грање пуца...

Паде над лугом звезда и нестаде без трага,
умрла је једна душа и негде се родила нова,
на ђерму хучи сова злокобне риме и слова,
не устаје пулин са прага...
Где си ти сад моја драга?
Жути мачак шета по ободу нашег крова
и дуго осматра у сјени старог димњака,
нећеш ли наићи однекуд са пустог друма,
са сеоске прашњаве цесте или из пашњака...
Љути се на њега јато тек уснулих паунова
поспалих у крошњама крушака,
црн тетреб шета поред малињака,
слутим да и он чека неког под окриљем мрака...
Сутон се модри неприметно претворио у сјену
и ноћ је своја крила над земљом раширила,
ћук је запевао песму, по гају зелену
његова сетна песма брзо се проширила...
Слушам је, не разумем. Гледам како свици
лампе своје хитро час пале, а час гасе,
око њих лебде вилини коњици,
док на трему фењер ситно трепће и жмири.
Миришу наше руже, кадифице и красе
на лози поспали лептири,
злаћани лисац лута по живици...
Поноћ полако се ближи и тама је све хладнија,
тргнем се када зашкрипи сама од себе капија,
ћук пева и даље, песма је час тиша, а час гласнија,
слушам га - тешка је туга свачија...
Ћуте јелени и срне, још увек стрпљиво чекају,
док стари багрем ка њима гране своје савија,
ћуте и не верују да никад се нећеш вратити
дому свом и нама Марија...

Сандра Јовановић, Крушевац

ЈА О СЕБЕ ОГРЕШИХ СЕ

Где похитах, саплетох се
Где успорих, задржах се
Где заплаках, насмеших се
Ја о себе огреших се.
Где сам пошла, ту не стиже
Добро дошла, брже пошла
Где ноћ паде, раздани се
Ја о себе огреших се.
Где је извор, запрља се
Лепо цвеће, лепше вене
Где бол боли, ране веће
ја о себе огреших се.
Где ја згазих, ту пропаде
Ког помазим, олиња се
Поток плитак, удавих се
Ја о себе огреших се.
Где се надам, ту и падам
Где сам срећна, ту припадам
Кад ме гоне, брже бежим
Даљинама новим тежи

СВЕТИ ТРЕН

Развесели мене болну ,
Мене јадну развесели,
Додирни ме тако горду,
Свети трен ти са мном дели.
Загрли ме тако грешну,
Анђеоска спусти крила,
Додирни ме као лептир,
Никад гора нисам била.
Понеси ме тако слабу,
Кроз висине и дивљине,
Па нахрани мене гладну,
Пуну патњи и горчине.
Пољуби ме мој анђеле,
Сваком бићу љубав треба,
Иза сваког врха мога,
Један вук ме увек вреба.
Заслепи ме да не видим,
Чемер људске лоше душе,
Бес трепери на мом длану,
Као жито усред суше.

ПОНЕКАД

Запитам се понекад суде свети,
За очаје, за покоље,
За људске слабости.
Деца су ми болесна на памети,
Али не можемо побећи од реалности.
Судњи дан и судњи час,
Сваком ће сигурно доћи,
Неко ће живети у изобиљу
А неко да купи хлеб неће моћи.
Праведан свет не постоји,
Правда у бунару спава,
Човек је проклет кад друге,
Због своје среће вара.
Овде спавају они,
Што правду треба да воде,
Човек човеку је највећи вук,
Макар у пакао да оде.
Нема нигде краја,
Крај води на две стране,
неки су ту за друге а
Други да себе одбране.

Љубиша Живојиновић

ТРИ ЦРВЕНА КАРАНФИЛА

Три црвена каранфила,
лече ноћас моје ране.
Сунце они замењују,
све док зора не осване.

Сећају се каранфили,
на пољупце оне вреле,
на два ока, две Мораве
и на њене руке беле.

И Багдала ноћас тужи.
Над Багдалом плаче вила,
због човека што болује,
крај црвених каранфила.

Кад се светла сва погасе,
на прозору стојим дуго...
Болни ми се уздах отме,
ej болести, моја туго.

Кад у поноћ бол осетим,
волео бих да се јавиш...
На грудима оболелим,
нежно руку да ми ставиш.

Лакше би ми тада било,
ти си мелем за све ране.
Док ме твоје руке грле,
неће срце да ми стане.

Болесничка ноћ је дуга,
не чује се више вила...
Место ње сад ме буде,
три црвена каранфила.

ПИРОТСКИ ОПАНАК

Веће чудо него у Шаргану,
чуди се поносна Босна цела…
Како госпа перфекцији склона,
да заволи човека са села?

Сва је она у жеженом злату,
у версаће одевена цела...
Сред богатства, раскоши и сјаја,
сељака је лепог заволела.

Омрзла јој светла велеграда
и лепоте старе Скадарлије...
Због љубави једног чарапана,
село јој је сада најмилије...

Сва гиздава, косе боје злата...
Нокти дуги, лепо неговани...
Што остави Гроцку и воћњаке?
За све криви високи платани.

Сад је кажу госпа у дилеми,
коме ће се приволети царству...
Дал због села и Расине реке,
да каже због свом богатству.

У постељи на разбоју тканој,
крај сељака најлепши санак.
Од ципела скупих, крокодилских,
лепше стоји пиротски опанак.

Кад би знала госпа са Авале,
како може сено да опије,
за ливаде мењала би оне,
све кафане старе Скадарлије.

Ех, та госпа кад би знала,
колко жара сељак у себи носи,
са њим би заувек остала,
крај Расине сено да коси...

ЖУПА У ПЛАВОМ

Вински граде, Алексндре,
тебе буде винске зоре.
Виногради твоји гроздни,
то је твоје плаво море.

А кад јесен буде тамо,
под Жељином винске слике.
Свуда лојза и винаге…
И мириси тамњанике.

Где се слави ту је вино.
Са вином се колач сече.
У фонтани жупског града,
као река вино тече…

Александре, вински граде,
улице ти све винарске…
Ту се у сласт испијају,
Од искона капи рајске.

То богатство тебе краси,
душа нам се вином слади.
Чашу дижем и наздрављам,
множите се виногради.

Нек су бачве вазда пуне,
нек фонтаном вино тече…
Да се чаше испијају,
Кад је јутро и кад вече…

НА МОМ СТОЛУ

На столу ми чаша вина,
А за столом Ана једна.
Да ли вино да испијем,
или њена уста медна.

Црно вино, румен лице...
У души ми љубав влада.
Живели би без љубави,
да нам није винограда.

Горела су наша срца,
палиле их капи рајске.
Пољупци су тад пљуштали,
као кише Ђурђевданске.

Куцала су срца силно,
куцале су чаше вина...
Зборили смо једно другом:
О једини, о једина..

Још се сећам старог лојза,
под виђагом ја и она.
Са звоника тмо негде,
за нас двоје звоне звона.

Када дође берба грожђа,
ту се сјате винопије.
Због чашице малигана,
постале су ноћобдије.

Zoran R. Tomić, Beograd

POEZIJA (O) NJOJ

"Onoga časa kad sam spustio pisma,
znao sam da ću već danas započeti da pišem ovu knjigu".
(Siri Hustvet, "Sve što sam voleo")

"Za Sun Ji, najbolju.
Jela mi je iz ruke
a onda sam primetio da mi ruke više nema".
(Vudi Alen, "Apropo ničega", autobiografija)

Ako je umetnost od politike neuporedivo uzvišenija, pa i
od nauke dublja, onda je ljubav, taj izvor lepote i spoja,
Na vrhu, nad njima, spram ostalog biser najfiniji,
važnija od drugog svega.
Moćna planina cvetna, nezaustavljiva snaga pokretačka,
Zanosno more dragosti, zadovoljst(a)va, osmeha,
Ne retko i plača.
Kristalna, razarajuća, smela,
Dostojna i života i smrti.
Bezgranična, pritom u odlasku neprestano(m).
Neuhvatljiva.
Vrlina, žar, groznica, oluja, bolest neizlečiva,
Stanje božansko, jako a krhko,
Ponornica hitra, katkad bez vode,
I pustinja nepregledna, i trava bujajuća,
Privremeni zemaljski raj (ne)željene slobode lišen.
Nebo koje u sebe čoveka vine,
pa ga s treskom naglo spusti,
stropoštava i čula, i um.
Donosi pa odnosi,
Nemilosrdna, ujedno neodoljivo privlačna, veličanstvena,
Praskava, redovno nostalgična, tragična.
Svetlost i tajna neotkrivena,
Suptilna, slojevita, često nedokučiva,
Blještava zvezda.
Mučenica, veselica, bol, vrisak, bezizlaz.
Sjajna vazdušasta iluzija,
Kraj joj ne naziremo dok već na njemu smo,
I kao da više nemamo viziju,
Manjka nam siguran, valjani putokaz.

Da, na pragu smo (i) političkih izbora važnih, premda i
oni, kao i sve drugo, prolazni su, '"mali",
Iako neizbežni, čak presudni.
(Da li nam to možda prete sukobi ozbiljni, haos, beda,
trajajući zemljotresi?)
U nama bura, u očima ono juče, zamagljeno sutra,
bezvredna današnjica.
Oko nas, zbilja kakva takva, a mi na trenutke ništavilo
prizivamo, nirvanu, tminu,
Očaj nas bezmalo satire dubok, tišina nesnošljiva,
Strah.
Samoća gluva, ta opaka beskućnica,
Besramnica.
(Dok talas varljivog optimizma, s naporom nastoji da je
pokriva.)No i tada ljubav neuništiva, ta večna prolećna
sila u nama očaravajuće obitava, koprca se mlečno
medena,
povremeno u magli zarobljena,
Sopstvene misije na mahove nesvesna.
Mit o nedostižnoj sreći opstaje u mislima dalekim, u
srcu napaćenom.
Nit nevidljiva, gotovo od ničega satkana,
Ljubav gromopucateljna, nažalost trošna, u srcu
ranjenom skamenjena,
Zakatančena.

Da me, kao i nju ja, zanavek voli, ona je, za krah
romanse naše sudbinu kriveći, suzno na koncu tiho
rekla.
Preda mnom, kao pred blagim Bogom neutešno, na
kratko (po)klekla.....
Uzalud.
Pa je odmah ustala, zatim otišla brzo, odlepršala
naizgled lako, ne osvrnuvši se,
Od mene i od sebe u neprozirnu noć utekla.
A onda se, ipak, dana jednog vetrovitog, smlaćenog,
kišnog, da me čuje samo, na minut javila,
Naprasno.
Jer, veli da nipošto neće, da nije u stanju, da me nije,
niti je Nâs imalo zaboravila.
Ali da pošla je nekamo drugde, reče da se novim putem
od skora kreće.

I tako nakon nje, kao da je posle nas sve za mene stalo,
zaledilo se, uvenulo, osušilo...
Pa mi se čini da nema kuda, s kim, ka kome, čemu, gde
da dalje hodim.
I zašto.
Avaj, još jedared mi se nižu one neponovljive stare
slike miline,
U meku muziku uspomena uvijene,
Melodije koje u grudima tuku setno,
Grebu, izjedaju mi umorne uši.
Vraćaju mentalno u dane i noći strasti,
u putovanja neopisiva, u duge razgovore,
U onu poeziju zimsku zanesenosti početne,
u pupoljke nade.
Te setih se sada tih stihova vrelih, radosnih, s verom u
budućnost zajedničku, naklonost obostrana kao
prozračni planinski potok beše potekla.

I, tako, evo i danas, tegobno traje ta dražesna saga,
bar u mašti, u neprekinutim zlatnim snovima,
U redovima ovih rima, kao da ona još je tû, uz mene
pripijena, mlada, topla, naga...

'Moja je duša skriveni orkestar, ne znam koji instrumenti, žice, harfe, doboši
i činele, bruje i damaraju u meni. Poznajem sebe samo kao simfoniju".
(Fernando Pesoa, "Knjiga nespokoja")

Звездана Минић, Крушевац

СРЕЋА У ОЧИМА

Све је лепо на овом свету
Када гледаш очима среће а не туге,
Када се смејеш, играш, скачеш
Када певаш у дуету
И све видиш у бојама дуге.

На ливади цвеће шарено и нежно
Као крила лептира,
А у грудима срце од среће заигра
Где год да одеш и где год била
У мислима можеш пронаћи свет
Као морепловац нови континент.

Очима среће, својом вољом и снагом ума
Можеш додирнути звезду сјајну чак из подрума,
Пружити руку среће и оном ко је неће
И само чистог срца и чисте душе
Све је много лепше и лакше се дише.

Не треба стварати завист и тугу ако си повређен
Треба сваком дати шансу другу
Јер човек је људско биће,
Прођу те неслоге и свађе,
Па хајде на по једно пиће,
Да се заборави туга.

У СРЦУ ЗАУВЕК

Још ти чујем глас кад ветар гране заталаса
И твој смех се чује ,
Некад на трен, некад сваког часа
И свака мисао ка теби крене
Кад у четири зида туга тишину прекине
И у сваком трену ти си ту крај мене.

Још рука моја тихо тражи твоју,
У сновима ми понекад дођеш,
А затим се будим сва у зноју
Док срце тихо шапуће,
А вриснуло би уз болан крик,
Ниси отишао... само дубоким сном спиш
И док чекам буђење твоје
Ти већ далеко лебдиш
У Царство Небеско своје
Где Анђели прелепе песме поје.

У очима ти осмех блистао
Ал' бриге никоме ниси дао,
Сав терет носио са собом
Душе и срца чиста
Да нас заштитиш увек си знао
Док за себе ни пет пара ниси дао.

НАЈЛЕПШЕ СЛИКЕ ЖИВОТА

Најлепше слике живота
Нису на платну и не висе на зиду
То су посебни тренуци
Што блистају у сваком осмеху
У сваком виду,
И што оштро око попут камере
Сними најбоље и најлепше намере.

То су мирисна јутра,
То је сунце што нежно
Обасјава твоје лице
И руке драге што ме грле
И привију уз себе нетремице.

То су вечери пуне шапата
Кад се душа полако смири
Тад срце памти сваки додир
И сваки се поглед као мирис шири.

Најлепше слике живота не коштају пуно
А вреде више од сувог злата
То су загрљаји пуни топлине
И нежне руке обавијене око твога врата.

То су тренуци среће и смеха
Дан што има посебан сјај
И све око тебе буде мали рај.

Најлепше слике живота
Живе у срцу које воли, прашта и чува
Срећа је у ситницама
Чак и незаборављена љубав прва.

То је права слика живота,
Која не виси на зиду
А ни осликана на платну,
Већ постоји баш ту
На животном клатну,
У веселим вечерњим тренуцима,
У погледу топлом што душу греје
У жељи да волиш све јаче и смелије
У сваком кораку и у срцу памти
Где радост се пише и кад време брише.

Најлепше слике живота љубав ствара
Она нас води и чува ,
У осмеху драгом и руци што нас грли,
У мислима и оштром оку према срећи хрли.

Драгослав Мирковић, Крушевац

MOJ DEDA SAVA

MOJ DEDA SAVA

POLA GODINE SAM IMAO KAD MI JE OTAC U RATU NESTAO
PA MI JE DEDA MNOGO TOGA U DETINJSTVU DAO.
NEKU STARU KUBURU JE IMAO,
PA SE ZA PRAZNIKE VESELIO I PUCAO.
PO NEKAD JE NA FRULI SVIRAO
A O SVETOM SAVI, VILAMA I VAMPIRIMA PRICAO.

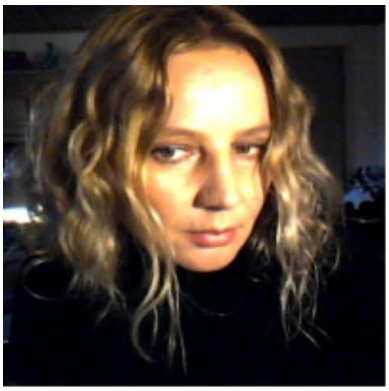
POSEBNI SU DANI ZA MENE BILI
KADA SMO NA MORAVI ODLAZILI.
TAMO BASTA I KOLIBA, A HVATALA SE RIBA.
BASTA PUNO PLODOVA KRIJE
A UVECE MORALA DA SE ZALIJE.

MORAVA IMASE BISTRU VODU
PA ZA KUPANJE IMALI SMO ZGODU,
A TU JE I CAMAC BIO
PA SAM SE NJIME VOZIO.
KADA VECE DOLAZI DEDA ZOVE,
AJDE MORA KUCI DA SE POLAZI.

RADOSNI SU DANI PORED DEDE BILI
KADA SU PRAZNICI DOLAZILI.
TADA PRICA DEDE O PRAZNIKU KRECE
A NA RAZNJU PRASE OKRECE.

Slika Merlin Monro sa posvetom iz kolekcije Dragoslava Mirkovića

Фатима Сеферовић, Рожаје

ЈА ХОЋУ,

Ја хоћу сунца, пролећа и смијеха,
ја хоћу пјесму птица да чујем,
ја хоћу лахор да милује ме,
ја хоћу да пјевам, хоћу и да псујем.

Ја бих да узлетим попут ластавице
и да слетим тамо гдје станује срећа,
са извора бистрог напијем се воде
и окупам росом планинскога цвијећа.

Ја хоћу росна да загрлим поља,
да боса газим по трњу и цвијећу,
да осјетим снагу у жилама својим,
али овај живот безбојан и сив
вјерујте ми, више, ни у шали нећу!

Александра Жуњанин, Почековина

ЈЕФИМИЈИ

У мени песма живи
не знам одакле,
нижу се стихови и риме.
Можда су ме Твоје
молитве дотакле
и Ти си ме даровала тиме.

Чувала си веру
у свакоме слову,
Похвалу од злата
Ти си везла, тиха,
а онда си једном
баш у рану зору
у Рајској башти
као цвет изникла.

И данас кроз порту
Твој шапат лута,
да путнике скрене
са лажнога пута.
И док златна свећа
крај олтара тиња,
сећање на Тебе
чува Љубостиња.

Zorica Živanov, Vršac

STABLO PALIH VEČNOSTI

U senovitom raskoraku,
Gorak ukus soli vene,
Svim sivilom sadašnjem
U ehu plove,
Na kraj ivici
Gvozdene zemlje,
Smrti usnule,
Ogoljene istine izgubljene.

Svodovima noćnim,
Ka srpu se previjaju,
Zvezdane skute,
Njihov crven plač
U večnosti tone,
Ovom tankom velu ivice,
Prostiru se do plamena
belog,
Ta krv čeljusti,
Ogoljenim mačem reže
Okorelih listova
U smrti kopaju,
Sve peščane rane,
Povijaju se,
U morima crnim.

To stablo užareno,
Čiji koreni klecaju,
Krv koja vuče
Sva prostranstva plava,
Venama koja plove,
Purpurnim slojevima zvezda.

Drumovima sivim,
Drumovima zalutanim,
Ostavih nekakav
Krvav trag za sobom,
U toj hordi divljih godina,
Rastežu se u prostranstva
bela,
Vrhu ivice sutona,
Mesec menja svoje lice,
U toj hordi palih večnosti.

TRI SPALJIVANJA

Oblacima hladnim
Niz hodnik vode,
Kraj plave svetlosti,
U smrti blažene kože,
Slojevima otkopanim,
Na put vuku,
Duž crvene staze,
Otkopanih školjka ranjenih,
U krvi protiču,
Staze vrele.

U sumornim satima,
Plamen gori,
U dahu te čeljusti,
Dah pleni,
Odsjaju srebrnih kazaljki,
Zelenom lavirintu odzvanjava
U krvi vreloj,
Sumornim potocima vuku.

Sve smrti sabrane
U srži doziva,
Zalutale tajne
Koje počivaju u kostima,
Izgubljenim hramovima,
Krvavim stopalima plešem
Oštrini ivici vremena,
Nabreklih soli bisera.

Dahom sivila eona,
Zeleni krug oplakuje,
Sve moje smrti,
Prostiru se do slepoočnici
bele,
Dah razapeti
Između klješta i zore.

Dahom ovog sivila doba,
Kosti su mi triput spaljivali,
Jednom, da ne znam ko sam,
Drugom, da ne znam otkucaj
krvnih žica,
Trećem, dah plamteće
svetlosti,
Dubinama crnog mora,
Iskopanih kamena
onostranog,
U vatri krvi gori.

Tirkizna noć,
U dahu nastaje,
Spoj svih nitnih tajni,
U srži gore,
Dahu pepela,
Niz olujni vazduh nestaju.

NA IVICI BESKRAJA

Olujni oblak
Niz tamnice hoda,
Smeru kazaljki
Ka beskraju vuku,
Smrti razapetoj,
Okorelom stablu
U dahu niče,
Iskri plamenu plavom.

U dubokom jatu
Crnih galebova,
Prostranstva u zoru plaču,
Ogoljenim kandžama
To parče neba grebu,
Iskorenim zracima,
U ambisu što vuku.

Znoju savremenih listova
U krvi se kotrljaju,
Zvuku plača samotnog sunca
Čija svetlost isparava,
U tamnici plave svetlosti,
Tutanj lanca
U smrti vuku,
Sve slojeve ljušture,
Vrelom dahu nestaju,
Isečenih vezanosti,
Krvnih žila iskidane
U smeru svih iluzija
Plačom krvi teku
Niz potoke večnosti,
Novoj zori nastaju.

U perutanju kože,
Crvene svetlosti gore,
Tihom otkucaju peska
Ka plamenom vuku,
Dalekih pustinja,
Kroz žila kroče,
Izgubljenim večnostima,
Smrtnim obalama vuku,
Suzama crvene zemlje
Ka njenim venama zove
U smeru svih prostranstava
Niz hodnik hodaju.

Okorelim snegom
Ka vrhu brega koračam,
Tmurnim nebom,
Parče plavetnila iskidanog,
Vetar obara sve slojeve tog
oklopa, U vatri smrti doziva
Sve moje ljušture,
Iskidanih velova,
Krvlju vezane,
Vrhom srebrnog mača
U zraku nestaju,
Olujni oblak,
Sve oblike poprima
U tom putu crvenom,
Ka beskrajnoj ivici dozivam.

Јасмина Николић, Крушевац

Живот је леп

Када се из очију твојих
јутром рашири радост.
Не бринеш се за цврчка нити за мрава.
Драго ти је да си проживео младост.
Не плашиш се старења,
то је природан процес.
Као кад се испред куће
осуши трава.

Живот је леп,
тако смо га за нас створили.
Као кад смо једно другоме
погледе ловили.
Крадом, можда се плашимо.
Док чекамо и неко нас други чека
и истражујемо пространства далека.

Живот је леп и кад су се у води
ноге смежурале,
па грлиш те нежне прстиће,
док у суши чекаш кишу,
а чујеш мајушне детлиће
у гнезду да дишу.

Док очекујеш позив и пишеш поруку
па била послата и на погрешан број.
Ма живот је леп, тако смо га уредили
и њихов, и наш, и твој, и мој.

И кад празничну икону целиваш,
у гужви драго лице спазиш,
кад чујеш појце,
док фотографишеш и снимаш.
Док читаш утиске за своје песме,
па и кад видиш погледе љутите.
А ти пишеш, дишеш,
јутрошњу жуту ружу миришеш.
И знаш да је живот леп.

Кроз све мане и врлине

Схватила сам ових дана
да је сада право време
да у песму ставим све твоје бреме.
Све године и све дане,
све тренутке лепе и оне мање.
Да ли све може
у неколико стихова да стане?

Свака твоја реч
кроз ове године ме је водила,
са осмехом на лицу твом
мене је страха ослободила.
Нисам приметила таласе,
само кроз мирно море пловимо,
кроз све мане и врлине,
заједно живимо,
радујемо се, волимо.

А бреме?
Ма пустимо бреме...
То је давно, прошло време.
Важан је овај,
баш тренутак овај.
Зато ме воли...
Само ме воли, не жури.
И онај најфинији песак
може лако да исцури.

Веома тихо, мирно море

Само глатко попут огледала.
Простор пун видљиве светлости.
Разумевање дубоко
до загњурујућих дубина океана.

Свакодневна искрена
емоционална блискост.
Без скривених намера.
Воља је слободна а снажна страст.
Ту је право а и одговорност.

Нема принуде нити немира
само обавеза поверења
које гради сигурност.
И трептај ока који зрачи радост
двоје људи повезаних за старост.

Е то је тихо, мирно море.
Неки се горде, па кажу бонаца.
За нас је то мир и спокој
као цвет убран у трави пољској.

Милан Ћурчија, Шид – Крушевац

СЈЕЋАЊЕ НА ЗАВИЧАЈ

Узалуд црквена звона опомену звоне
Њихов јецај чује се до васионе
Зар нам се сурова прошлост поново враћа
Крваве злочине недужни народ да плаћа?

Деведесете године прошлога вијека
Најавише црна времена нека.
Ту где су стасале многе генерације
Зашто није било мјеста за све нације?

Убрзо кренуше дуге, тужне колоне,
Последњи поздрав црквена звона звоне
За њима оста њихово родно мјесто
Гдје душа и срца враћаће се често.

Србија поста једина утјеха и нада,
На коју страну, куда ћемо сада?
Сремска су села дуга и широка,
Избјегличка рана у срцу је дубока.

"Дани завичаја" сада нову наду буде,
Стари и нови завичај спаја друге људе;
Ново коло нека заиграју и пјесму запевају
О цвјетним стазама младости, о вољеном крају!

Хајде, запјевај пјесму Данице,
Најљепшу пјесму Посавске равнице:
Када се сватови веселе и слави крсна слава,
Нека твој глас чује немирна ријека Сава.

Погледај, Зоро, небо звјездано;
Запјевај гласно, онда тијо, тијано;
Пјевај кроз Кордун, Лику И Банију,
Кроз Книнску крајину и Западну Славонију.

Запјевај Јелена, пјесму радости,
Најљепшу пјесму твоје младости!
Нека твоја пјесма далеко одјекује,
Вољени завичај за тобом тугује.

На спомен-плочи читамо имена,
Нема вас, нема, већ дуго времена;
Ваша је младост прерано покошена,
А срце и душа до Бога узнесена.

Црвене руже ће из вас цвјетати,
С њима у нама никада нећете нестати!
Заједно с вама ткаћемо бисерне нити,
Са вама ћемо скупа заувијек бити.

Наша пјесма и радост немају краја,
Сад нам се стари и нови завичај спаја;
А бол и туга несташе
у плаветнилу небеског бескраја,
Нова срећа процвјета
у уснулим пупољцима завичаја.

Поведи завичајно "криво" коло Милице,
у коло позови своје другарице!
Нека се велико славонско коло развије,
Широм вољене земље Србије!

Прочитано на "Данима Завичаја" Кукујевци, 1. јули 2012. године

ДВА УНУКА, ДВА ЈУНАКА

Два унука, два јунака!
Гледају их деда и бака.
А они се помало стиде,
Праве се да их не виде.

То само изгледа тако.
Њиховом доласку радују се јако!
Мало ће деда, а мало бака,
Ставити у крило свога јунака.

Кад пођу у град, није лако;
Води нас деко, води нас бако!
На коју страну ће се ићи,
И докле ће се тако стићи?

Када се ноге од шетње уморе,
Треба негде сести - да се одморе.
Пита се бака, пита се деда:
Како стићи до слацоледа?

До сладоледа ће се стићи лако:
Хајдемо деко, хајдемо бако!
Наручићемо сладолед са кугле три,
Кораци су лаки, све брже идемо ми.

Деда се тада баки жали:
Зашто и ја сад нисам мали?
Да идем у вртић, са своја два јунака!
Баш би било добро, узврати бака.

Александровац, августа 2000.

Гордана Бакурек, село Грејач - Алексинац

Злаћана круна

Хоћу да река затвори око,
Урониће бескрајни сјај, тихо, дубоко.
Чун заљуља, талас намах уђута,
На рубу обале, хоризонт лута.

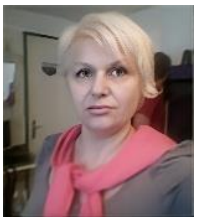
Трава се мршти, расула косе,
Ветрови јаки, немушти говор носе.
Видим уморну ласту у лету,
Пут кривуда, сунчеви зраци пеку.

Оранице црном марамом завиле главе,
Бразде уздишу, стиснуле усне плаве.
Чека се киша, година родна,
Промичу кришом дани, биће плодна.

Тако се живи година свака,
Паор пребира, ради до мрака.
Покретом свечано ставља злаћану круну,
Убира плодове славећи кошару пуну.

СТУБ ОГЊИШТА

Жена је јака, као горска вила.
Танана, крхка, чедна и мила,
Веже потајно разум и снагу,
Нежност и чула, доброту крајњу.
Жеље и хтења у срцу носи,
Стамено стоји и не пркоси.
Чиста је вредна, дом у срцу носи,
Породица цела са њом се поноси.
Милосрђе пружа нечујно ком треба,
Трачеве не воли,
Мутна атмосфера јој не треба.
Рано устаје, а касно леже,
Уредно носи животно бреме.
Без жалбе хита, немире срца мири,
Рањену душу сама умири,
Не чека хвалоспеве, не воли оде,
Утеши знанце,
Тихом клицом наде,
Нечујно пати,тргне је понос,
Ојача схвати,
Још клија клица,корење жили,
На огњишту крај пепела
Кривињара живи.

Lepa Simić, Cirih

ĆUTNJA

Kada neko dugo ćuti,
pusti ga.
Ponekad je tišina
samo umor duše,
a ne kraj bliskosti.

To ne znači
da vas voli manje,
da ste iz srca izašli.

I kad stignu pitanja-
gde su svi oni bližnji-
zastani,
menjaj misao.
Ne traži krivca,
ne zameraj
ako u prolazu ne mahnu.

Jer s godinama
postajemo drugačiji,
sporiji za objašnjenja,
oprezniji za bliskost.

U letu
preskačemo dane
kao da nisu naši.
Život ide brže
i od naših želja…

A susrete i razgovore
treba ispijati polako,
kao vino koje greje
Iskreno, nežno,
s ljubavlju.

To gotovo da više ne postoji!

BIRAM MIR

Nosila sam ljubav
u džepovima.
Ruke su mi
bile prazne.

Dala sam
i kad nisam imala.
Ćutala
i kad je bolelo.

Sada
biram mir.

Ne tražim
da me razumeju.

Ne nosim više ljubav
u džepovima

Čuvam je
u grudima.
Za one, koji umeju
da je drže
punim rukama.

VOZ

Jutro se tiho spušta
na šine
Voz u daljini zove
kao da zna moje ime.

Koferi puni snova
malo straha, malo radosti...
Lampioni trepere
čuvari puta.

U džepu karta
u srcu nemir.
Još jedan korak
i sve što znam ostaje
iza ramena.

Voz dahom otvara vrata.
Ulazim.
Odlazim,
a ipak.. rane bole.

ZADOVOLJNA

Ne tražim više
od onoga što život daje.
Ni velike ljubavi
ni sjaj.
Samo da kiše ne speru
toplinu iz moje duše.

Hodaću u starim cipelama
do poslednjeg daha
samo da srce ostane celo
da ne prospe
ni trunku nežnosti.

Kad me slabost sustigne
zagrle me najbliži
i moje milo jedino biće
zbog koje sam
jača i od straha.
Ona je moj ceo svet.

Nisam imala
brodove ni krila,
ali imam punu dušu.
Ljubav, tišinu, radost.
Svet mi staje u dlan,
srce peva.
Dovoljno mi je.
Hvala Bogu!

VETAR

Doneli te
orkanski vetrovi
iz jedne davne prošlosti

Ceo dan
preturaš
po mojim sećanjima.

Još osamdesetih
kada sam krenula
u daleki svet
istrgla se kontroli
ona naša velika ljubav.

Sanjala sam te noćima.
Čežnju u dlanovima
skupljala.
Falio si mi
svaki dan.

Na kraju
pred početak starosti
i moje i tvoje
na mom srcu
još se poznaju
ona dva stepa.

Samo više
ne krvare.

Марија Стевановић, Прњиловица - Житковац

ФИЛОЗОФИЈА МАЈКЕ

Трајне везе рођењем не почињу,
рођење их видљивим чини и крунише.
Пупчаник се пресеца да живот почне,
нити никад, јер љубав ту битише.

Одлазак ту везу није прекинуо,
јер смрт је тренутак само,
који је невидљивом учини и оснажи,
да кроз душу вечно трајемо.

Моћним нитима дубоко уткан,
оставила си ми, мајко, аманет,
да ону изворну људскост стару
чувам као крвљу писан завет.

Пролазност живота и гашење тела
везу која нас грли не убијају.
Свака је мајка свом детету вечна,
трајним нитима нас заувек спајају.

МРЕШЋЕЊЕ МИСЛИ

Док под тешким клатном
време незаустављиво цури
мој ум мисли вешто мрести
а срце ужурбано за мислима јури.

Не дају се површно видати
превијане ране давнашње, без муке.
Душа их кришом под скутом крије
од стезања чула, уморне су руке.

Кожа је трпела гребања и уједе
очи потамнеле од гледања у тмину
кости од грчења постале крте
ноге отупеле од ходања у празнину.

Претакала сам ноћи у дане
нудила себе за добробит снова
претварала у осмех ране
будила снагу у свему изнова.

Као феникс се уздизала из пепела
божанство из греха градила
рањеним рукама звезде скидала
окрпљеном душом живот славила.

Имагинарни одраз среће
у огледалу живота мога
разбија чини сујеверја и несреће
у одсуству свега светота.

Слађана Ивановић, Житковац - Wiene

ЧОВЕК

Сви чекамо неке боље дане,
Лепше време и тренутке среће,
А на срцу сви слажемо ране,
Које никад зарасти нам неће.

Сви у души носимо тежину,
Чији терет животом се мери,
Очарамо сјајем околину,
А у душу све сами ексери.

Једва који корак начинимо,
Корачајући често преко блата,
Кад тренутак среће додирнемо,
Као да смо нашли рудник злата.

Уздасима заливамо прошлост,
А сузама умивамо лице,
Тако ваљда поштујемо гордост,
Што нам лажно испуњава срце.

Засићени, а свега смо жељни,
Разбацамо мисли на сто страна,
Нисмо свесни колико смо јадни,
Душа нам је црња од катрана.

Све имамо, а ништа немамо,
Кора хлеба доста нам је била,
Сада свега напретек имамо,
А не знамо шта је Божија сила.

Враћамо се одакле смо пошли,
Ту нам душа једино спас има,
Са кофером кренули и дошли,
И са једним срцем у грудима.

И на крају тешког пута схватиш,
Да је живот дар од Бога свима,
Да богатство ти у души носиш,
Јер душа је све што човек има.

ВАСКРСНУЋЕ ЧЕТРДЕСЕТ ПЕТЕ

На извору безимене реке
Пустих сузе греха и надања.
И прошаптах чудне речи неке
У тренутку њихових падања.

Безимена што даље однеси
Наше грехе низ таласе своје
Да је могло бар да се не деси
Десило се тако је како је.

Зачух јаук изнад моје главе
Чудна птица на руку ми слете
Шта то ноћас моји Срби славе
Васкрснуће четрдесет пете.

У тренутку створи ми се слика
Оца мога када бејах дете.
Спомињао њиве и шљивике
Сваку стопу земље нам отете.

Памти кћери ове моје речи
Сети их се када дође време.
Прави Србин ни пред ким не клечи
Из камена проклија му семе.

Проклијаће семе Обилића
Из корена болнога изгнанства
Гроздана ил Јана одгајиће птића
Лазарева да обнови царства.

Издајничка рука срама кличе
Историју опет нову пише
Поново би српску крв да тече
Издајника оче никад више.

Иван Миладиновић Карингтон, Крушевац

Осољен или усиљен?!

Осољен Богом или усиљен егом,
осољен Духом, или усиљен бездухом?!
Свако бира у сваком тренутку:
окренут ка себи или окренут ка другом?!

Ка ближњем, ка брачном другу,
у заједници ка брату,
или према себи, ка тами?!
Јер светлост је наш ближњи
који нас осветљава,
да не вапимо у мраку сами.

Љубав се остварује у заједници,
када целог себе дајемо,
несебично предајемо,
и на безбрижним таласима благодати,
тим струјама живота, постојимо.

Они усиљени грабе,
узимају, енергију црпе,
као бездушни вакум, живећ' само за себе.
Повређујући друге, ближње,
остају навек бездане црне рупе.

Таквима је крај у тами и у ватри,
ако се не преуме и покају,
срца своја промене,
и поново светлосна бића постану,
Јер Бог је Светлост и Љубав.

Осољени се свагда радују
и Христу свом надају,
са дечицом својом играју,
на таласима живота плутају,
и несебично се дају.
У Рајском врту, они уистину владају.

Ох, само нека истрају Господе,
јер тешка времена долазе,
само нека истрају,
и нек не престају,
јер такви васељену чувају
и држе у постојању!

ЦВЕТ

Жена је цвет,
њена улога је да буде цвет,
јер у њој се рађа сав свет,
универзум у малом.

Жена је цвет,
који треба да се непрестано
љубављу залива,
небеским сузама
чежње облива.

Жена је цвет,
који захтева пажњу,
свагдашњу,
да њене латице милујеш,
о микрокосмосима снијеш.

Жена је цвет,
који захтева земљу добру,
да би у њој расла,
и око ње будућност,
твоја стасла.

Жена је цвет,
који ако не негујеш,
можеш заувек себе да изгубиш,
и без себе да останеш,
луталица постанеш.

Жена је и Свемир,
бесконачност и миомир,
шта пожњеш то и добијеш,
тај коначни Суд,
мир или немир.

Жена је и Васељена,
у њој је будућност њена,
за те планете и галаксије,
плаћена је Крстом,
висока цена

Једна жена је и Богоцвет,
тај Свемир и та Васељена,
Вечност нам је дала,
да би са Њом и у тој Вечности,
наша будућност процвала,
цветним плодовима Љубави,
вечно сапостојала.

Земљо Србијо, рађај.

Анита Арсић, Јагодина

МОРАВА ПАМТИ

Кроз равницу Морава тихо се свија,
под врбама месец на води заноћи;
у њој се вековна тишина прелива
и мирис покошених ливада у ноћи.

Крај ње су векови остављали трага,
звонила су звона, дозревала жита;
испраћала људе са кућнога прага
и чувала оно што време не пита.

Знала је љубав пре првога слова,
руке што се кришом у сутону споје;
све што човек изгуби, сачува вода -
као да и реке имају срце своје.

Морава зато није само река,
већ памћење земље, њена жила жива;
док год кроз равницу под небом протиче,
у њеној се води завичај умива.

БЕЗ ИМЕНА

Шта ли ме теби води —
дрхтај година
ил’ нека незнана милина?
Нисам те случајно срела,
то одавно негде слутим;
чим ти приђем, све у мени
што сам крила — више не умем да ућутим.
Никада те нисам звала својим.
Као да би свака реч била мала
за оно што у теби имам,
за оно чему име нисам дала.
Ниси ми све — и не мораш бити,
ал’ оно што јеси
нико не уме заменити.
Толико пролећа међу нама ћути;
твоја су многа већ остала за тобом,
моја се још преда мном отварају —
а исти нас немир походи
кад останемо сами са собом.
Загрљај твој у мени буди
чежњу што је време не умири;
у твоме додиру нежност има жара,
а жудња се с нежношћу
без стида помири.
У црној ноћи постеља ми бела,
откад сам теби сву се предала;
у мени жена, жудњом оживела,
у твоме загрљају
себе је познала.
И кад ме ноћ од твога гласа склони,
мисли ми сну ни часа мира не дају;
нешто ме теби изнова дозива
док разум ћути,
а слутње трају.
Да у заносу уз тебе задрхтим,
да усне забораве сваку реч,
да оно што смо дуго затајивали
једном пређе
преко свих наших међа.
Ал’ ниси ми само немир што ме буди,
ни жудња што у тишини не престаје;
дани с тобом оснаже ми корак
да смелије ходим
ка оном што ми припада.
Зато те и не питам шта си ми.
Нека то питање без одговора остане.
Постоје близине које се умање
чим им човек
име надене.
Нека наше остане без имена —
у нежности, у жудњи, у немиру свом;
јер понекад најдубље припада
управо оно
што никада не назовемо својим.

Маријана Милошевић, Алексинац

Моје су руке нежне

Моје су руке нежне
Не користим
Никакве креме

И мамине су руке нежне
Радила је
Тежак физички посао
Да би нас школовала

И бакине су руке нежне
Бавила се
Пољопривредом
Да би нас прехранила

Моју мајку
Мајка није мазила
Ни мене моја мајка
Није мазила

Данас када није извесно
Да ли ће бака дочекати
Свој 91. рођендан
Када је издају ноге, глас и срце
Схватих
Не морам да користим креме
Моје су руке нежне
Јер ми је таква генетика

Еутаназија

У оковима
Сопствених мисли
Лишен слободе
Изражавања
Обесправљен
Обезглављен
Укалупљен
Друштвеним нормама
Пита се
Има ли краја
Угњетавању
Мислећих
Поносних
Неподобношћу
Обележених
Док о слободи машта
Црне листе
Расту до бесконачности
Има ли сврхе уопште
Тежити
Ослобођењу духа
Након успешно
Спроведене
Еутаназије мозга

Dragica Trajković, Lebane

Iz moga detinjstva

Zaplela se jedna nit sunca u kosi,
dečiji osmeh zlati mi dušu
za ono vreme što uspomene nosi
u torbi punoj razdragane sreće,
stalo je mnogo, ostalo jos vise
da me bodri, gura i pokreće.

Otvori mi zanos trepavicu srca,
da široki pogled zabeleži sve
sećanja plešu po telu što gori
ta reč iskrena sa ljubavlju zbori.

Zapleo se mesec u sećanja davna,
ko biserje čisto okiti mi nedra
iz kojih se uzdah tako često ote
čuvaj u tom sefu sve vredno živote.

Možda

Možda će u jednom trenu
smeh ledeno srce da privije
na grudi tople i snene
od patnje još ranjive.

Sluti li možda sreću još jednu,
na tople mi grudi senka pada
ledena grudva topiti se stade
od grudi tople…
Al uzdah jedan opet me izdade.

I kad pomislim da sam već prošla
te mutne vode kroz život sto teku
pa opet me neka bujica ponese.
Kroz pukotine vreme curi
i svaka me misao muški strese.

Dedovina

Tu se čuje snažan ptice poj
stara kuća nakrivljen krov.
Vreme je učinilo svoje
to je celo tvoje, a i moje.

Šumarak sad je šiblja pun
kroz taj gustiš ne možeš ni proći.
Livade zelene i po koji panj
pada noć pa sad moram poći.

Selo naše, dedovina tvoja
traži zove u zagrljaj svoj.
Svi odosmo,
samo osta hrabrih ptica poj.

Moramo je sačuvati sada,
dedovina na prodaju nije.
Kuća prazna stoji kao nekada,
uspomene u nedrima krije.

Kuće stoje al’ vreme ih briše.
Tamo-amo po brdima same,
retko koju neko sad otvara,
a za njima duša nam uzdiše.

Tišina

Tišinu ištem
mirnu lađu života
kroz vreme da plovi.

Tišinu!
molim dan da trepavice
podigne visoko
da vidim sunčev sjaj
da me zapljusne taj vrući talas
da mi zagreje dušu
već hladnu
dok kamenje odronjeno
od stene bola pada.

Molim da odroni stanu
prestane čudno mrmorenje života
u telu ljudske slabosti.

Molim vreme
da uplovi mirnu luku
u tom deliću života
napravi raspored.

Nada Gajić, Kruševac

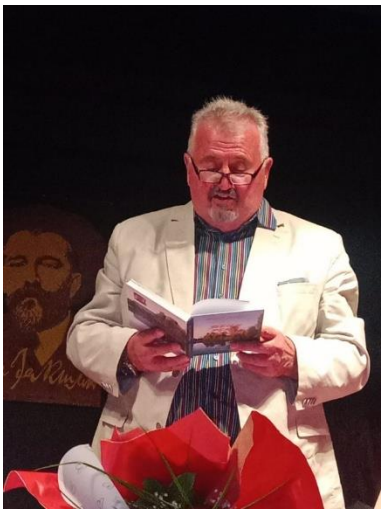
DILEMA

Dilema

Stojim na raskrsnici...
a ispred mene se račvaju staze,
samo jednom mogu da krenem,
korak mi okleva,
a, verujte mi, sve mi se gaze.

E, da sam ranije znala
i da sam mogla da pretpostavim
da ću sad da se premišljam,
da li da uzmem ili da ostavim.
Da sam bar ranije mogla znati
da ono što danas propustiš,
sutra ti neće pripadati.

Pa, ako je nešto od želja ostalo,
da mogu samo malo da popravim
sve ovo što je preostalo...
krenuću stazom što utabana nije
i... neka mi bude oprošteno
za ono što mi se danas živi,
a vi me ne zovite da se vratim
i neka me niko za to ne krivi.

Живорад Милетић, Супска – Ћуприја

КАДА УМРЕ ПЕСНИК

Једног јутра
Кад ти неко јави
Да је умро јутрос
Један песник стари
Ах да могу само
Ја тада сазнати
Дал ће твоје срце
За њиме да жали

ТО ЈЕ ОНАЈ ПЕСНИК
ШТО ТИ ПИСАО РИМЕ
ШТО У СВАКОЈ ПЕСМИ
СПОМИЊАО ТИ ИМЕ
ТО ЈЕ ОНАЈ ПЕСНИК
ШТО ТЕ ЈЕ ВОЛЕО
ШТО РАСТАНАК С ТОБОМ
НИКАД НИЈЕ ПРЕБОЛЕО

Једног дана
Када чујеш звоно
Када се на цркви
То звоно огласи
Знај песник је
Предао душу Богу
И у вечно царство
Оде да се спаси

Дал ћеш сузу
Ти пустити коју
А коју тај песник
Тад видети неће
Дал ћеш њему
Ти почаст одати
И дал ћеш на гроб
Однети му цвеће

ШЕЋЕР НА ГРУДИМА

Из кесице једној дами
Шећер на груди паде
Хтедох да га покупим
Ал она не даде
Хтедох да га полижем
Она ни то неће
Шта да радим јадан
Када сам без среће

Заблистао шећер
На недра бела њена
Да га лизнем мало
Била ми је жеља
Гледао сам с чежњом
Та зрнца шећера
И пожелех да ми
То буде вечера

Гледа она у мене
И није јој жао
Што сам брз тог шећера
Ја гладан остао
Јесам сада тужан
Ал живим у нади
Да ћу једног дана
Тим шећером да се сладим

Можда једног дана
Рећи ће ми изволи
Полижи тај шећер
Душу задовољи
Ако ти је толико
Баш до тога стало
Кад шећер покупиш
Ти љуби још мало
Слушам њене речи
У души ми слатко
О како бих мало
Тај шећер дотако
Шећер да покупим
А груди да љубим
Да до краја живота
За тиме не жудим

ПОЧЕЛЕ СУ ЖЕНЕ ДА БЕЖЕ ОД МЕНЕ

Некада су жене
Мени прилазиле
И у моме друштву
Веселе су биле
Певале се песме
Причале се шале
Ал од скоро више
За мене не маре

ПОЧЕЛЕ СУ ЖЕНЕ
ДА БЕЖЕ ОД МЕНЕ
НЕ ЗНАМ ЗАШТО ВИШЕ
ОНЕ МЕ НЕ ЖЕЛЕ
НЕ ЗНАМ ШТА ЈЕ С ЊИМА
ОДНЕО ИХ ВРАГ
НЕ ЗНАМ ЗАШТО НИСАМ
ЊИМА ВИШЕ ДРАГ

Све су ове даме
Мени драге биле
Ал сада се нешто
Од мен отуђиле
Сваког дана мени
Без њих је све теже
Не знам зашто сада
Све од мене беже

Кад год мене виде
Држе одстојање
Ниједна не жели
Моје миловање
Па и кад ме сретну
Све окрену главу
Показаће време
Да нису у праву

Миљко Шљивић, Глободер

КАЈИН ЖИВОТ

Ма дошло ми да се сећам сада,
Бејах згодна, лепа а и млада,
Ма била сам ја врцава цела,
Лепа Каја из Течића села.

Кад се сетим ја тих давних дана,
Гледаше ме момци са свих страна,
Ја осмехом све их заваравам,
Давно беше да вас не замарам.

А на бини кад би заиграла,
Играла би чочек - не би стала,
Бог таленат за игру ми дао,
Аплауз се салом проламао.

Живот мој је природа и село,
Живот мој је игранка и прело,
За весеље ја сам увек знала,
То волела и то и имала.

Још судбина мени одредила,
Да са Матом брак сам ја склопила,
Дивне ћерке затим изродила,
С потомцима ја пресрећна била.

С унучићима ја сам пуна среће,
За мене је то благо највеће,
Па могу вам казати још једно,
За њих било, живети је вредно.

Све пролазно – ама ништа ново,
Ма проћи ће и моје све ово,
Рећи ће те као моји гости,
„Нек Бог драги грехе јој опрости".

КАД ЧОВЕКУ ЛАКНЕ, ОДМАХ СЕ ПРОМЕНИ

Одмори ћу тело моје,
Да не падне ко кап кише,
Дланови се често зноје,
Ма за посо нисам више.

Кад погледаш према мени,
Лице ми је ко креч бело,
Кораци су успорени,
Слабашно је старо тело.

И осећам да не могу,
У врло сам лошем стању,
Да не одем брзо Богу,
Отићи ћу ја у бању.

Бањски ваздух телу прија,
Купање у топлој води,
Целодневна терапија,
Може телу све да годи.

Ова бања баш је сила,
Стручном руком ја сам вођен,
Бања ме је повратила,
У бањи сам препорођен.

Ал` ђаво ти сад шапуће,
Шапатом те лудим учи,
Стигло је печење вруће
И шприцере ти наручи.

И још нека млада жена,
За столом се сад придружи,
Знам, велика биће цена,
Ал, пензија за то служи.

Кафеџија вино точи,
Весело је вече било,
Притисак на двеста скочи,
Одједном се завршило.

Ја сам сада на висини,
И плач моје уши чују,
Видим моје у црнини,
Како мене сахрањују.

У ковчег се тело стави,
Тело моје ко да спава,
Ето, то је пример прави,
Шта учини луда глава.

Даница Рајковић, Крушевац

Удахнућу мирис реке

Најлепше пејзаже имаш
ти моја лепа планино.
Удахнућу мирис реке и њене стене
на висоравни Јастрепца.

Како се човек мења,
тако се мења и пут.
Каменици ударају једно о друго
и од песка направили мосту стуб.

Различити путеви се рачвају
и различите могућности настају.
Корачала сам разним стазама
и до беле стене стигла.

Твоја висока трава
додирује ми лице…
Најлепше јутро у теби,
у загрљају твоме певају птице.

Да сам твоја звезда мала

Да сам твоја звезда мала,
И усидрена снујем на небу плавом,
Да ти пружим осмех златни,
И вечност проведемо шетајући сплавом.

Дрхти ми рука док Бога молим,
Да постанем звезда мала,
Да слетим у трошној кући,
На избледелом раму светлост пала.

Нека бродоломи оду далеко,
И немир напусти твој сан,
Да те будим у свитање зоре,
Док звезде плове у мирисни дан.

Да сам твоја звезда мала
И сваки минут у љубав претворим,
Да погледом отопим лед
И сећање на тебе у срцу створим.

ЂУТИМ И ГЛЕДАМ

Успела сам да поднесем
и ствари које тешко сам могла.
Био си извор моје снаге
и чувар срца мога.

Спречавао си ме да направим грешку,
оставила сам прошлост по страни.
Разум ми тако говори,
да ми се сан оствари.

Ноћима сам сањала:
И када волиш на далеко,
све што је добро буде близу,
права љубав није тек неко.

Ћутим и гледам звезде,
као да трче по небу плавом.
Месец им тихо шапуће,
баладу помешану са заборавом.

САМО СУНЦЕ ЗНА

Све што је твоје у мени живи,
кривудави путеви и облаци сиви,
пшеница када се српом жање,
краве када пођу на орање
и кад косачи откосе праве
и твоје расцветале гране.

Волим реку и брзаке,
ливаду и сумарке,
лане у детелини када пасе
и жирове када једе прасе…

Стене обрасле маховином
и џиновске висоравни,
твоја света места
и све што те лепотом прави

Само сунце зна,
колико те волим ја.

Милосав Ђукић Ђука, Крушевац

НОЋАС

Ноћас у касне сате
немирно ми срце куца,
свет се врти око своје осе,
казаљке на сату
крећу се лагано,
љубавни немири тебе ми доносе.

Хтео бих да зовем
ноћас тамбураше,
крај прозора твога
зору да пробуде
и да оне чаше ноћас испијене
сада жале љубав и твоју и моју.

Ти си ноћас моја, прашума и река
и немирна срна
што јелена чека.
Ти си моја ружа без бодље и трна.

Стихове ти ове ноћас,
нижем на тенане
све док вина у чаши нестане.

Мени је још увек важан
твој загрљај тако снажан,
а не пехар позлаћени
из кога ми вино дајеш,
и зашто би био важан
ако треба да се кајеш.

БАЈАЛИЦА

Хоћеш да ти бајалицом
ја отерам страх,
звезде да ти дохватим
и угасим мрак.

Ја још увек памтим
те чаробне речи
што је говорила
остарела бака,
мало погрбљена.

Остадоше оне
да живе у мени,
сада их поклањам
једној лепој жени.

Бајка бајалица
о седам дунђера
и седам волова
што копаше белу земљу
и однеше белу земљу
на Колан планину.

Док казује речи
милује те пером,
орошено чело
са скутом покрива,
чежњу за животом
поткрепљује вером.

Зато ти, ево,
поклањам ту бајку
желећи да нађем
у твом срцу мајку.

Можда су то само
речи потрошене
због жеље за тобом
што ниси крај мене.

ИЗАБЕЛА

Да ли сам те срео
или си ме срела,
можда сам те снио
или је месечина,
донела ми лепоту анђела.

Снагу си нову,
покренула у мени
да данас се нисам,
радовао тако
ја ни једној жени.

Име сам ти измислио
тако те у срцу носим,
стиховима овим сликам дане
све док срце ми откуцаје пружа
и једног дана заувек застане.

Изабела, љубави весела
и данас би хтео
ко што некад беше
косу да ти мрсим,
мирисну и златну
на ливади покошеној
Изабела љубави весела.

Љиљана Тамбурић, Крушевац

ОДА СРБИЈИ

Моја си, Србијо... Знам те...
Моја си радост и коб
Преци те костима хране
И мој ће ту бити гроб.

Ваздух твој мирисни дишем
По твоме још газим тлу
Где царевићи су српски
Резали вратове злу.

За власт се клаше владари
Вирови издаја свуд
Али ти вртове садиш
Правдаш им преку ћуд.

Великој птици над тобом
И данас зјапи кљун
Слатки си залогај увек
И сваком у оку трун.

Из сваког стабла што расте
Капље на мене крв
Чисти ми неправде ране
Да освете не уђе црв.

Када у теби процвета
Здравац и глогов трн
Небо ће остатку света
Послати облак црн.

Твоја ће химна бити
Слободи најлепша ода
Бистра, светлости пуна
Ко питка горска вода.

Црквава твојих звона
Пустиће најјачи глас
Не стрепи над собом мила
Живећеш док је нас.

Моја си, Србијо... Знам те...
Моја си радост и коб
Преци те костима хране

БОЖЈЕ ДЕТЕ

Ветар ломи гране и ковитла лишће
Хладно јутро штипа образе и уши
На плочнику дете шал уз груди стишће
Док улични живот мале снове руши.

Колена му пуна засушених рана
Сивих од прашине, зелених од траве
Њима стеже дршку црног кишобрана
Дахом греје прсте, згрчене и плаве.

Испод трепавица црни сузотрази
У очима трепти још ноћашњи сан
Пробуди га неко и јастук му згази
На улици свану још један му дан.

Слабо тело дрхти, срце јако лупа
Док пролазе људи и нељуди неки
Ах што му сад треба једна топла супа
Или врућег хлеба, мали комад меки.

Неко баци динар, неко поглед скрене
На картону само две три паре леже
Дете се на сваку са радошћу прене
Јер га нека нада за тај картон веже.

Поломљене жице, а кишобран згужван
Не може да спречи кишу која лије
Дечак склапа руке, промрзо и тужан
Ни за једну кифлу испросио није.

Да се врати кући неће све до мрака
Тамо вришти ваздух од беде и јада
Тамо на ракију мирише ствар свака
Тамо болест тешка царује и влада.

Кишобран му ветар однесе далеко
А и није био од велике вајде
Прође један човек и рече му меко
Да ти купим нешто, пођи са мном, хајде.

Погледа га дечак, исцрпљен и гладан
Спусти поглед доле, тихо проговори
Киша је све јача, дан је овај хладан
Купи ако можеш кишобран ми нови.

Низ црну му косу једна вода лије
Не виде се сузе ал му срце грца
На ногама старе кломпе ко зна чије
И страх што му вуче веселост из срца.

Неће много проћи а постаће човек
Дечак што за срећу никад знао није
Но његова туга неће бити довек
Будућност му можда лепе тајне крије.

Сви смо божја деца што добисмо поклон
Живот - неком мио, неком препун бола
Некоме је сладак, раскошан и докон
А некоме крчаг распук'о на пола.

И мој ће ту бити гроб.

КАДА СЕ БЕСМРТ СА МНОМ ЗАИГРА

Тело ми рушно, година врлих
притисло ледено жезло;
К'о авет лутам, ангелска крила
никоћ да летну ме светом:
О Боже благи, у трену само
црнило сво је ишчезло,
кад разви мирисну ветрова ружу
својим лептирским летом.

У неверици дрхтим и трептим,
колотеч мења ми след,
жмурећ' скончати пожелех,
но ми пред телом сребрна брана,
гледајућ' немо и ћутећ', прстима,
ломим из срца лед,
и терам из кута тмастог у бег
јато злослутних врана.

Немоћ ме стисла, а ја пожелех
да сам зелено дрвце
и да се бесмрт са мном заигра
вукућ' ме красотним светом,
кринови полен на мене капљу,
бодућ' по кожи трнце,
младе лијане прстију твојих
од шушке чине ме цветом.

Творац те хитну пред очи моје
ко копље, по срца сред,
погибељ своју смотрим
и ломим се к'о сува, црна грана,
прежалив себе, ничице падам
поставши роб, убог и клет
за тобом ходим, надам се нечем
кријући очи од срама.

ДА ЈЕ БАР ВИШЕ ОВАКВИХ ДАНА

У свемиру смо тек једно зрнце,
светло и плаво попут сафира
створено тако да буде увек
прекрасна слика оазе мира.
На њему све је складно и тихо,
нестварно топло, пуно живота,
Земља су: поља, шуме и реке
и мора у којима живи лепота.

Али човеку не беше доста
него се дрзну и полакоми
да другом створу што живот слави,
ускрати срећу, руке поломи.
Почеше свађе, ратови, несреће,
свакога трена пожари смрти
и поче страшни погром над овом
лепотом што се полако руши.

Сањам о томе како ми птице
јављају песмом да свему крај је,
да неки човек великог срца
објаву пише да земља рај је...
Да се благодет срећног живота
људима тужним спусти на душу
да свако дете отвори очи
и види своју мајку и кућу.

Да је бар више оваквих дана
када се сетимо да треба стати
Да треба хтети и разумети,
да треба живот за љубав дати.
Мир међу људима, ко вода жедном,
нека нам буде све што нам треба
Само у миру може се слатко
појести парче насушног хлеба.

Латинка Ђорђевић, Цирих – Крушевац

KO JESENJA TRAVA

Ima u meni neke tihe sete,
što sunce zalazi i noć sprema,
što dani sretni ko leptiri lete u nepovrat
gde više ničeg nema.

Al tuga mine,
ko magla sa gore ,
Za tren pogled bacim
na minule dane,
mladost, zelene poljane,
suncem okupane grane.

Život je bio bogat, najbolji drug.
Sad u sutonu blede
poslednje boje dok mirno sklapam
poslednji krug.

Ko jesenja trava
što talasa tiše
s osmehom čekam zvezdu
što se pali,
zahvalna za sunce, kiše
I svaku radost koju su mi dali.

OD PERA DO PAPIRA

U tišini sobe gde nemiri ćute,
Jedna se misao lagano budi,
na nebu iza srebrne zvezde
skrivajući od sveta i običnih ljudi.

Od samog vrha tog čudesnog pera,
krenuće reka najčistijeg sjaja,
gde svaka kaplja iskrena
vodi do skrivenog raja.

I kad se dotaknu ta dva stara druga,
pero i hartija u zagrljaj meki,
nestaje tuga
svet postaje pitom i daleki.

КАД ТУГА ОСВОЈИ ДУШУ

Кад туга тихо освоји душу,
гаси задњи зрак што сја.
Гладни ветрови кроз срце дувају,
небо скрива светлост дана.
Поглед тражи скривену наду,
свака сенка доноси страх,
од лепих речи остаје прах.
Зидови ћуте, сати се вуку,
немир стеже у грудима дах,
тишина пружа хладну
руку покушавајући
да однесе задњи страх.

Ипак, у мраку где све се гаси,
постоји звезда што спи,
она је ту да спаси
кад сване јутро
и прођу тужни сни.
Поглед
тражи скривену наду,
свака сенка доноси страх,
од лепих речи остаје прах.
Зидови ћуте, сати се вуку,
немир стеже у грудима дах,
тишина пружа хладну
руку покушавајући
да однесе задњи страх.
Немир стеже у грудима дах,
тишина пружа хладну
руку покушавајући
да однесе задњи страх.

Данијела Јевремовић, Крушевац

Плаво, плавље

Плаво, плавље
знаш да волим плаво,
плаво море, плаво небо,
плавичасте зоре.
Куће на мору
на далеком острву,
врата плава
где спокој спава
и плаве кровове,
тамо увек сањам плаве снове.

Уске улице
које воде до узвишења
и до срца хтења,
одакле поглед на плаво пуца,
где је најлепши залазак сунца,
где је срећа најтрајнија
и месечина најсјајнија.

Плаво, плавље
знаш да волим плаво!

Бисер

У мени спава плаво море
Сваки га ветар заталаса
Свака га киша расхлади
И свака кап заковитла.

У мојој души на дну мора
Спава шкољка
И у њој бисер
моја амајлија.

Трепере жеља и нада
И сан и молитва
За оне које воли,
Светлуца, бљешти
На дну мора бисер.

Ако га нађеш твој је, чувај га
Јер богат си човек!

Посрће дан

Посрће овај дан
посрће ова ноћ
посрће и корак
некада тако лак.

Посрће и жеља
и сломљена воља
па се круни сада
као разбијена
порцеланска шоља.

Посрће звонки глас
и младости занос
не рекох ти никад
сврати у сан понекад.

Посрће и мој сан
плав и сав безбрижан
посрће и нада
да трајемо и сада.

Котрља се овај дан
котрља се ова ноћ
низ падину живота
сумрак сенке хвата.

Прође дан

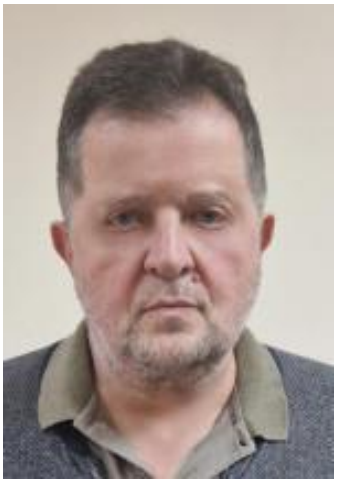
Прође овај дан без тебе
да је добро лажем себе
дан као сваки други дан
обичан, сив и суморан.

Прође ова ноћ без тебе
да је добро лажем себе
та ноћ као свака друга
усидри се горка туга.

Прође година без тебе
да је добро лажем себе
избледела твоја слика
не сећам се твога лика.

Прође и живот без тебе
да је добро лажем себе
да има за нас времена
остало је још година.

Прође овај дан без тебе
да је добро лажем себе
дан као сваки други дан
од надања сав мамуран.

Драгојло Јовић, Крушевац

СРЦЕ НА АДРОВЦУ

Од настанка човекове врсте
Векови су рађали јунаке
Они што се са три прста крсте
Увек стадоше у праведне врсте.

Племенито срце православног брата
У Адровац стиже на плећима свог ата
Да свог брата православног брани
Да за православље и срце остави.

На Адровцу устрели га зрно
Посред чела да му спаса нема
Стиже јунак да другару каже
"у Србији сахраните ми срце,
а Русији однесите тело".

Где је пао бела црква снева
Сведочећи о братској љубави
Већег дара од живота нема
Нит јунаку има заборава.

Док Морава и моћна Волга теку
И кандило на Адровцу сија
Чуваћемо братство кроз векове
Спојио нас Рајевски и братска Русија.

Две су душе у једноме телу
Исти крст нам изнад главе блиста
Рајевски нам путоказ остави
Да је братска љубав вечита и чиста.

ЖЕЉА

Ја не желим ништа друго
Већ с врх Врела хладне воде
И буковог меког хлада
У коме се птице роде.

Тад је мени душа пуна
Из младости жеља рој,
Али време не мирује,
Оно везе санак свој.

Испод стабла вода бистра
За путника намерника
Који добром вољом ходи,
Али сада нико више,
Не прилази хладној води.

Ту сам некад своје жеље
У звездане ноћи слао,
Верујући да је бескрај
Моје жеље миловао.

Идеала више нема,
Све је некуд с водом врела пало,
Само често сећања ме врате
Месту где је моје време стало.

ТРАГОМ ЧИСТЕ ДУШЕ

Још чувам у кораку топлу прашину
Јутра што на мајчину душицу миришу
Пре него што године донеше тишину
У којим ветрови сећања бришу.

Па дани кад је мраз био једини другар
Док пред школом дрхтим а снови се губе
Кад је уздах био мали бели жар
Док зиме хладно и реско љубе.

Онда велики град и кошава што не стаје
Као лопов је кроз џемпер кости пила
Град који узима много а мало даје
Док младост и нада беху једина крила.

А после дођоше,
Године под туђим кровом у бујичној реци
Свака цигла дома знојем заливена
Градих зидове и кров својој деци
Ону кућу што је у младости уснивена.

Сад у кући седим, ал зидови се хладе
Лета пролазе а свако у свој свет зарођен
У сусрету без додира сред празне параде
Човек оста сам у себи заробљен.

И кад сивило дана прекрије чашу до краја
Ја склопим очи и мирис ветра ме води
Тамо где још има сунца и старог сјаја
Тамо где срце мало у сну опет проходи.

Још сањам орах стари где ми први корак оста
Чувам зрно светлости док ме живот листа
Под његовом сенком надања никад доста
Ту где је душа моја настала од неба чиста.

Светлана Ђурђевић, Крушевац

НА ПОЧЕТКУ БЕШЕ РЕЧ

На почетку беше Реч
И настаде свет
Душа и тело
Светлост и тама
Добро и зло
Живот и смрт
И би воља Његова
Кроз сузу кроз росу
Кроз кишу кроз пахуљу
Преко потока преко река
Преко океана
Из извориштa
Из увира
До слапова до глечера
До каскада
Бујица која време надвлада
На почетку беше Вода

БЕСЕДА О ВОДИ

Да бисмо знали шта радимо и где идемо, морамо знати ко смо и одакле долазимо. Јер, само тако можемо разумети и поштовати различитости – биле оне верске, културолошке, расне или политичке. И само тако можемо поштовати себе, свој народ, културу и традицију. И само тако се нећемо загубити у глобалном селу, светским превирањима и разноразним новим порецима. И само тако ћемо пронаћи и разумети своје Ја.

Ја знам да је све моје настало на Троморављу, у Србији, на Балкану, у Европи, на трећој планети од Сунца коју зовемо Земља.

Ја знам да је Троморавље одредило мене као социјално биће, уткано у вишемиленијумски генетски код српског народа чије су артерије Мораве – три реке са једним именом, омеђене њивама, шумама, планинама, људима. Људима као што смо ми окупљени данас на десној обали Западне Мораве, у селу које се зове Бела Вода, овом артеријом шаљемо поруку љубави, вере и наде широм Србије и даље, докле год има воде и духа заједништва. Заједништво стварамо делима, дијалогом, разумевањем, међусобним судбинским преплитањем јер је живот само један и, као такав, није нам дат да га проћердамо у узалудности мржње, нетолеранције и ширења негативне енергије. Енергија сваке капи ове воде, сваког међусобног погледа, сваке изговорене речи данас и сваке изговорене речи до сад улази у нас, улази у сваког човека, камен, животињу и биљку, свако живо биће и неживе ствари на овој планети. Она кружи и, као бумеранг, враћа се кроз време. И зато морамо бити опрезни, јер, „какве су ти мисли – такав ти је живот", како је отац Тадеј мудро рекао.

Реч. Вода. На почетку. И на крају. Да освежи, очисти и прочисти тело и душу; или да упрља, загади и отрује – избор је на нама. И свакоме је дата слобода избора. А не треба много мудрости да се одабере добро, јер је зло живети и чинити најтеже у животу.

А живот проналази свој пут кроз лавиринте материје и духовности, меандрира као река, некад је узбуркан као језеро, некад тих као океан, дешава се сада и овде и, ако ухватимо тренутак, досегли смо вечност. Јесмо! Постојимо! Трајемо! Памтимо!

И памте нас. Кроз трагове које остављамо. Кроз речи које изговарамо. Кроз дела која чинимо и она, која не чинимо. Кроз колективне и индивидуалне подсвести, кроз радост и тугу, сузе и смех. Кроз приче – ничије и свачије.

„Свако на овом свету има своју причу. Јер, приповедач и његово дело не служе ничем ако на један или на други начин не служе човеку и човечности. Испреда се прича о судбини човековој коју без краја и прекида причају људи људима. Начин и облици тога причања мењају се са временом и приликама, али потреба за причом и причањем остаје, а прича тече даље и причању краја нема" рекао је Иво Андрић.

Ово је моја прича. Настала на Троморављу. Надам се да ће потакнути некога да је настави, надогради, употпуни и пренесе другима, да ће тећи Моравама као „бујица која време надвлада" јер, на почетку и на крају, беше Вода.

Светлана Ђурђевић, 26. новембар 2017.
Бела Вода, Западна Морава

Љубодраг Обрадовић, Треботин

КОРЊАЧА

Одавно корачао нисам,
улицама велеграда.
Корњача сам заспала,
а још се нечему надам.

Како све лети,
дани, године, живот...
Никако да се сетим,
шта ми се и кад,
лепо догодило.

Сад корачам мирно,
а улице празне.
Који то ветар безобзирно,
растерао људе у магле.

Корачам улицом,
излоге не гледам.
Сјај је несаницом,
испунио срца и бедом.

Док се народ освести,
много река истече.
Сад нам и сјај прети,
душман нас изобиљем пече.

Откад корачао нисам,
улицом загледан у срећу.
Грех нам није отписан,
а заборав ни ја нећу.

Као корачам...
Још ме не кувају,
а корњача сам,
што улицом пузи.
Ветрови који
градом дувају,
однеће у свет
и трач о мојој сузи.

ЗИМСКА

Да ли пожелиш да легнеш у снег
и да се ту раздрагано ваљаш,
кад топла соба добра је за бег,
који хладноћу другима оставља?

Хладну зиму како да кунеш,
док камин весело пуцкета?
Тек кад зима покаже зубе,
зажалићеш за топлином лета!

А када лед, који се не види,
просеје душу у ситни прах
и после магле, кад се развиди,
врелу машту заледиће ти страх.

Снег веје и у душама људи,
толико изгледа, копни у тами…
Савест се свима пробуди,
тек кад смо завејани и сами!

Живот и под сметовима буја,
баш сад ласте у завичај полећу!
Ковитлац душе, исконска је струја,
увек смело отвара врата пролећу.

А овај страх, који те обузима,
титраје душе заледити никад неће.
Разум ти леди само истина,
да зврчак си на жици, који се окреће!

ЈА БИХ ТЕБЕ…

Ја бих тебе драга у парк одвео,
да гледамо како лишће опада,
да смо сами, док задњи лист увео
не слети на плочнике нашег града.

Ја бих тебе волео као ниједну,
и шта обећати више, док стојим,
под прозором твојим… Сањам те чедну,
а крв се леди у жилама мојим.

Ту, у парку том, први снег је пао,
и нашао дом. Ни тад нисам знао,
да сам твоју љубав одувек крао

и да сам без љубави те остао.
На тргу том, сат је збиља стао наш.
Љубав заувек прошла... Срце сад зна!

САДРЖАЈ

УМЕСТО УВОДА – Љ. Обрадовић 8

МАНИФЕСТАЦИЈЕ 5

ДУША ТРОМОРАВЉА 2026 5
МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК 8

ДА СЕ НЕ ЗАБОРАВЕ 20

Томислав Милетић, Крушевац (1942. – 2021.) 20
НА КРАЈУ 20
ЕХ ДА МИ ЈЕ 20

Eleonora Luthander, Kruševac–Švedska(1954. – 2021.) 21
DIJASPORKA 21
HVARSKI SONETI - PISAC I RUŽA I 21
PISAC I RUŽA II 21
PISAC I RUŽA III 21

Далибор Ђокић, Брус (1974. – 2021.) 22
ПИЈЕМО ЖИВОТ И ЈА 22
ПОНОВО ЖИВ 22
КАДА БУДЕМ ПРЕСТАО 22
ДОСТА ЈЕ 22

Песме забележила: Марија Вукићевић 23
Песме познатих и непознатих ратника 23
Ратник Илијаша - Стевановић Душан 23
Ако паднем за род српски 23
Да ли видиш она брда 23
Друже сретох ти мајку 23
Песма завичају 23
Пјесма браћи 24
Црвена јабука 24

Мирјана Томић, Крушевац - РАТНА ПЕСМА 24
МАТИ - Б. Ђурић 24

ПРОМОЦИЈЕ КЊИГА 25

Нада Милосављевић Кети, Крушевац 25
ЗЛАТНИКА СА ЖЕНСКИМ ЛИКОМ 25
Нада Милосављевић Кети – Милосав Ђукић Ђука 25
Љубодраг Обрадовић – Увек је добро бити издавач добрих књига 25
ЛИЧНО КАО ОПШТЕ – Миливоје Р. Јовановић 26
ИЗВОДИ ИЗ РОМАНА ЗЛАТНИК СА ЖЕНСКИМ ЛИКОМ – Нада Милосављевић 28
ЗБОГОМ ЧЕСМО - Милорад 28
НЕДОСТАЈЕ НИТ - Милан 29

КОРЊАЧА - МОЈЕ ПЕСМЕ & МОЈИ СОНЕТИ - Љубодраг Обрадовић 32
Различите варијанте истог - Реч аутора 32
СЕНТИМЕНТАЛНЕ РЕТРОСПЕКЦИЈЕ ЉУБЕ ОБРАДОВИЋА, др Велибор Лазаревић 32
КОРЊАЧА - То нису трагови у снегу који ће се истопити на првом сунцу“, Драгојло Јовић 34
Рецензија збирке песама „Корњача“ аутора Љубодрага Обрадовића, Милосав Ђукић Ђука 35
КОРЊАЧА ЉУБОДРАГА ОБРАДОВИЋА – Светлана Ђурђевић 36

ПРИРОДА ЗОВЕ – Миленка Весић 37
Природа зове 37
Зелене боје 37
Природа зове – огласим се целим својим бићем… 37
Природа се буди 37
Пролеће 37
Шта волим 38
Песмо моја 38
Благослов 38
Хајде срце, хајде 38

НИЈЕ БАШ СВЕ ТАКО ЦРНО – Живота Трифуновић 39
АУТОБИОГРАФИЈА – Живота Трифуновић 39
ДЕ СУ ТРИ 39

ШИК ХАЉИНА ... 39
ПАЦОВ СЕ ПРОБУДИО ... 40
КОД БЕРБЕРИНА ... 40

PRIČE IZ SUDNICE – Lidija Bjelica ... *41*
О АУТОРУ ... 41
Љубодраг Обрадовић – Додирни звезде ... 41
ТУРБОСЛАТКО ДЕЖУРСТВО И ГОРКИ УЖИТАК – Лидија Бјелица ... 42
ГЛУВИ ТЕЛЕФОНИ НА КАПИЈИ ... 43
РЕЦЕПТ ЗА ТОРТУ - ЦЕМЕНТНА ТОРТА - РЕЦЕПТ ЗА ХАОС ... 44

ИЗ ФАБРИЧКЕ ХАЛЕ У СВЕТ УМЕТНОСТИ – Ђорђе Јоковић Мирочки ... *45*
РЕЧ АУТОРА - ЉУДСКЕ СУДБИНЕ (Мој живот – моја судбина) ... 45
У СПОМЕН СВОЈОЈ СУПРУЗИ МИЛКИ – Ђорђе Јоковић Мирочки ... 46

НОВА ЈА – Тамара Ристић, Крушевац ... *47*
Како је све почело... – Тамара Ристић ... 47
МОРЕ ... 47
ДОБРОТА ... 47
НОВА ЈА ... 48
КАД ЋЕШ МИ РЕЋИ ... 48

О УМЕТНОСТИ, ПРИЧЕ, ЕСЕЈИ, РЕПОРТАЖЕ ... 49

Ivan Pozzoni, Monza, Italia ... *49*
ИТАЛИЈАНСКИ КЊИЖЕВНИ КАСНОМОДЕРНИЗАМ (Касномодернизам) ... 49

Милосав Ђукић Ђука ... *51*
Моје прво, а њено последње причешће ... 51

Славко Пршић - ТРЕБОТИН И СРБИЈА - изводи из историје ... *52*
Славко Пршић, Треботин - КУЛТУРА И ШКОЛСТВО (6.) ... 52

Илустрација: Горан Ћеличанин, Варварин - Пише: Мирољуб НИЦОВИЋ, Крушевац ... *55*
"Писани историјат породице Пршић" (3.) - СУДБИНА ЖИВАДИНОВИХ СИНОВА ... 55

Томислав Симић, Крушевац ... *58*
ПРИЧА СА ТУЖНИМ КРАЈЕМ – наставак из броја 26. ... 58

Даница Гвозденовић, Крушевац ... *61*
ИЗ ДНЕВНИКА ... 61

Славица Максић, Београд ... *62*
БАЊСКИ ТУРИЗАМ ... 62

Нина С. Симић, Крушевац ... *63*
ТВОЈ КОЊ ... 63
Т А К С И М Е Т А Р ... 64

Боривоје Бора Видојковић,Ћићевац ... *65*
НАГРАДА ... 65

Марија Чворовић, Крушевац ... *67*
Мала прича о Западној Морави ... 67

Љубодраг Обрадовић, Треботин ... *68*
Изводи из необјављеног романа Љубодрага Обрадовића „ТРЕБОТИН" ... 68
НЕМИР – 5. ... 68
СЕЋАЊА – 6. ... 69

ХУМОР И САТИРА ... 71

СА ОНЕ СТРАНЕ ЖИВОТА - Драгиша Павловић Расински ... *71*
РАЗМИШЉАЊЕ ... 71
ПСАЛМ ... 71
ГОЈАЗНОСТ ... 71
Епитаф незнаном народном посланику ... 72
АФОРИЗМИ ... 72
Подсећање на једну промоцију – Љубодраг Обрадовић: „ГЛУВО ДОБА - Драгиша Павловић Расински" ... 73

Дарко Михајловић, Крушевац ... *75*
АФОРИЗМИ ... 75

САВРЕМЕНА ПОЕЗИЈА ... 76

Андреја Ђ. Врањеш, Сремска Митровица ... *76*

У КОРПИ ПЕСМА 76
СУПРОТНОСТИ + 76
СУНЧАНИ САН 76
СТАРО ВИНО 76
СЕТА 76

Alexandra Luthander, Kvarnhagsgatan – Hässelby 77
LoveTrain in the Snowland 77
JAG=DEN KVINNLIGA GLADIATORN 77
Voz ljubavi u zemlji snega 77
JA SAM ŽENA GLADIJATORKA 77
Forna Jugoslaviens ”PerElla” 78
PerEla (Pepeljuga) bivše Jugoslavije 78

Snežana Marko Musinov, Beograd 79
Istina zbori 79
Nesalomivost svetinje 79
СИТНО ОДБРОЈАВАЊЕ 79

Јован Цветковић, Краљево 80
СРБСКО КОЛО 80
СРБИ 80
СРЖ 80
СУНЦЕ ЈЕ У СЛОВИМА 80
ТЕЛЕВИЗОР 80

Вера Миливојевић, Уб 81
Див са КиМ 81
Прва линија 81

Ivan Pozzoni, Monza, Italia 82
EPILOGO 82
EPILOG 82

Далибор Шкорић, Београд 83
МЕЂУТИМ 83

Miladin Radosvljević, USD 84
SRPSKOGORSKI VIJENAC 84
PESMA BEZ GRANICNA 84
RADOST MOJA NEK SE ČUJE 84
PREKO SVOG SVETA 84

Златица Аранђеловић – Параћин 85
OJ, MORAVO 85
OPIJENA VINOM 85

Ненад Карић, Лазаревац 86
На огњишту Светог Саве 86
Матера наша 86
ЦВРКУТИ ЧУЛА 86

Саво Ц. Божић Ружин, Београд 87
С В Е Ћ А П Р О Т И В Т А М Е 87
СВЕТ КОЈИ СЕ СВЕ ВИШЕ ГУБИ 88
ЖЕНА ШТО ЈЕ ДОШЛА ИЗ СНА 88

Првослав Пендић, Крушевац 89
ПОСЛЕДЊЕ ВОЗОВЕ ЧЕКАМ 89
ЛОКНЕ 89

Јелена Костић, Крушевац 90
ЛЕПА 90
ИСТИНА О СЕБИ 90

Славиша Павловић, Секурич 91
Мајка 91
БАКА 91
Мирис Багрема 91
ПЕСНИКОВО. ПЕРО 91

Живојин Манојловић, Крушевац 92

НЕКА КАЖЕ 92
ЉУБАВ 92
ПРОШЛОСТ 92

Марија Вукићевић, Крушевац 93
Друже сретох ти мајку 93
Црвена јабука 93
Песма завичају 93
Пјесма браћи 93
Да ли видиш она брда 93

Вера Шабић, Крушевац 94
ISKRA 94
PRAVO VREME 94
SLUTNJA 94

Зоран Дубовац, Крушевац 95
Зидови 95
Одлазак 95
Молитва 95

Гордана Тешановић, Бања Лука 96
ТВОЈЕ РУКЕ 96
СЕДАМ СЕКУНДИ 96

Мирослава Смиљанић, Крушевац 97
Јесен је 97
Јутрос рано 97

Бранко Ћировић-Ћиро, Ћићевац 98
Свети Архангели 98
Свадба 98

Мирослав Кркић Пилот, Ћићевац 99
Боља будућност 99
Нек је шта је 99

Мирјана Јовановић, Крушевац 100
Камен у ципели 100
Стари замак 100

Снежана Поповић, Крушевац 101
Molitva 101
Princes krofne aždaje Tereze i moje princeze 101

Јелена Станојевић, Баточина 102
ЗРНО БИБЕРА 102
МАРГИНЕ 102
ЦЕЛИНА 102

Оливера Синђелић, Шабац 103
СРЕБРНА ЦЕСТА 103

Радован Синђелић, Шабац 104
ВИВАК 104
ЈЕЛЕН И СРНЕ 104

Сандра Јовановић, Крушевац 105
ЈА О СЕБЕ ОГРЕШИХ СЕ 105
СВЕТИ ТРЕН 105
ПОНЕКАД 105

Љубиша Живојиновић 106
ТРИ ЦРВЕНА КАРАНФИЛА 106
ПИРОТСКИ ОПАНАК 106
ЖУПА У ПЛАВОМ 106
НА МОМ СТОЛУ 106

Zoran R. Tomić, Beograd 107
POEZIJA (O) NJOJ 107

Звездана Миниħ, Крушевац 108
СРЕЋА У ОЧИМА 108

У СРЦУ ЗАУВЕК 108
НАЈЛЕПШЕ СЛИКЕ ЖИВОТА 108

Драгослав Мирковић, Крушевац *109*
МОЈ DEDA SAVA 109
Slika Merlin Monro sa posvetom iz kolekcije Dragoslava Mirkovića 109

Фатима Сеферовић, Рожаје *110*
ЈА ХОЋУ, ... 110

Александра Жуњанин, Почековина *110*
ЈЕФИМИЈИ 110

Zorica Živanov, Vršac *111*
STABLO PALIH VEČNOSTI 111
TRI SPALJIVANJA 111
NA IVICI BESKRAJA 111

Јасмина Николић, Крушевац *112*
Живот је леп 112
Кроз све мане и врлине 112
Веома тихо, мирно море 112

Милан Ђурчија, Шид – Крушевац *113*
СЈЕЋАЊЕ НА ЗАВИЧАЈ 113
ДВА УНУКА, ДВА ЈУНАКА 113

Гордана Бакурек, село Грејач - Алексинац *114*
Злаћана круна 114
СТУБ ОГЊИШТА 114

Lepa Simić, Cirih *115*
ĆUTNJA 115
BIRAM MIR 115
VOZ 115
ZADOVOLJNA 115
VETAR 115

Марија Стевановић, Прћиловица - Житковац *116*
ФИЛОЗОФИЈА МАЈКЕ 116
МРЕШЋЕЊЕ МИСЛИ 116

Слађана Ивановић, Житковац - Wiene *117*
ЧОВЕК 117
ВАСКРСНУЋЕ ЧЕТРДЕСЕТ ПЕТЕ 117

Иван Миладиновић Карингтон, Крушевац *118*
Осољен или усољен?! 118
ЦВЕТ 118

Анита Арсић, Јагодина *119*
МОРАВА ПАМТИ 119
БЕЗ ИМЕНА 119

Маријана Милошевић, Алексинац *120*
Моје су руке нежне 120
Еутаназија 120

Dragica Trajković, Lebane *121*
Iz moga detinjstva 121
Možda 121
Dedovina 121
Tišina 121

Nada Gajić, Kruševac *122*
DILEMA 122

Живорад Милетић, Супска – Ћуприја *123*
КАДА УМРЕ ПЕСНИК 123
ШЕЋЕР НА ГРУДИМА 123
ПОЧЕЛЕ СУ ЖЕНЕ ДА БЕЖЕ ОД МЕНЕ 123

Миљко Шљивић, Глободер *124*

КАЈИН ЖИВОТ ... 124
КАД ЧОВЕКУ ЛАКНЕ, ОДМАХ СЕ ПРОМЕНИ ... 124

Даница Рајковић, Крушевац ... 125
Удахнућу мирис реке ... 125
Да сам твоја звезда мала ... 125
ЋУТИМ И ГЛЕДАМ ... 125
САМО СУНЦЕ ЗНА ... 125

Милосав Ђукић Ђука, Крушевац ... 126
НОЋАС ... 126
БАЈАЛИЦА ... 126
ИЗАБЕЛА ... 126

Љиљана Тамбурић, Крушевац ... 127
ОДА СРБИЈИ ... 127
КАДА СЕ БЕСМРТ СА МНОМ ЗАИГРА ... 128
БОЖЈЕ ДЕТЕ ... 127
ДА ЈЕ БАР ВИШЕ ОВАКВИХ ДАНА ... 128

Латинка Ђорђевић, Цирих – Крушевац ... 129
KO JESENJA TRAVA ... 129
OD PERA DO PAPIRA ... 129
КАД ТУГА ОСВОЈИ ДУШУ ... 129

Данијела Јевремовић, Крушевац ... 130
Плаво, плавље ... 130
Бисер ... 130
Посрће дан ... 130
Прође дан ... 130

Драгојло Јовић, Крушевац ... 131
СРЦЕ НА АДРОВЦУ ... 131
ЖЕЉА ... 131
ТРАГОМ ЧИСТЕ ДУШЕ ... 131

Светлана Ђурђевић, Крушевац ... 132
НА ПОЧЕТКУ БЕШЕ РЕЧ ... 132
БЕСЕДА О ВОДИ ... 132

Љубодраг Обрадовић, Треботин ... 133
КОРЊАЧА ... 133
ЗИМСКА ... 133
ЈА БИХ ТЕБЕ ... 133

ЗА ИЗДАВАЧА: Удружење песника Србије – ПоезијаСРБ Крушевац, Бирчанонова 17,
Председник Милосав Ђукић Ђука

Уредник часописа: Љубодраг Обрадовић

Редакција часописа:
Љубодраг Обрадовић; Милосав Ђукић Ђука, Драгојло Јовић;
Светлана Ђурђевић; Саша Милетић; Латинка Ђорђевић; Лепа Симић;
Љиљана Тамбурић, Боривоје Бора Видојковић

Лектор: Драгојло Јовић; Уводна реч: Љубодраг Обрадовић
Дизајн корица: Љубодраг Обрадовић и Зоран Станисављевић
Слике на корицама: Деспот Стефан Лазаревић споменик у Крушевцу
и слика Првослава Пендића Пенде
Дизајн знака "ПоезијаСРБ": Зорица Бркић
Припрема за штампу: Љубодраг Обрадовић
Штампа: СаТЦИП - Врњачка Бања; Тираж: 130 примерака
Часопис излази два пута годишње

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
82
ПОЕЗИЈА СРБ : часопис за поезију
/ уредник Љубодраг Обрадовић.
– 2014, бр. 1 (март)-.
– Крушевац :
Удружење песника Србије
Поезија СРБ,
2014- (Врњачка Бања : СаТЦИП).
– 29 cm
Два пута годишње.
ISSN 2335–0105 = Поезија СРБ
COBISS. SR-ID 205696012

Ауторски хонорар за објављивање у часопису нисмо у ситуацији да платимо!
Ако сте са тим сагласни пошаљите нам свој рад на мејл: poezijasrb@poezija.rs

Часопис је штампан са финансијском подршком града Крушевца.
ХВАЛА граду Крушевцу!